

МВС УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ № 1
ШКОЛА НАУКОВОГО ЛІДЕРСТВА ФАКУЛЬТЕТУ № 1

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ, ТВОРЧОЇ, МІЖНАРОДНОЇ ТА
ГРОМАДСЬКОЇ РОБОТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

(з досвіду діяльності учасників Школи наукового лідерства факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ)

Харків 2021

*Друкується згідно з рішенням
Вченої ради факультету № 1 Харківського
національного університету внутрішніх справ від 15.09.2021
(протокол № 10)*

C45 Методичні рекомендації «Організація наукової, творчої, міжнародної та громадської роботи у закладах вищої освіти» (з досвіду діяльності учасників Школи наукового лідерства факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ) (м. Харків, 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2021. с.

У виданні містяться методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти щодо організації наукової, творчої, міжнародної та громадської роботи, наводяться поради щодо написання та оформлення есе, тез доповідей, наукових робіт, соціальних проєктів, заявок на міжнародні програми обміну, окреслюються умови проведення конкурсів, програм, надаються рекомендації та зразки робіт за всіма перерахованими напрямками.

Методичні поради розраховані на здобувачів вищої освіти, які прагнуть реалізувати особистий потенціал у сфері неформальної освіти, взяти участь у міжнародних програмах, реалізувати власні соціальні проєкти, якісно, чітко та структуровано виразити свої ідеї на сторінках есе, наукових та творчих робіт, а також для кожного, хто хоче підвищити культуру та якість своєї наукової, громадської, творчої, міжнародної роботи.

Матеріали викладено в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ

(<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Видавнича діяльність. Матеріали науково-практичних конференцій, семінарів тощо», на сайті Школи наукового лідерства факультету № 1 (<http://sls-khnuvs.org.ua/>), а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).

**Методичні рекомендації
«Організація наукової, творчої, міжнародної та громадської
роботи у закладах вищої освіти» (з досвіду діяльності учасників
Школи наукового лідерства факультету № 1 Харківського
національного університету внутрішніх справ)**

Відповідальні за випуск:

О.М. Музичук, В.О. Невядовський, В.О. Найда

Комп'ютерне верстання: *В.О. Невядовський*

Дизайн обкладинки: *О.О. Рачинський*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 12,37. Обл.-вид. арк. 11,01. Тираж 60 пр. Зам. № 2019-14.

Видавець і виготовлювач – Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Льва Ландау, 27, м. Харків, 61080.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008.

© Харківський національний університет внутрішніх справ, 2021

ПЕРЕДМОВА

Дані методичні рекомендації акумулюють досвід, отриманий учасниками Школи наукового лідерства (далі – Школа) за рік активної роботи у науковій, творчій, міжнародній та громадській сферах.

За цей час учасники взяли участь у великій кількості вебінарів (173), курсів (71), конференцій (49) та конкурсів (76).

Провідним напрямом є власне наукова діяльність (охоплює участь курсантів/слухачів у конференціях, підготовку тез доповідей, конкурсних наукових робіт). У листопаді 2020 року Школою наукового лідерства був проведений власний круглий стіл та виданий збірник з 26 тезами доповідей курсантів.

Громадська діяльність є сферою апробації набутих знань та реалізується у Школі окремим підрозділом – Центром соціальних проєктів (участь у громадському житті міста, догляд за тваринами у КП «Центр поводження з тваринами», участь у пошуках зниклих безвісти осіб разом з громадською організацією «ЛісаАлерт», підготовка заявок на конкурси соціальних проєктів). Слід зазначити, що набутий соціальний досвід висвітлюється у подальших наукових дослідженнях. Прикладом може слугувати робота курсанта 1-го курсу факультету №1 Суворова Н.О. «Взаємодія поліції з громадськими організаціями у розшуку осіб, зниклих безвісти».

Творча діяльність, за яку відповідає Творчий центр Школи, полягає у створенні конкурсних відео, плакатів, оповідань та есе. Участь у конкурсах есе, у тому числі міжнародних, є одним із провідних напрямків діяльності Школи. Зокрема, в останньому Всеукраїнському конкурсі есе «Молодь про Конституцію України» взяли участь 30 учасників Школи.

Координація міжнародної діяльності покладена на Міжнародний центр Школи. Курсанти беруть участь у міжнародних програмах молодіжного обміну, міжнародних конкурсах есе іноземною мовою, а також міжнародних курсах, вебінарах та семінарах.

Школа є ефективним прикладом робочої моделі тьюторства у закладі вищої освіти. У нас впроваджена структура, яка дозволяє ефективно та, найважливіше,

індивідуально розвивати кожного окремого учасника. Важливо, що до такого супроводження своїх товаришів долучаються і самі курсанти. Багатовекторність Школи дозволяє ефективно поєднувати наукову діяльність, громадський активізм та міжнародну комунікацію в один злагоджений механізм.

Наведи камеру

та відскануй

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ	7
1.1. Освітня технологія Школи наукового лідерства факультету № 1 ХНУВС у ході розвитку курсантів у науковій, творчій, міжнародній та громадській сферах.....	7
1.2. Втілення концепції «громадянства світу» у роботі Школи наукового лідерства факультету № 1 ХНУВС.....	9
1.3. Інноваційні напрямки роботи Школи наукового лідерства факультету № 1 ХНУВС у ході розвитку курсантів у науковій, творчій, міжнародній та громадській сферах.....	11
1.4. Наукова робота та її значення у житті курсанта: мотивація та координація.....	14
1.4.1. Навчальна науково-дослідна робота	14
1.4.2. Позааудиторна науково-дослідна робота курсантів/слухачів.....	15
1.5 Структура наукового дослідження.....	20
1.6. Методи наукового дослідження.....	24
1.7. Види наукових досліджень.....	27
1.7.1. Правила написання наукової роботи.....	29
1.7.2. Вимоги до написання тез.....	30
1.7.3. Курсова робота: особливості написання.....	30
1.7.4. Наукова стаття.....	31
1.7.5. Як створити есе.....	31
1.7.6. Норми створення реферату.....	32
1.8. Оформлення літератури	33
1.9. Ресурси, де можна знайти інформацію про наукові заходи.....	40
1.10. Подолання страху публічних виступів під час захисту наукового дослідження.....	41
1.11 Використання схем, графіків, діаграм у науковому дослідженні.....	44
1.12. Багатоаспектність наукової роботи.....	46

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВТІЛЕННЯ У ЖИТТЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ.....48

2.1. Цільова та організаційна спрямованість громадської та соціальної роботи	48
2.2. Допомога братам нашим меншим.....	52
2.3. Розшук безвісно зниклих осіб.....	56
2.4. Організація профорієнтаційних заходів.....	60
2.5. Організаційні питання з розробки соціальних проєктів.....	64
2.5.1. Які соціальні проєкти бувають.....	64
2.5.2. Сфери, де курсантам ЗВО МВС України доцільно реалізовувати соціальні проєкти.....	65
2.5.3. Де можна знайти фінансування на соціальний проєкт.....	67

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	72
3.1. Творчий конкурс – особливості створення роботи та пошуку ресурсів.....	72
3.1.1. Інформаційні ресурси для пошуку творчих конкурсів.....	74
3.1.2. Поради щодо написання робіт на літературний конкурс.....	78
3.1.3. Типові помилки при підготовці твору на конкурс.....	80
3.2. Презентація та самопрезентація власних робіт.....	81
3.3. Програми для підтримки творчої молоді	82
3.4. Плакати як окремий вид творчої діяльності.....	85
3.4.1. Вимоги та поради щодо створення плакатів.....	87
РОЗДІЛ 4. ПОРАДИ ЩОДО ВДАЛОГО НАПИСАННЯ ЕСЕ.....	88
4.1. «Есе» чи «есея»?.....	89
4.2. Вимоги до написання есе.....	90
4.3. Стил ь викладу думок у есе.....	91
4.4. Підбір джерел для підготовки есе.....	93
4.5. Важливість використання емоційно забарвлених слів.....	94
4.6. Як доцільно використати елементи особистого досвіду при написанні есе.....	95
4.7. Що надихає на написання есе.....	96
4.8. Написання есе англійською мовою.....	99
4.9. Написання колективного есе.....	102
РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ.....	109
5.1. Програми міжнародного обміну.....	111
5.2. Про переваги участі у наукових міжнародних конференціях.....	111
5.3. Рекомендації щодо написання тез англійською мовою.....	114
ДОДАТКИ.....	120

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

1.1. Освітня технологія Школи наукового лідерства факультету № 1 ХНУВС у ході розвитку курсантів у науковій, творчій, міжнародній та громадській сферах

Освітня технологія, яка покладена в основу Школи наукового лідерства, розкривається у єдності ціннісного, організаційного та мотиваційного компонентів у роботі зі здобувачами освіти.

Ціннісний (світоглядний) компонент є базовим та полягає в ретельному вивченні особистості кожного здобувача-учасника Школи, його інтересів, хобі, які мали місце під час здобуття повної загальної середньої освіти. Це може бути участь в олімпіадах, конкурсах, захоплення ІТ-сферою, творча діяльність та активна громадянська позиція. Для нас важливо показати здобувачу, що він зможе органічно продовжити розвиток свого таланту в погонах курсанта закладу вищої освіти зі специфічними умовами навчання. У разі, якщо молода людина володіє мистецтвом вираження власних думок на письмі, критичним мисленням, то важливо відкрити їй світ наукових конференцій та конкурсів наукових робіт. Якщо курсант(-ка) захоплюється малюванням, нашою місією буде долучити його (її) до творчих конкурсів, у тому числі на правову тематику (перше посилання). Якщо курсант(-ка) цікавиться зйомкою та обробкою відео, то важливо надати йому (їй) можливість знімати відео для конкурсів. У разі, якщо здобувач має високий рівень володіння іноземною мовою, ми допоможемо йому (їй) подати свої перші анкети на програми міжнародного обміну. Важливо, щоб талант кожного учасника органічно вписався у нові умови навчання та служби. Саме це і є головною внутрішньою (світоглядною) умовою, яка спонукатиме учасника Школи до майбутньої наукової діяльності, тобто пошуку нових ідей, адже наука невіддільна від таланту та внутрішнього покликання.

Організаційний компонент закладає фундамент роботи з учасниками Школи. При цьому велика увага приділяється залученню самих здобувачів у організаційну діяльність та чіткому визначенню обов'язків старших учасників, які щотижня звітують про всі вебінари, конкурси, програми, де взяли участь закріплені за ними

курсанти, та керівників Центрів Школи (Міжнародного, Творчого, Соціальних проєктів тощо), які відповідають за організацію та проведення всіх заходів за тематичними напрямками. Важливо також за умови чіткої організації всіляко підтримувати ініціативу учасників. Так, коли учасниця Катерина Шаравар звернулася з пропозицією проводити спільні заходи з фармацевтичним університетом, де навчається її брат, вона стала відповідальною за міжвузівську взаємодію. Наразі Катерина готує міжвузівський дебатний турнір англійською мовою. Після того, як учасник Руслан Холодняк запропонував провести зустріч з вихованцями ліцею «Правоохоронець», який сам закінчував, він був закріплений за лінією роботи з ліцеєм на плановій основі.

Водночас організаційна структура дозволяє втілювати в життя багатоаспектний підхід до наукової діяльності. Так, учасниця Юлія Шелест після проведення в рамках Центру соціальних проєктів у її рідному місті Люботин акції із замальовування на стінах будинків адрес про продаж наркотиків написала роботу на тему «Розповсюдження наркотиків та їх вплив на суспільство». Після проведення нашими учасниками чергового пошуку безвісті зниклої особи була написана робота курсанта 1-го курсу Суворова Н.О. «Взаємодія поліції з громадськими організаціями у розшуку осіб, зниклих безвісти». Це є вияв того, як завдяки організаційній структурі практика органічно вписується у наукові розробки та навпаки.

Нарешті, мотиваційний компонент забезпечує системність наукової, творчої, громадської, міжнародної діяльності наших учасників. Завдяки щотижневій звітності та складанню підсумкових щомісячних, щоквартальних звітів роботи Школи у нас є можливість об'єктивно обирати найбільш активних курсантів для заохочення міськими та обласними стипендіями та іншими відзнаками.

1.2. Втілення концепції «громадянства світу» у роботі Школи наукового лідерства факультету № 1 ХНУВС

З перших місяців існування Школи концепція «громадянства світу» була покладена в основу нашої роботи. У щоденній комунікації з учасниками ми постійно наголошуємо на необхідності у процесі мислення та діяльності виходити на міжнародний рівень самореалізації.

Для нас «громадянство світу» – це мислення чистими ідеями! Тоді, коли жоден бар'єр (мовний, фізичний, релігійний тощо) не може зупинити процес мислення, а, отже, і діяльності. На наше глибоке переконання, у сфері освіти ця істина знаходить своє найбільше вираження. Головне, що освіта дозволяє вийти на міжнародний рівень діяльності та не втратити зв'язку зі своєю рідною країною. Участь у міжнародних грантових програмах, міжнародних стипендіях та конкурсах не потребує переїзду за кордон, а лише перебудови мислення, вивчення іноземної мови та органічного вписування закордонного досвіду в свою національну ідентичність.

У нашій Школі створений та активно працює Міжнародний центр. Щодня ми намагаємося надавати інформацію учасникам Центру про міжнародні вебінари, курси, конкурси та міжнародні грантові програми. Наші учасники упродовж лише цього місяця проходять навчання на платформі CEPOL, де вивчають передовий досвід функціонування поліції інших країн світу, платформі UNESCO APCEIU (Asia-Pacific Centre of Education for International Understanding), проходять Євровікторину від Представництва ЄС в Україні. Курсантка Олена Єлісеєва наразі чекає результатів міжнародного конкурсу есе Call for Papers: Minorities in Central-Eastern and Southeastern Europe про права нацменшин. Учасник Микита Белєвцов під час навчання у Школі відвідав програми міжнародної молодіжної мобільності в Арменії, Польщі, наразі збирається в Болгарію у серпні та в Грузію у вересні. Так, і наша Кристина Коваль у серпні вирушає на молодіжну програму в Польщу. Ми також взяли активну участь у конкурсі есе від журналу The New York Times, міжнародному конкурсі Go! Peace (Японія), перемогли у міжнародному конкурсі

International Short Video Competition EU Neighbors' day – together for a common future у рамках проекту ENACTED та багатьох інших конкурсах.

Окремим напрямком роботи Школи є мультикультуралізм. Ми підтримуємо тісні зв'язки з представницею Бакинського Міжнародного Центру Мультикультуралізму в Україні Мариною Гончарук, долучалися до українсько-азербайджанських конференцій, проводили зустріч з експертом з питань децентралізації, менеджером проєктів районної адміністрації м. Познань Великопольського воєводства Якубом Кухарчиком, громадськими організаціями з міжнародної мобільності Unit, Non-formal education, Vzayemomich та іншими. Школа входить у мережу Eastern European Network for Citizenship Education (EENCE).

1.3. Інноваційні напрямки роботи Школи наукового лідерства факультету № 1 ХНУВС у ході розвитку курсантів у науковій, творчій, міжнародній, громадській сферах

Школа наукового лідерства – це про формування спільноти, про глибинний вплив на наших учасників.

У сфері науки учасники беруть від проєкту знання про структуру наукової роботи, оформлення списку літератури і усвідомлення того, що тематика наукового дослідження має виходити від них самих, інтересів та проблем, які їх особисто хвилюють.

У сфері творчості наші учасники ознайомлюються зі структурою та особливостями написання есе. Цей вид літературної творчості є надзвичайно важливим і для наукової роботи. Есе допомагає студенту почати писати власні думки, а не запозичені з Інтернету. Есе не є таким жорстко регламентованим, як наукова робота, тому дає більше простору думці молодого дослідника та допомагає подолати «бар'єр власної незначущості» у сучасному інформаційному світі. Ми також є новаторами в Україні щодо системного підходу до написання есе, адже цей вид творчості є зовсім непоширеним серед студентів. Також учасники беруть від проєкту усвідомлення, що власні погляди можна також виражати у плакатах, відео-роботах, комп'ютерній графіці, інтерактивних картах тощо.

У сфері громадської роботи учасники формують комплексне уявлення про світ волонтерства, пошук безвісно зниклих людей, догляд за тваринами у притулку, прибирання території міста, замальовування написів на стінах про продаж наркотиків.

У сфері міжнародної активності учасники беруть із собою високий рівень володіння англійською та німецькою мовами, знання щодо заповнення анкет для участі у програмах молодіжного обміну Еразмус+, знайомляться із міжнародним виміром наукової активності – міжнародними конкурсами есе, міжнародними конференціями, конкурсами відео-робіт.

У Школі впроваджена ефективна модель онлайн-комунікації у Telegram та розвитку у віртуальному просторі. Під час карантину ми перейшли на формат активної участі в онлайн-курсах і вебінарах. Нам також вдалося у дистанційному режимі підготувати відео-роботи, де кожен курсант знімав окремих фрагмент відео, а також колективне есе, підготовлене одразу сімома учасниками.

Школа також активно бере участь у конкурсах з використанням інтерактивних технологій. Зокрема, нещодавно ми підготували онлайн-карту ключових місць Харкова, пов'язаних із розвитком права.

Завдяки роботі Школи курсові офіцери (фахівці) факультету мають значно ширше уявлення про інтереси та приховані таланти своїх курсантів, допомагають у зменшенні службового навантаження на обдарованих дітей для надання їм більшого часу для участі у науковому, громадському, творчому, міжнародному житті університету. Більше того, завдяки роботі Школи курсові офіцери змінили своє ставлення до курсантів з низьким рівнем навчання та дисципліни. У рамках Школи діє підшефна програма для підтримки таких курсантів з боку їх обдарованих товаришів. Так, наш підшефний Антон Резник наразі розвиває напрямок взаємодії Школи з ліцеєм «Патріот», який він закінчив, а Вячеслав Савицький за власною ініціативою взяв участь у двох пошуках безвісно зниклих людей.

Діяльність Школи вплинула і на викладачів факультету. При Школі сформований окремий Центр співпраці з науковими керівниками, у який входять по два представники від усіх кафедр факультету. До цього Центру ми направляємо роботи наших курсантів після нашого внутрішнього редагування (наразі кожен учасник має надіслати мінімум одну роботу на місяць, яка має пройти редагування з боку старшого учасника, за яким закріплений цей курсант, а також редагування голови Школи).

Найважливіше, чим ми дійсно пишаємось – це концепція «тема дослідження виходить від самого курсанта». Ми вважаємо неправильною ситуацію, коли науковий керівник визначає тему дослідження, адже це не дає можливості для наукового осмислення тих щоденних процесів і викликів, з якими зустрічаються студенти (курсанти) у своєму віці та зі своїм унікальним життєвим досвідом. Так,

нашою Школою був підготовлений збірник матеріалів круглого столу «Сучасні аспекти підготовки курсантів (слухачів) ЗВО МВС України», у якому була вперше втілена ця концепція. Учасники розглянули освітні проблеми, які їх найбільше хвилюють та запропонували авторське вирішення цих проблем.

Школа вплинула і на розуміння наукової професії в нашому університеті. Раніше лише науково-педагогічні працівники мали власні профілі в Open Researcher and Contributor ID (ORCID). Наразі всі учасники Школи мають власні профілі у зазначеному ідентифікаторі, де постійно ведуть облік власних наукових публікацій. Так, голова творчого центру Школи Крістіна Моргай наразі має 11 публікацій, активна учасниця Школи першокурсниця Кристина Коваль уже також має 11 публікацій, голова міжнародного центру Школи Андрій Топчій наразі має 8 публікацій, у тому числі іноземними мовами.

Також робота Школи засвідчує багатоаспектність наукової діяльності, яка має тісний зв'язок з громадською сферою, міжнародною активністю та творчістю. Так, ми щотижня відвідуємо КП «Центр поводження з тваринами» та допомагаємо у догляді за тваринами, розчісуємо, миємо їх, оброблюємо від паразитів, вигулюємо та проводимо з ними час, організуємо для мешканців міста тренінги та майстер-класи, присвячені безпечному поводженню з тваринами. Окрім цього, ми долучаємося до проведення пошуків безвісно зниклих людей разом з пошуковим загonom «ЛісаАлерт». Наш учасник на цьому тижні знайшов тіло безвісно зниклого чоловіка, і близькі родичі зможуть гідно, по-християнськи поховати рідну людину. У рамках Школи створені також патрулі доброчесності. Завданнями патрулів доброчесності Центру соціальних проєктів є замальовування на стінах будинків адрес телеграм-каналів із продажу наркотиків, допомога ветеранам МВС у вирішенні побутових і господарчих питань, проведення просвітницьких зустрічей з молоддю на теми здорового способу життя, недопущення вживання наркотиків, формування правової культури і добросусідства. Центр взаємодії з гімназією «Кадетський корпус», Центр взаємодії з ліцеєм «Патріот» та Центр взаємодії з ліцеєм «Правоохоронець» з вересня раз на два тижні будуть проводити зустрічі зі школярами, поїздки та тренінги.

1.4. Наукова робота та її значення у житті курсанта: мотивація та координація

У закладах вищої освіти Міністерства внутрішніх справ України (далі – ЗВО МВС України) існують два основних види науково-дослідної роботи курсантів/слухачів:

- науково-дослідна робота, передбачена навчальними планами;
- позааудиторна науково-дослідна робота курсантів, яка здійснюється під керівництвом професорсько-викладацького складу або самостійно.

1.4.1. Навчальна науково-дослідна робота

Даний вид роботи курсантів/слухачів охоплює повністю весь навчальний процес, його можна розділити на декілька форм:

– реферування – поглиблене вивчення окремої теми, обсягом 10–15 сторінок. Дослідження та обробка джерел інформації, викладення сутності питання, складання структурованих висновків;

– розроблення методичних матеріалів із використанням власних наукових досліджень, що містять вказівки, роз’яснення тем та сприяють засвоєнню інформації у ході навчального процесу;

– написання курсових, а також дипломних робіт, що спрямоване на систематизацію, закріплення отриманої інформації, виділення найбільш актуального матеріалу за певний проміжок часу вивчення дисципліни;

– ініціативна науково-дослідна робота включає в себе великий спектр підготовки (написання тез доповідей, статей, які навчають виділяти головну інформацію, формувати текст, проводити наукові дослідження; есе – твір творчого характеру, де автор виступає як митець свого слова, має можливість до виявлення творчого потенціалу; участь у Всеукраїнських та міжнародних програмах, які висвітлюють актуальні проблеми науки, надають можливість курсантам/слухачам розвиватися у нових напрямках, розширити коло своїх знань). Завдяки участі у таких Програмах та створенні власних проєктів, ви можете отримати гранти на проведення даних наукових досліджень та закарбувати своє ім’я у науковому світі.

1.4.2. Позааудиторна науково-дослідна робота курсантів/слухачів

Дана робота спрямована на діяльність курсантів/слухачів поза навчальним процесом. Вона включає у себе написання наукових робіт на конкурси від МОН, МВД та ін., що проходять кожного року, статей, тез, участь у студентському самоврядуванні, яке охоплює багато аспектів наукового розвитку.

Організація та мотивація наукової діяльності курсантів/слухачів є важливим чинником підвищення ефективної професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах передусім тому, що передбачає індивідуалізацію навчання, дає змогу реалізувати особистісно орієнтоване навчання, розширює обсяг знань, умінь та навичок студентів, сприяє формуванню активності, ініціативи, допитливості, розвиває творче мислення, спонукає до самостійних пошуків інформації.

Наукова ініціатива – це діяльність здобувачів вищої освіти, що спрямована на розвиток освітнього процесу та підвищення рівня самовдосконалення.

У Харківському національному університеті внутрішніх справ наукова діяльність підтримується навчальними кафедрами, науково-педагогічним складом, керівництвом, Науковим товариством студентів, курсантів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів, докторантів і молодих вчених, науковими гуртками кафедр, а також на факультеті № 1 Школою наукового лідерства. Курсанти/слухачі мають можливість брати участь у конференціях, представляти свої тези, доповіді, наукові дослідження, також під час зустрічей вони обговорюють проблеми, які виникають у ході навчання, висловлюють власні думки та бачення щодо підвищення рівня активності серед курсантів/слухачів ЗВО МВС України.

Наукова ініціатива дуже важлива, вона є підґрунтям для професії майбутнього правоохоронця, бо поліцейський – це всебічно розвинута особистість, яка вміє чітко, структуровано висловлювати особисте бачення, аналізувати інформацію, бути мобільною, комунікативною.

Керівники наукових гуртків мають максимально співпрацювати з учасниками освітнього процесу, надавати їм консультації з навчальних, організаційних питань, відстежувати їх активність шляхом звіту кожного з курсантів/слухачів.

Координація наукової роботи курсантів/слухачів також може здійснюватися студентським самоврядуванням, а також у межах громадських утворень закладів вищої освіти. Школа наукового лідерства – один із таких прикладів. Діяльність та активність кожного учня аналізується завдяки звітам, які вони надсилають голові ШНЛ. Робота Школи спрямована на розвиток наукового потенціалу молоді, їх соціальної позиції, громадської/волонтерської діяльності, що всебічно розвиває їх як майбутніх правоохоронців.

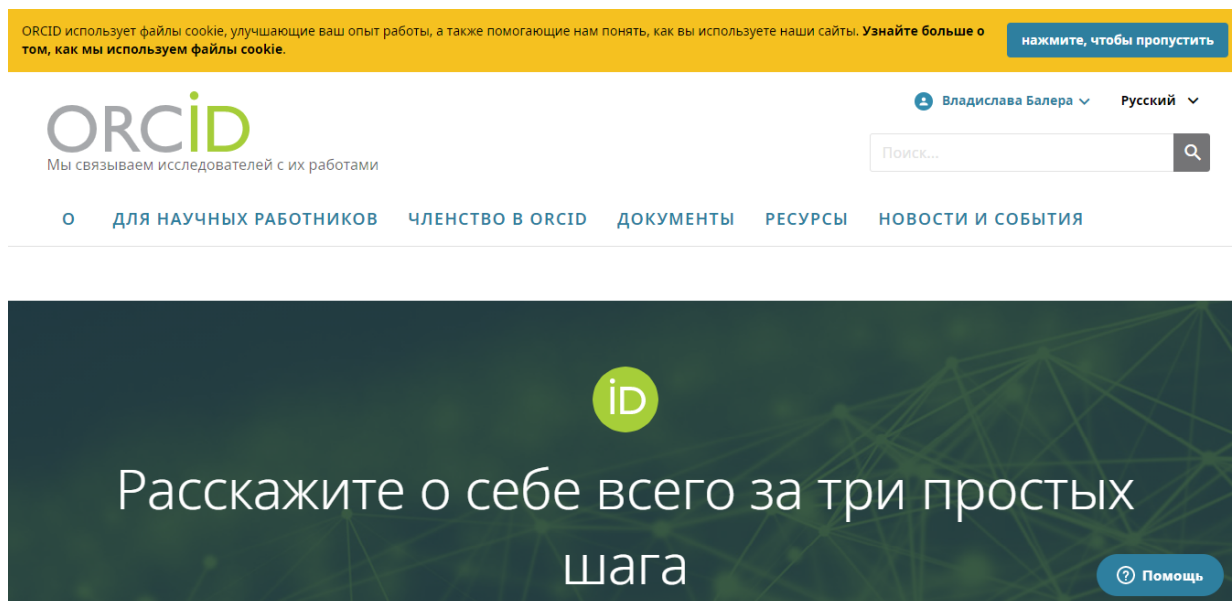
Школа наукового лідерства розділяється на декілька центрів активності:

1. Найголовніший – наукова діяльність (охоплює весь науковий спектр розвитку курсантів/слухачів в Харківському національному університеті внутрішніх справ).
2. Громадська діяльність (волонтерство та співпраця з різними організаціями спрямовані на всебічний розвиток курсантів/слухачів).
3. Центр творчості (координація творчої роботи груп: створення відео, плакатів, сценаріїв і т.д.).
4. Прес-центр (засоби масової комунікації, висвітлення діяльності у соціальних мережах).
5. Дипломатичний центр (співпраця з Міжнародними організаціями, координація участі у міжнародних програмах обміну).

У кожного центру є відповідальний, що повністю слідкує за дотриманням вимог навчальної роботи та активністю учасників.

Звіт є одним із важливих чинників моніторингу діяльності курсантів/слухачів. Він передбачає письмову або усну інформацію про результати, перемоги, участь у конкурсах, курсах, тренінгах та вебінарах.

Для того, щоб легше було систематизувати інформацію про власний досвід, ми радимо зареєструватися в ORCID, а також створити електронний варіант автобіографії (CV).

Open Researcher and Contributor ID (ORCID) – платформа для науковців, де вони мають можливість зареєструвати індивідуальний ідентифікатор власних досліджень, а також проєкт, який надає вільний доступ до науково-дослідної діяльності представників зі всього світу.

CV або Curriculum Vitae (автобіографія) – це стислий опис біографічних даних, набутих кваліфікацій та професійних навичок, являє собою огляд вашої академічної освіти.

Балера Владислава Олександрівна
Курсант Харківського національного університету внутрішніх справ
радянської поліції

Контактна інформація: Адреса: Харківська область, м. Балаклія, провулок Шевченка б. 4, кв. 2, 64200
Телефон: +380506417498
E-mail: vlada.balera2003@gmail.com

Освіта: 2009-2017 рік - Балаклійська загальноосвітня школа I-III ступенів №1, ім. О. А. Тривин.
2017-2020 рік - Балаклійський ліцей, Балаклійської районної державної адміністрації Харківської області, філологічний факультет.
За час навчання у ліцеї:
I місце у I етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, секція мистецтвознавства, виділення літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, 2018 рік.
Лауреат конкурсу мініпроектів на тему «Крути-символ героїзму українського юнацтва» (номінація «історичне есе»), 2018 рік.
II місце в II етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури у 2017/2018 навчальному році.
I місце у I етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, секція мистецтвознавства, виділення літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, 2019 рік.
Нагороджена похвальним листом за особливі досягнення у вивченні зарубіжної літератури 2020 року.

2020 рік - Харківський національний університет внутрішніх справ, факультет № 1 (слідства).

Громадська діяльність (у т.ч. з освітнім процесом): Дійсний член Школи наукового лідерства ХНУВС, учасник наукового гуртка ХНУВС з української мови, член Соціальних проєктів Харківського національного університету, член громадської організації пошукової команди «Ангел», учасник школи журналістики за підтримки Балаклійського радіо «Balajkiya FM».

Особисті досягнення: Відмінник навчання
Відмінне свідоцтво про присвоєння кваліфікаційного рівня з робітничої професії «Основи психології», допрофесійна підготовка.
Пройшла навчання в рамках проєкту з формування навичок молодіжного лідера «Школа успіху».
Диплом III ступеня учасника конкурсу творів - есе з психології, міжнародної науково-практичної конференції з професійної та професійного вдосконалення психологів.
III місце у марафоні агентів змін Школи Медіаграмотності.
Фіналіст III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України 2020 року, назва наукової роботи «Харківські кінофестивалі в контексті розвитку сучасних мистецтв в Україні».
I місце глядацьких симпатій онлайн виставки Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України 2020 року.

Завдяки створенню автобіографії CV ви з легкістю зможете систематизувати інформацію про навчання, громадську діяльність та особисті досягнення. Також Curriculum Vitae знадобиться для участі у стипендіальних програмах, конкурсах, де потрібна детальна інформація про вашу особу.

Наукова робота курсантів – це перший крок до формування якісного наукового потенціалу національної системи освіти, а тому правильна організація діяльності є вкрай важливим завданням викладачів. Однак, у сучасних умовах виникає проблема мотивації наукової роботи для студентів (курсантів) закладів вищої освіти. Для того, щоб результат був успішним, студент має бути зацікавлений у роботі. Тому завжди обирайте актуальну та цікаву тему для себе.

1.5. Структура наукового дослідження

Кожен науковець під час написання наукової роботи (дослідження) стикається з поняттям «структури наукового дослідження». Структура наукового дослідження – організація процесу дослідження певного об'єкта за допомогою наукових методів.

Науковцю важливо розуміти, що структура допомагає чітко визначити процес проведення наукового дослідження та полегшити роботу.

Загальною структурою для кожного наукового дослідження має бути:

- вибір теми та обґрунтування її актуальності;
- постановка мети та конкретних завдань досліджень;
- визначення об'єкта й предмета дослідження;
- вибір методу або розробки методики проведення дослідження;
- проведення та опис процесу дослідження;
- аналіз результатів дослідження;
- висновки за результатами дослідження.

Першим етапом наукового дослідження є вибір теми та визначення її актуальності. Цей етап є важливим, оскільки актуальність наукового дослідження окреслює її важливість саме на вивчення тих питань, які стоять перед суспільством на теперішній час.

Другим етапом є встановлення мети та конкретних завдань дослідження. Мета є основою розпізнавання і вибору завдань дослідження, а завдання є конкретизацією мети. Інакше кажучи, мета і завдання – це шлях та кінцевий результат, до якого потрібно дійти в ході проведення наукового дослідження.

Третім важливим етапом є визначення об'єкта та предмета дослідження. Об'єкт дослідження – це саме процес або явище, що містить протиріччя або проблему. Зазвичай, можна визначити назву об'єкта наукового дослідження за допомогою питання: що розглядається і на що спрямована діяльність наукового дослідження?

Предметом дослідження є властивості, сторони, особливості об'єкта, які підлягають вивченню.

Наступним етапом задля легкого написання наукового дослідження є вибір методу або розробки методики проведення дослідження. Метод дослідження слугує інструментом у здобутті фактичного матеріалу, будучи необхідною умовою досягнення поставленої мети. Найважливішою методологічною позицією є побудова теорії дослідження.

Для теоретичних галузей науки підходить два методи: систематичний аналіз та моделювання процесу або явища на базі відомих моделей.

Систематичний аналіз включає розгляд усієї сукупності прийомів, способів, процесів, видів обладнання, що використовується, методів вирішення завдання тощо. Дотримуючись правил формальної логіки, створюються класифікації об'єктів аналізу. Ті, що не входять у предмет дослідження, критикуються й виключаються, розгорнуто доводяться переваги запропонованих об'єктів і положень, вказуються моменти, які потрібно виконати для їхньої реалізації. Метод продуктивний для вироблення рекомендацій різного роду.

Другим, найпоширенішим і універсальним способом побудови теорії є моделювання процесу або явища на базі відомих моделей, яке має деякі істотні відмінності, досягнуті за рахунок знятих припущень, нових використаних ефектів, підходів до вирішення.

Наступним важливим етапом є проведення та опис процесу дослідження, адже для наукової роботи важлива не тільки актуальність, а й те, як науковець викладає напрацьований матеріал.

Аналіз результатів дослідження є наступним етапом. Він важливий тим, що науковець проводить аналіз всієї своєї наукової діяльності, яка пов'язана із написанням наукового дослідження. За допомогою аналізу дослідник може краще зробити висновок.

Останнім етапом є написання висновків за результатами дослідження. Цей етап може включати в себе впровадження наукових розробок.

Висновки наукового дослідження – це об'єднання накопиченої інформації в ході проведення наукового дослідження, а також послідовне викладення підсумків,

які були отримані під час вирішення конкретних завдань у співвідношенні з метою наукового дослідження.

Отже, можна підсумувати, що написання наукового дослідження потребує пильної уваги та структурованого підходу, що є важливим елементом успішного написання наукової роботи.

Наукова проблема – це абсолютно нові, складні теоретичні або практичні питання, які потребують вирішення у ході проведення наукового дослідження.

Для того, щоб чітко визначити наукову проблему, треба довести, що та частина, яка є темою даної наукової роботи, не вивчена чи недостатньо висвітлена і сформулювати згодом мету вашої наукової роботи.

Зазначити дану інформацію Ви маєте у вступі. Виділивши актуальність, ви маєте наголосити на проблематиці даного дослідження, що зможе привернути увагу до вашої роботи, а також скоординувати вас на подальше формування завдань.

Приклад вступу:

«Актуальність обраної теми. Розслідування кримінальних правопорушень неможливе без наділення органів досудового розслідування відповідними повноваженнями у цій специфічній сфері державної діяльності. У зв'язку із цим, на законодавчому рівні закріплені права та обов'язки осіб, уповноважених на проведення досудового розслідування, серед яких чільне місце займає слідчий. Саме тому обсяг його повноважень має відповідати тим завданням, які ставляться перед ним під час здійснення досудового розслідування. З цією метою в положенні ч. 5 ст. 40 КПК України встановлено, що слідчий, здійснюючи свої повноваження відповідно до вимог КПК, є самостійний у своїй діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється. При цьому слідчий несе відповідальність за законність та своєчасність здійснення процесуальних дій. Водночас системний аналіз кримінального процесуального законодавства України та практика його застосування свідчить про те, що зазначене положення здебільшого є декларативним, особливо в умовах внесення до КПК України останніх змін.

Аналізуючи сьогоденну практику процесуальної діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду, її правові основи, закріплені в КПК України, а також зважаючи на запровадження змагального кримінального процесу, перед науковою спільнотою постає необхідність в розробленні обґрунтованих пропозицій, спрямованих на законодавче удосконалення процесуального статусу слідчого як учасника кримінального провадження зі сторони обвинувачення.

Серед іншого, актуальність обраної нами теми зумовлена такими головними чинниками. По-перше, недосконалістю чинного кримінального процесуального законодавства, про що наочно свідчать останні зміни та доповнення до КПК України, які здебільшого мають суперечливий характер. По-друге, неналежною організацією взаємодії слідчого з керівником органу досудового розслідування, прокурором, слідчим суддею. По-третє, значним перевантаженням слідчих підрозділів, адже середнє навантаження на одного слідчого становить 200 кримінальних проваджень. По-четверте, поступовим зменшенням кількості висококваліфікованих кадрів з багаторічним досвідом роботи у слідчих підрозділах Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції.

Таким чином, перераховані вище фактори зумовили вибір даної теми, а також обумовлюють нагальну необхідність у теоретичному напрацюванні відповідних шляхів удосконалення законодавчої регламентації процесуальної самостійності слідчого».

Визначившись з метою, Ви маєте розпочати формувати завдання, які будете виконувати під час вашого наукового дослідження, наприклад:

«Мета і завдання дослідження. Метою роботи є отримання нових результатів у вигляді наукових висновків, що характеризують сучасний стан процесуальної самостійності слідчого за законодавством України та окремих зарубіжних країн, виявлення пов'язаних із цим проблем та формулювання пропозицій з удосконалення законодавчої регламентації процесуальної самостійності слідчого в Україні.

Для досягнення означеної мети на вирішення поставлені такі завдання:

– охарактеризувати сутність та зміст процесуальної самостійності слідчого в кримінальному процесі;

– виокремити недоліки нормативної моделі реалізації слідчим процесуальної самостійності в кримінальному провадженні та визначити їх вплив на правозастосовну діяльність;

– дослідити законодавче унормування процесуальної самостійності слідчого за законодавством окремих зарубіжних країн (ФРН, Великобританії, Республіки Молдова);

– з урахуванням міжнародного досвіду розробити науково обґрунтовані пропозиції з удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства в аспекті предмету дослідження».

1.6. Методи наукового дослідження

В основу будь-якого наукового дослідження покладено унікальну методологічну базу, що дозволяє якнайкраще розкрити основну суть наукового пізнання, а найважливіше – допомогти представити результати, що мають як теоретичну, так і емпіричну цінність. З огляду на це, першочерговим завданням при визначенні архітекtonіки наукового дослідження залишається виокремлення тих методів, що становлять цінність, адже у процесі створення наукової роботи, написанні статті, тез чи іншого виду наукового дослідження науковець повинен максимально сконцентровано та скрупульозно підійти до вибору напрямку наукової розвідки.

Науковий метод являє собою унікальний спосіб дослідження певних явищ, феноменів, систематизації нових та отриманих знань з їх коригуванням. Його структура повинна ґрунтуватися на чотирьох умовиводах, а саме: використання досвіду, формулювання припущення, створення висновків з припущення, проведення перевірки. Саме ці чотири кроки дозволять як найправильніше побудувати методологічну основу дослідження.

Визначивши дефініцію поняття наукового методу, слід виокремити його основні види, що становлять особливу цінність при проведенні наукового дослідження (основні, базові методи). Перш ніж це зробити, необхідно вказати, що наукові методи прийнято поділяти на загальнонаукові та спеціальні методи. До

першої категорії відносяться емпіричні (експеримент, спостереження, опис, інтерв'ю) та теоретичні методи (аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція тощо). Спеціальні методи засновані на дослідженні конкретних явищ, властивостей (формально-логічний, порівняльно-правовий).

Тепер звернемося до визначення окремих методів та прикладів їх застосування при проведенні наукового дослідження.

Аналіз (з грец. – розкладання) є тим способом наукового пізнання, основною суттю якого є розподіл цілого на частини, що є складовими цього цілого. Цінність цього методу полягає у тому, що науковець має змогу, розподіливши таким чином основне, знайти головну проблему з середини, тобто об'єктивно знайти першоджерело. Наприклад, звертаючись до цього методу, ми маємо змогу дослідити рівень довіри населення до поліції як у цілому в Україні, так і в межах Харківської області.

Синтез (з грец. – поєднання, з'єднання, складання), на відміну від аналізу, навпаки, дозволяє дослідити явище в його єдності, тобто, з'єднавши всі його

частини, розкрити справжню суть. Наприклад, процеси падіння економіки, фінансової спроможності підприємств, зниження попиту на ряд професій впливають на рівень безробіття в Україні.

Порівняння – це метод наукового пізнання, за допомогою якого відбувається зіставлення досліджуваних предметів, явищ чи процесів з подальшим виокремленням їх подібності чи відмінності. Наприклад, зіставивши конституційно-правовий механізм захисту прав людини у світі, ми можемо виокремити основні форми та способи правозахисної політики країн та перспективи переймання зарубіжного досвіду для нашої країни.

Експеримент є провідним методом практичних досліджень, що ґрунтуються на отриманні достовірної, перевіреної інформації. Самою ціллю експерименту є виявлення нових, раніше не відомих властивостей або якостей, виокремлення можливих шляхів вирішення проблеми або перевірки правильності висунутої гіпотези. Так, даний метод повинен спиратися на об'єктивні результати, що відрізняються достовірністю та точністю, а також отримані у законний на те спосіб. Наприклад, дослідження ефективності роботи поліцейського неможливе без встановлення рівня його стресостійкості, що пов'язано з особливостями професійної діяльності. Таке дослідження можливе лише в умовах змодельованої реальної екстремальної ситуації, коли можна спостерігати, як людина здатна знайти її вирішення, як впливає така ситуація на психічні процеси тощо.

Анкетування є особливо важливим методом проведення соціологічних досліджень. В основу даного методу покладено проведення опитування шляхом заповнення друкованої чи електронної анкети на тему, що становить зв'язок дослідника та респондента. Самою ціллю використання методу анкетування є отримання первинної інформації суспільної чи індивідуальної спрямованості. Використовується цей метод зазвичай за участю великої кількості респондентів, що забезпечує однозначність отриманих відповідей та їх достовірність. Результатом проведення будь-якого анкетування є підбиття підсумків з виокремленням отриманих емпіричних даних. Даний метод наукового дослідження використовується при необхідності отримання інформації щодо ефективності,

наприклад, роботи правоохоронного органу щодо запобігання проявам домашнього насильства. Використання методу анкетування у роботі, або офіційних його результатів дозволить урізноманітнити змістовну частину твого дослідження.

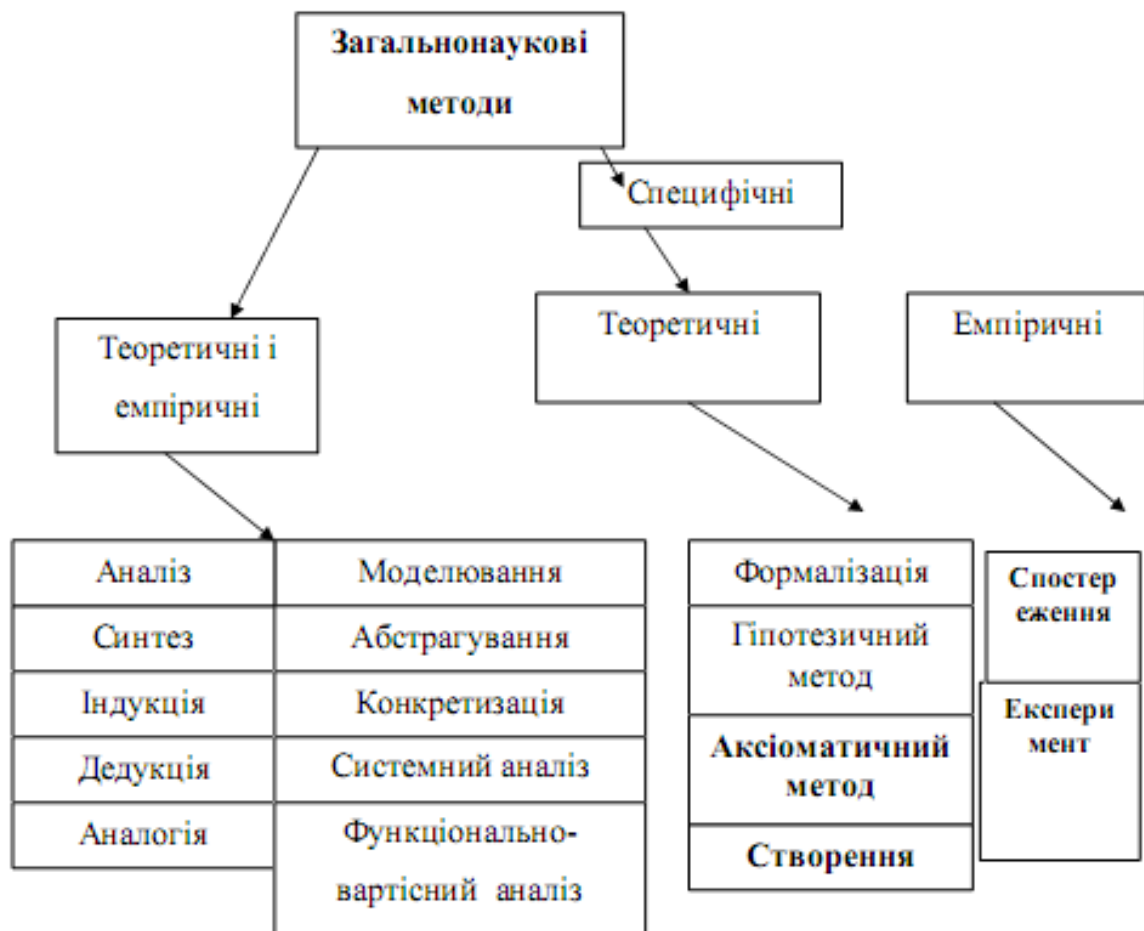
Інтерв'ю, на відміну від анкетування, має дещо іншу спрямованість, адже при використанні даного методу відбувається безпосередній соціально-психологічний контакт інтерв'юера та респондента. Таким чином, дослідник ставить запитання опитуваним, відповідь на які він фіксує у відповідному порядку. Важливо під час опитування встановити ступінь відвертості респондента, а також максимально сконцентровано проникнути у особливості людської поведінки. Визначальною особливістю даного методу є безпосередність та яскравість отриманої інформації, проте, слід не забувати про деякі недоліки цього методу, а саме: більша кількість часу та засобів необхідних для отримання інформації на відміну від анкетування. Використовуйте даний метод, наприклад, коли необхідно отримати інформацію щодо історичних подій від першоджерел.

Спостереження – метод, заснований на безпосередньому сприйманні об'єкта, явища чи процесу. Даний вид методів наукових досліджень використовується тоді, коли необхідно отримати дані щодо властивостей об'єкта пізнання, або його відносин. Обов'язково у ході спостереження необхідно описувати (графіки, малюнки, схеми тощо) або фіксувати (мікроскопом, телескопом, фото- і кінокамерою та ін.) його проходження або настання результатів. Під час спостереження важливо сортувати отриману інформацію та використовувати лише ту, яка підтверджує або, навпаки, спростовує висунуту вами гіпотезу. Використання спостережень важливе при проведенні наукових досліджень, наприклад, у галузі психології (поведінка жертви), охорони навколишнього середовища (гідрометеорологічні спостереження) тощо.

1.7. Види наукових досліджень

З метою вірної реалізації наукових пошуків кожен науковець повинен правильно обрати відповідний вектор вираження своїх думок, що може набувати різноманітної форми. У рамках наукових пошуків необхідним є не лише вибір виду

наукового дослідження – найважливішим завданням залишається правильне оформлення та розкриття змістової частини наукового дослідження, а саме наукового результату, що являє собою нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути висвітлений у науковій роботі, тезах, курсовій роботі, статті, науковому есе, рефераті, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову.

Отже, серед основних видів наукового дослідження, зміст кожного з яких буде окреслено нижче, слід виокремити основні:

1. Наукова робота
2. Тези
3. Курсова робота
4. Стаття
5. Наукове есе
6. Реферат

1.7.1. Правила написання наукової роботи

Розглянемо перший варіант наукового дослідження, представлений у нашому списку, що є чи не найпоширенішим, проте, найскладнішим видом виявлення наукового та творчого потенціалу здобувача вищої освіти. Відповідно до Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» наукова робота є науковим дослідженням, що проведено з метою одержання наукового результату. Науковий результат є кінцевою метою наукової роботи. Він повинен містити авторське бачення розвитку, модернізації суспільних процесів та явищ, предметів матеріального світу тощо. Наукова робота повинна містити певні наукові пошуки та їх результати – висновки, при цьому виражаючи структуроване дослідження. Структура наукової роботи має основні елементи, що необхідні для повного розкриття її змісту, а саме:

1. Вступ, що повинен містити сутність і стан вивчення проблеми, її значущість для сучасності, характеристику досліджень у обраному напрямі наукової проблеми, предмет, мету, завдання, а також актуальність наукового дослідження.

2. Основна частина, що структурована за розділами, підрозділами, пунктами та підпунктами: містить об'ємний зміст наукового дослідження, який вирізняється розглядом проблеми зсередини з виокремленням методів проведеного дослідження та його результатів. Важливо розкрити теоретичну основу дослідження, зміст основних термінів, хід проведення наукової розвідки. Цифрові дані можна поміщати у таблиці, схеми, діаграми, що урізноманітнить зміст та форму вашої роботи.

3. Висновки повинні містити короткий виклад наукових результатів. Важливо аби такі результати не суперечили меті та завданням наукової роботи. Намагайтесь робити виклад інформації послідовним, зважаючи на структуру основної частини наукової роботи. У тексті користуйтеся усталеними словесними конструкціями: «отже», «виходячи із...», «необхідно підсумувати», «отримані результати свідчать про», «таким чином», «наприкінці відзначимо», «у результаті» тощо. Висновок повинен буди чітким та лаконічним та містити дійсні результати проведеного дослідження (теоретичні, прикладні – в залежності від специфіки самої роботи).

4. Список використаної літератури: основні вимоги до оформлення та підбору містяться у наступних розділах методичних рекомендацій.

5. Додатки (за необхідності).

1.7.2. Вимоги до написання тез

Тези для конференції або наукової роботи – це основні думки, концепції, аспекти та ідеї автора, що вирізняються лаконічністю та простотою. При цьому важливо аби кожна думка мала свою закінченість та містила основу для майбутнього результату, або вже конкретні досягнення. Формулювання вдало побудованих думок, змісту тез є запорукою вигідної презентації та розкриття потенціалу. Серед основних правил написання слід виокремити наступні: написання з чистого аркуша, простота формулювання, дотримання структури, кожна думка – закінчена теза, перевірка написаного. Тези повинні містити головну проблематику (питання), обґрунтування, докази (аргументи), висновки, перспективи подальших досліджень. Важливо спиратися на думки та міркування знавців із обраного питання, зазначаючи це у тексті роботи. Підсумовуючи думки інших науковців, намагайтеся створити авторське бачення.

1.7.3. Курсова робота: особливості написання

Курсова робота – форма вираження наукових міркувань, що містить наукове дослідження здобувача освіти та науковий результат. Її написання здійснюється згідно з навчальним планом роботи закладу освіти. Вимоги до написання тотожні вимогам до наукової роботи, що сформовані нижче. Перед написанням курсової роботи важливим є достатня кількість літератури, що є сучасною та відповідає темі роботи. У процесі написання слід дотримуватися методичних рекомендацій, що представлені закладом освіти, кафедрою, викладачем. Завдяки курсовій роботі здобувач освіти має змогу продемонструвати здобуті знання з відповідної галузі та рівень їх поглиблення, виділивши проблемні питання, що є об'єктами наукового дискурсу. Сформулюйте ціль наукового дослідження, розкриття якої є цікавим для вас особисто, виходячи із ваших інтересів, захоплень та хобі. Розкриття обраної теми

неможливе без ґрунтового вивчення обраної літератури або інших джерел інформації, адже в будь-якому разі процес написання є процесом навчання, у ході якого дізнаєшся нове, раніше невідоме. Отже, для розкриття мети, завдань дослідження спочатку якомога детальніше необхідно вивчити основну проблематику, джерела її виникнення, проаналізувати досвід науковців, знавців із цього питання.

1.7.4. Наукова стаття

Наукова стаття – це вид наукової публікації, що описує хід та результати наукового дослідження. Даний вид оформлення наукових пізнань автора висвітлює ґрунтовне дослідження, що спирається на демонстрацію конкретного питання. Наукова стаття може містити як кінцевий, так і проміжний результат досліджень, проте її головною ознакою є обґрунтування способів та методів їх отримання з окресленням перспектив на майбутнє. Пам'ятайте, що головним критерієм майстерності є унікальність та новизна. Важливо аби ваша стаття містила не застарілі уявлення та бачення, а новий погляд, що формується на основі власних досліджень. Перш ніж приступити до написання, формуйте ідею, що запалює та є цікавою. Проведення подальшого дослідження повинно спиратися на переконливі джерела. В написанні статті неоціненну роль відіграє фундамент із тез. Дотримуйтесь чіткої структури: вступ (introduction), методи (methods), результати (results), обговорення (discussion – за необхідності).

1.7.5. Як створити есе?

Наукове есе – це довільний прозовий твір, що виражає міркування автора, його творчий вимір при розкритті конкретного питання. Основною метою есе є розкриття творчого міркування та навичок письмового написання твору. Процес створення есе є дуже корисним, адже дозволяє навчити правильно та послідовно викладати хід своїх думок, вміло структурувати інформацію, точно аргументувати висвітлені тези, встановлюючи при цьому причинно-наслідкові зв'язки, вдало розкривати суть основних понять. Структура есе представлена: 1) вступом, що

викладає суть та значення основної проблеми з резюмуванням думки самого автора; 2) тезою та аргументами: теза висвітлює конкретне та точне питання (гіпотезу) (сторону проблеми, що має підсумований характер), аргумент є доказом, що покликаний підтвердити або, навпаки, спростувати висвітлену гіпотезу, спираючись при цьому на перевірене джерело. У результаті аргумент (аргументи) повинні дати відповідь на основне питання, що висвітлене у тезі (тезах); 3) висновках, що повинні бути сформовані з єдиного результату (відповіді), що впливає із поставленого питання у вступі. Даючи оцінку успішності написаного власноруч есе дайте послідовні відповіді на питання: Чи дали Ви відповідь на поставлене питання? Чи є зрозумілим виклад Ваших думок? Чи правильно та структуровано оформлено есе?

1.7.6. Норми створення реферату

Реферат – це робота аналітичного характеру, що сформована на основі аналізу систематизованих джерел, обраного напрямку дослідження; вивчення будь-якої теми, її опис. Звичайний обсяг реферату не повинен бути меншим за 10–20 сторінок. Використовуючи якомога більше перевірених та сучасних джерел інформації, намагайтеся викласти їх зміст, спираючись на власну оцінку здобутої інформації. Зміст реферату, що вирізняється різноманітністю та унікальністю написання – запорука гарного відгуку.

При написанні реферату зважайте на його структуру: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності).

На титульному аркуші зазначається правильне (офіційне) найменування навчального закладу, кафедри, тема, прізвище, ініціали виконавця (із зазначенням факультету, групи, курсу), прізвище, вчений ступінь, вчене звання наукового керівника, який приймає реферат, рік написання.

Зміст складається із короткого переліку основних частин реферату: вступу, назв розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів, висновку, списку використаних джерел, додатків.

Вступ повинен містити обрану проблематику, актуальність теми. Він повинен бути не більше сторінки та закінчуватися реченням, що підштовхує до прочитання всього матеріалу.

Основна частина повинна містити в собі декілька розділів, що в повній мірі розкривають тему реферату. Важливо, аби у тексті основної частини були посилання на використані думки, міркування учених із обов'язковим зазначенням їх у списку використаних джерел. Намагайтеся аналізувати інформацію, використану у тексті роботи. Навіть при повному цитуванні використаної інформації робіть власні висновки, можливо заперечення. У кінці кожного розділу (підрозділу), пункту (підпункту) робіть загальні висновки, проте не більше 2-х – 3-х речень. Загальний висновок реферату необхідно сформулювати із найважливішої інформації тексту, що повинна відображати тему роботи та не суперечити їй. Для цього вам допоможуть створені наприкінці кожного розділу невеликі висновки, систематизувавши які, Ви зможете створити загальне підсумовуюче слово.

Список використаної літератури оформлюйте відповідно до ДСТУ 8302:2015 (Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 07.01.2016]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.).

Пам'ятай! Не важливо, який саме вид наукового дослідження ти обереш. Найголовнішим твоїм завданням залишається збереження унікальності та правильності вираження наукових прагнень!

1.8. Оформлення літератури

Кожен науковець під час написання наукової роботи, тези чи есе користується науковою літературою. Згідно з правилами академічної доброчесності важливо зазначати кожне джерело використаної літератури для того, щоб не допускати академічного плагіату.

Для того, щоб не було зауважень до роботи науковця, він повинен вміти оформляти список літератури для кожної своєї роботи. Для правильного оформлення літератури використовується загальне правило, а саме «Приклади

оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)».

ДСТУ (Державний стандарт України) – стандарти, які розроблені до чинного законодавства України, що встановлюють для загального і багаторазового застосування правила, загальні принципи або характеристики, які стосуються діяльності чи її результатів, з метою досягнення оптимального ступеня впорядкованості, розроблені на основі консенсусу та затверджені уповноваженим органом [1].

Як правило, для кожного виду документа, який зазначається у списку використаних джерел є окреме правило, якого воно оформляється. Список використаних джерел – це елемент бібліографічного апарату, що містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків [2].

Список використаних джерел є важливою складовою для будь-якої наукової роботи, дисертації, тези, курсової роботи тощо. Список використаних джерел є своєрідним реєстром бібліографічних описів використаних джерел за дослідженою темою. Зазвичай, джерела можуть бути різними, наприклад, це можуть бути друковані книги одного, двох, трьох або п'ятьох і більше авторів, матеріали круглих столів або конференцій, періодичні видання, законодавчі акти, сторінки вебсайтів, електронні видання або книги чи підручники.

Як правильно оформляти список використаних джерел Ви можете подивитися у наступних Додатках.

**Приклади оформлення списку літератури
згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні положення
та правила складання» з урахуванням правок
(код УКНД 01.140.40)**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	Книги
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два авторів	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три авторів	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укргропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 1998. 124 с.

Додаток 1

Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Инфузории. Вып. 1. Суктории (<i>Ciliophora, Suctorea</i>) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем Є. В. Основы фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
	Частина видання
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.

Додаток 2

Статті з продовжуючих та періодичних видань	<p>Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. <i>Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка</i>. 2013. Вип. 148. С. 31–34.</p> <p>Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. <i>Агросвіт</i>. 2016. № 6. С. 23–28.</p> <p>Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. <i>Вісник ЖНАЕУ</i>. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58.</p> <p>Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i>. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.</p>
	Електронні ресурси
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).
Законодавчі документи	<p>Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).</p> <p>Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).</p>
Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i> . 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).

Додаток 3

	<p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки з веб-сайтів	<p>Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).</p>
	Інші документи
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	<p>Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 9 листоп.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. <i>Все про бухгалтерський облік</i>. 2015. № 51. С. 21–42.</p> <p>Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. <i>Вища школа</i>. 2017. № 7. С. 106–107</p>

Додаток 4

Стандарти	<p>ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).</p> <p>СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)</p>
Патенти	Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК А01D 41/02, А01D 41/04, А01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.
Авторські свідоцтва	А. с. 1417832 ССРСР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.
Дисертації, автореферати дисертацій	<p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.</p> <p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.</p>
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Додаток 5

Список використаних джерел

1. Про стандартизацію : Закон України від 05.06.2014 № 1315. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text> (дата звернення: 13.07.2021).
2. Вимоги до оформлення списку використаних джерел. Мала академія наук України: вебсайт. URL: http://man.gov.ua/upload/activities/Scientifik_note/Vymohy_do_oformlennia_spysku_vykorys_tanykh_dzherel.PDF (дата звернення: 13.07.2021).

1.9. Ресурси, де можна знайти інформацію про наукові заходи

Наукова діяльність є невід'ємною складовою повсякденного життя учасників Школи наукового лідерства факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

Саме тому, щоб постійно тримати руку на пульсі та володіти інформацією про актуальні конференції, вебінари, конкурси, тренінги, майстер-класи, конкурси наукових робіт, ми радимо використовувати такі інформаційні джерела, як:

Сайти:

– <http://univd.edu.ua/uk/dir/401/konferentsii-seminary-ta-krugli-stoly> – сайт Харківського національного університету внутрішніх справ, де на головній сторінці публікуються оголошення про актуальні конференції, семінари та круглі столи. Курсанти (слухачі) університету можуть взяти у них участь безкоштовно;

– <https://unistudy.org.ua/> – міжнародні освітні програми та навчання за кордоном;

– <http://molodyvcheny.in.ua/ua/conf/> – сайт з науково-практичними конференціями, що охоплюють усі галузі науки. Участь у переважній більшості випадків передбачає сплату організаційного внеску 150–200 грн;

– <https://ukrlogos.in.ua/> – онлайн-платформа, створена для участі у різних конференціях по всьому світу;

– <https://www.science-community.org/uk/conferences/Ukraine> – спільнота науковців, що надає можливості для участі у різних у конференціях, конкурсах, тренінгах, вебінарах та майстер-класах, а також можливість виграти грант на навчання за кордоном, а також стажування у провідних європейських чи міжнародних інституціях;

– <https://www.prostir.ua/> – портал, де ви знайдете чимало цікавих можливостей – програм, грантів, стипендій і стажувань;

– <https://el-conf.com.ua/> – інтернет-ресурс, за допомогою якого курсанти (слухачі) та молоді науковці можуть опублікувати власні статті у національних та міжнародних конференціях за умови сплати організаційного внеску.

Телеграм-канали:

– *Можливості* – найбільший освітній канал в Україні, де щодня публікуються актуальні можливості для розвитку/освіти/кар'єри/подорожей/самовдосконалення української молоді;

– *Твій простір можливостей* – розповідає про можливості: неформальної освіти, навчання та стажування, волонтерства та подорожей;

– *NGO Unit* – канал для участі у молодіжних обмінах, волонтерстві та тренінгах від громадської організації Unit;

– *Неформальное «О»* – освітній канал, де публікуються різні молодіжні проекти, обміни, тренінги, волонтерські програми та міжнародні конференції;

– *ELSA Kharkiv News* – канал про актуальні заходи, конкурси та лекції від мережі студентів-правників та молодих юристів ELSA;

– *Studway DIEM* – канал, де публікуються різні проекти, тренінги, лекції та івенти.

Курси:

– <https://prometheus.org.ua/> – найбільша платформа для онлайн-освіти з безкоштовними курсами з усіх напрямків;

– <https://www.ed-era.com/> – студія онлайн-освіти з безкоштовними курсами;

– <https://osvita.diia.gov.ua/> – платформа з освітніми серіалами із цифрової грамотності.

1.10. Подолання страху публічних виступів під час захисту наукового дослідження

Для успішного захисту наукової роботи, виступу на науково-практичній конференції, проведення будь-якого тренінгу чи зустрічі необхідно опанувати мистецтво публічного виступу. Усі ми пам'ятаємо ці тремтячі долоні перед виступом. Але чому так відбувається? Від чого це залежить? Навіщо взагалі існують публічні виступи? Усі ці питання є досить актуальними, хоча і живемо ми з вами в світі, де публічні виступи є невід'ємною частиною життя успішної людини, майбутнього керівника та командира.

Які ж причини змушують нас боятися сцени. Давайте детально розглянемо їх.

- *Страх новизни.* Люди, які ніколи не виступали, бояться виступу, бо не знають, як це відбувається. Наш мозок має схильність перебільшувати, малювати в уяві різні несприятливі сценарії виступу.

- Друга причина пов'язана з *враженням*, яке ми справляємо на аудиторію. Такий страх особливо актуалізується, якщо виступ відбувається в бізнес-форматі.

- Третя причина пов'язана з *генетикою*. На генетичному рівні у людини закладено, що виділятися з натовпу – небезпечно. Коли оратор виходить на сцену і відокремлюється від інших, це актуалізує генетичний страх, у підсвідомості виникає бажання зупинитись.

- Остання причина – це *страх очікувань* складних питань, негативної оцінки та неналежної уваги та реакції з боку аудиторії.

Проаналізувавши причини страху публічних виступів, хочемо навести декілька порад та прийомів для Вашого успішного виступу.

- *Підготуйтеся до виступу.* Вам необхідно ретельно ознайомитися з текстом виступу, а також мати значну обізнаність у темі, якій присвячений Ваш виступ. Кожне речення Вашого виступу має містити під собою міцний фундамент Ваших особистих глибоких знань у цьому питанні.

- *Належний одяг та стиль.* Незважаючи на те, що курсанти (слухачі) на різноманітних наукових заходах переважно перебувають в однострої поліцейських, розуміння основ ділового стилю необхідне для успішної презентації на заході, де встановлений відповідний дрес-код. Висока естетична культура поліцейського, постійний контроль за станом і чистотою одягу та взуття, ретельно виголене

обличчя для чоловіків, підібране волосся для жінок грають важливу роль під час презентації, адже підкреслюють стриманість, відповідність загальноприйнятим зразкам та охайність.

- *Фізична форма.* Навіть, якщо у вас не ідеальна фігура та є кілька зайвих кілограмів, але Ви виглядаєте підтягнутими, м'язи в тонусі, постава рівна, то будь-яка презентація за Вашої участі буде успішною.

- *Словесна імпровізація.* Бувають ситуації, коли потрібно виступити без підготовки або відповісти на запитання аудиторії. У таких випадках необхідно відразу добре структурувати та формулювати свої думки, мислити креативно, зберігати невимушеність та природність розмови.

- *Слова-паразити.* Словами-паразитами є окремі звуки, якими заповнюються паузи доповідача. Вирішенням цієї проблеми є розвиток свого словарного запасу, читання великої кількості художньої літератури та постійне практичне відпрацювання публічних виступів на заняттях, конференціях та конкурсах.

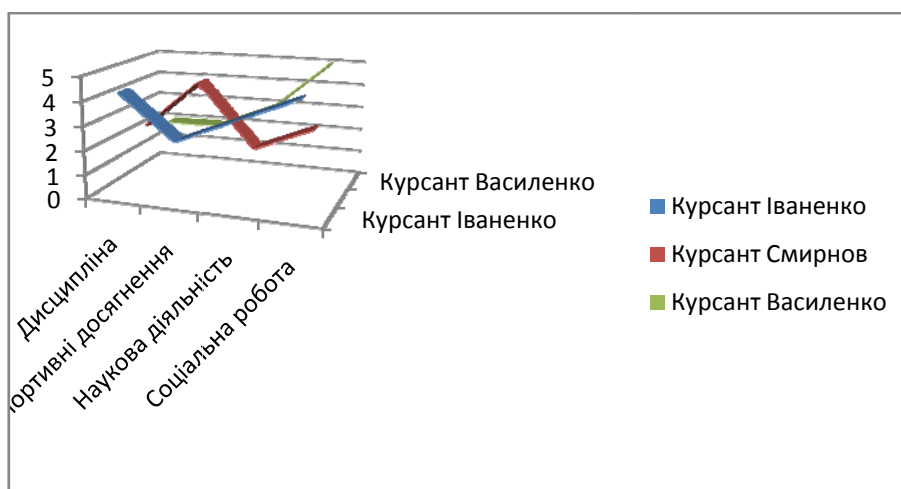
Отже, навичками публічного виступу має володіти кожна сучасна людина. Навіть бездоганно написана робота за умови її неправильної презентації втратить свою актуальність, новизну та цінність для аудиторії. Тому необхідно постійно відпрацьовувати навички публічного виступу, щоб Вашу думку не лише почули, а ще і відчули та назавжди запам'ятали Ваш виступ.

1.11. Використання схем, графіків, діаграм у науковому дослідженні

Наукове дослідження та його успішний захист залежить від якості сприйняття певного обсягу інформації іншими науковими колегами чи співробітниками. Для найбільш точного та якісного донесення інформації ми використовуємо схеми, графіки, діаграми, таблиці.

Переваги використання схем, графіків, діаграм, таблиць:

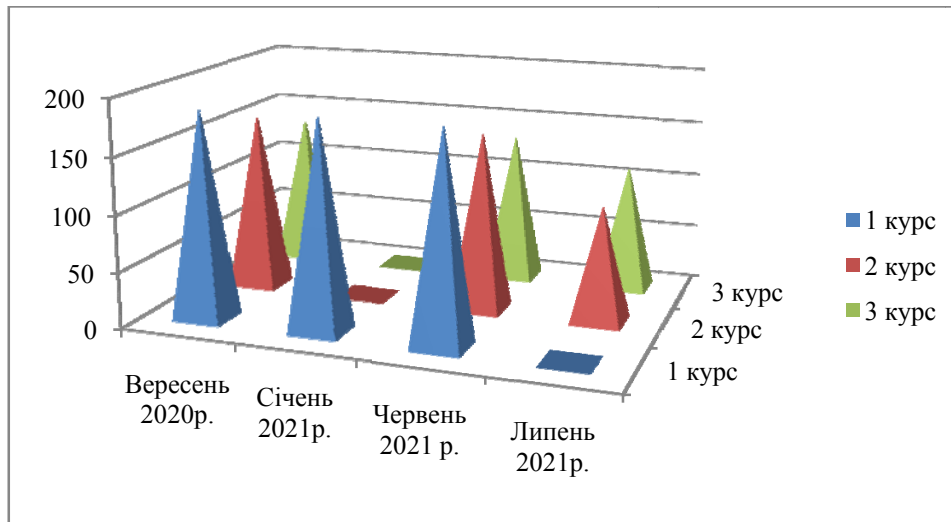
1. Наочне, змістовне сприйняття даних.
2. Зацікавлення наукової спільноти через наведені візуальні данні.
3. Полегшення сприйняття результатів виконання проекту в цілому та за етапами чи фазами.

Графік 1.1 – успішність курсанта

Використання графіків, схем, діаграм та таблиць є основним та найбільш зрозумілим з усіх способів візуалізації інформації в науковій роботі. Адже людина може миттєво визначити всі необхідні цілі та задачі дослідження та підсумувати виконання роботи.

Для більш ґрунтовного ознайомлення з важливістю візуалізації інформації в науковому дослідженні рекомендуємо ознайомитися з роботою Едварда Тафті «The Visual Display of Quantitative Information».

Діаграма 1.2 – кількість курсантів 1, 2, 3 курсів факультету № 1 за вересень 2020 р., січень, червень, липень 2021 р.

У залежності від цілі та способу викладу матеріалу вибирайте найбільш зрозумілі графіки, схеми та діаграми.

Перелік найпоширеніших:

- Лінійчата;
- Гістограма;
- Кругова;
- Кільцева;
- Пелюсткова;
- Тимчасова.

Оформлення графіка:

- застосовуйте палітри з неясковими кольорами, допоміжні лінії мають бути простими та не перешкоджати основним;
- оформлюйте роботу у кольоровій гамі до 6 кольорів;
- кожній категорії на графіку – свій колір.

1.12. Багатоаспектність наукової роботи

Наукова діяльність не обмежується написанням наукових робіт, участю у конкурсах, курсах, прослуховуванні вебінарів. Розвиток курсанта, студента у науковій сфері має бути різностороннім та неординарним. Тому дуже важливою є участь у соціальних проєктах та активна громадська діяльність.

У рамках Центру соціальних проєктів Школи наукового лідерства курсанти беруть активну участь у громадському житті міста, регулярно доглядають за тваринами у КП «Центр поводження з тваринами», беруть участь у пошуках зниклих безвісти осіб разом з ініціативною групою «ЛісаАлерт», замальовують написи про продаж наркотиків та ведуть просвітницьку роботу з молоддю в рамках патрулів доброчесності Школи, готують заявки на конкурси соціальних проєктів. Слід зазначити, що набутий соціальний досвід висвітлюється у подальших наукових дослідженнях. Прикладом може слугувати робота курсанта 1-го курсу факультету № 1 Суворова Н.О. «Взаємодія поліції з громадськими організаціями у розшуку осіб, зниклих безвісти».

Творча діяльність, за яку відповідає Творчий центр Школи, полягає у створенні конкурсних відео, плакатів, оповідань та есе. Участь у конкурсах есе, у тому числі міжнародних, є одним із провідних напрямків діяльності. Зокрема, в останньому Всеукраїнському конкурсі есе «Молодь про Конституцію України» взяли участь близько 30 учасників Школи.

Координація міжнародної діяльності покладена на Міжнародний центр Школи та здійснюється за активної підтримки відділу міжнародного співробітництва університету. Курсанти беруть участь у міжнародних програмах молодіжного обміну, міжнародних конкурсах есе іноземною мовою, а також міжнародних курсах, вебінарах та семінарах.

Міжнародне співробітництво у сфері науки – це фундамент наукових відносин між молодими науковцями із різних країн, що має на меті отримання нового досвіду та основ діяльності наукового співтовариства для вирішення актуальних питань у сфері права.

Центр взаємодії з державною гімназією-інтернатом з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус», а також Центр взаємодії з комунальним закладом «Харківський лицей з посиленою військово-фізичною підготовкою “Правоохоронець”» Харківської обласної ради відповідають за постійну комунікацію з вихованцями цих двох закладів, інформування про нові освітні, творчі, наукові можливості для школярів, проведення спільних заходів, проєктів.

Отже, наукова діяльність курсантів (слухачів) є надзвичайно багатогранною в розумінні Школі наукового лідерства. Реалізація наукових ідей у громадській сфері, творче осмислення важливих соціальних проблем, використання міжнародного досвіду та невичерпних можливостей неформальної освіти – це далеко не повний перелік актуальних та дієвих напрямків розвитку курсантів (слухачів) у науковій сфері.

РОЗДІЛ 2. ПОРАДИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВТІЛЕННЯ У ЖИТТЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ

2.1. Цільова та організаційна спрямованість громадської та соціальної роботи

Громадська діяльність займає окреме місце в житті кожного науковця, адже покликана практично втілювати науково обґрунтовані ідеї у життя суспільства.

Школа наукового лідерства факультету № 1 (далі – ШНЛ) має досвід у здійсненні такої роботи, яким ми хочемо поділитися з Вами. Одним з найважливіших кроків, який зробив Центр соціальних проєктів Школи наукового лідерства факультету № 1, – це початок активної співпраці з пошуковими загонами, які займаються пошуком осіб, зниклих безвісти. Учасники ШНЛ активно залучаються до подібних пошуків. Така практика дає нам як майбутнім слідчим досвід орієнтування на відкритій місцевості на території міста чи невеликого населеного пункту, у світлу або темну пору доби, а також формує так званий «соціальний капітал» курсантів, зокрема нові знайомства з активними людьми міста, які вже декілька років займаються громадською та соціальною діяльністю. Якщо Ви хочете долучитися до Пошукового загону «ЛісаАлерт», з яким співпрацює ШНЛ, то його можна легко знайти у месенджері «Viber», ввести у пошуковому рядку назву цієї ініціативної групи та легко вступити в ряди пошуковців.

Також важливою активністю, якою займаються учасники ШНЛ, є участь у проєктах задля очищення навколишнього середовища. Проєкт, який в Україні має пріоритет, – це UPSHIFTGREEN (<https://upshiftukraine.org/>). Проєкт, який дає можливість активістам із будь-якого куточка України здійснити мрію щодо очищення навколишнього середовища або подолання інших всесвітніх проблем на місцевому рівні. При цьому зазначимо, що для участі у проєкті не треба мати статус громадської організації, а лише сформувати команду однодумців з числа здобувачів освіти або навіть школярів. Наприклад, очищення та фільтрація річок, подолання булінгу серед дітей у школах, переробка старих речей, компостування або розділення відходів тощо.

Важливою соціальною роботою, якою займаються учасники ШНЛ, є профорієнтаційна робота. Такою активністю можна займатися не тільки з дітлахами 9–11 класів, але й 5–8 класів, адже їм також цікава сфера діяльності поліції. Одним із таких цікавих візитів був візит до п'ятикласників Санаторної школи-інтернату № 11, де ми підготували захоплюючі презентації, які були присвячені історії святкування Міжнародного дня захисту дітей, видатним дітям України, які в ранньому віці досягли успіху в різних сферах життя: спорті, навчанні, науці, мистецтві, а також ми розповіли про діяльність поліцейських, за що отримали важливу нагороду від дітлахів – це їхні посмішки та щирі вдячність.

Щоб співпрацювати зі школами, проводити профорієнтацію або спілкуватися з дітлахами, потрібно тільки домовитися з директором учбового закладу та проявляти активність та зацікавленість. Адже керівництво навчальних закладів завжди підтримує ідеї щодо залучення цікавих людей у життя школярів.

Важливою соціальною роботою, яку ми проводимо в нашому університеті є відвідування Кадетського корпусу, ліцею «Правоохоронець», де ми проводимо профорієнтаційну роботу,

Наведи камеру

та відскануй

Наведи камеру

та відскануй

спілкуємося з кадетами, розповідаємо про поліцейську діяльність. На їх базі утворені осередки ШНЛ. Голови осередків домовляються з керівництвом про проведення спільних заходів, тренінгів, екскурсій, конкурсів.

Проводити профорієнтаційні заходи у ліцях з підсиленою фізичною та військовою підготовкою особливо приємно. Адже більшість ліцеїстів розглядають своє продовження навчання саме у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Курсанти заздалегідь готують для здобувачів освіти захоплюючі презентації та доповіді про історію зародження поліцейської професії, а також про діяльність та навчання у Харківському національному університеті внутрішніх справ.

Також учасники ШНЛ систематично відвідують притулок для бездомних тварин КП «Центр поводження з тваринами», де ми допомагаємо у догляді за тваринами, розчісуємо, миємо їх, оброблюємо від паразитів, вигулюємо та проводимо з ними час, організуємо для мешканців міста тренінги та майстер-класи, присвячені безпечному поводженню з тваринами.

У КП «Центр поводження з тваринами» є різні тварини: собаки, коти, криси, черепахи. Догляд за кожною твариною унікальний. Наприклад, у догляді за щурами та черепахами особливу увагу треба приділити тому, щоб допомагати працівникам притулку слідкувати за чистотою кліток щурів. У догляді за кішками наша команда приділяє більшість часу тому, щоб приділити максимум уваги пухнастим друзям, соціалізувати їх. Догляд за собаками є найбільш об'ємним. Команда ШНЛ допомагає працівникам КП «Центр поводження з тваринами» вигулювати, розчісувати, соціалізувати та оброблювати тварин від паразитів. Також у зимовий період ми допомагали утеплювати вольєри для тварин.

2.2. Допомога братам нашим меншим

Зараз в усіх цивілізованих країнах світу тисячі небайдужих людей борються за те, що тварини мають такі самі права, як і люди. Саме тому волонтери усього світу активно допомагають тваринам та спростовують той факт, що тварин треба використовувати лише у власних цілях.

Допомагати тваринам зовсім неважко, майже кожне місто нашої країни має притулки для тварин, де можна взяти собі додому домашнього улюбленця. Яскравими прикладами таких закладів є «Центр поводження з тваринами» та

«Центр усиновлення тварин». Завдяки таким центрам є можливість пошуку господарів для тварин, залучення волонтерів для допомоги тваринам, проведення інформаційно-просвітницької діяльності серед населення з питань догляду та утримання тварин. У притулку є можливість погодувати тварину, а також взяти собаку на прогулянку, що неодмінно принесе задоволення як тварині, так і людині. Подібна діяльність допомагає майбутнім офіцерам поліції сформувати такі якості, як відповідальність, здорову ініціативу та командний дух, а також чуйне поводження з тваринами, що є основою успішної комунікації з людьми, а це так важливо у поліцейській професії.

У рамках співпраці Центра соціальних проектів Школи наукового лідерства факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ з КП «Центр поводження з тваринами» реалізовано такі напрямки роботи:

1) Соціалізація тварин.

Соціалізація тварин – це комплексний процес перетворення дикої, скривдженої тварини у добру, ласкаву та люблячу.

Приклад з нашого досвіду: до КП «Центр поводження з тваринами» привезли знайдену в підвалі породисту собаку, яка була у надзвичайно переляканому стані.

Пізніше від мешканців дому, де знайшли собаку, працівники притулку дізналися, що хазяїни цієї тваринки били її. На основі цих фактів кінолог КП «Центр поводження з тваринами» склав програму соціалізації цієї собаки.

Найчастіше процес соціалізації починається зі знайомства тварини з новою люблячою людиною. Це допомагає спростувати ставлення тварини до людини як до агресора. Наша команда допомагає працівниками КП «Центр поводження з тваринами» показати тваринам, що людина – це друг, а не ворог.

2) Проведення лекцій для школярів.

Також ми беремо участь у проведенні лекцій для школярів на базі КП «Центр поводження з тваринами». Лекції проводяться для дітей 3–8 класів з метою навчання їх правильному поводженню з тваринами.

Вигул собак на шлейці (поводку) є ще одним етапом соціалізації. Це допомагає привчити тварин слухатися хазяїна, не боятися навколишнього середовища та людей.

3) Прибирання вольєрів для тварин.

Прибирання вольєрів, перш за все, необхідне для підтримання міцного здоров'я як тварин, так і людини. У відходах тварин знаходиться понад 20000 мільйонів бактерій, які здатні жити як в організмі тварин та людей, так і поза його межами. Для того, щоб запобігти інфікуванню, у вольєрах потрібно прибирати щонайменше один раз на тиждень.

Зимою ми допомагаємо не лише прибирати вольєри, а і утеплювати їх.

4) Проведення заходів у місті.

Наша команда допомагає влаштовувати працівникам КП «Центр поводження з тваринами» заходи для дітей та дорослих у місті.

Останній ярмарок, у якому ми взяли участь, був присвячений відкриттю міського дитячого спортивно-виховного майданчика, який знаходиться на вул. Літаковій у м. Харків, де курсанти провели тренінги та майстер-класи, присвячені безпечному поводженню з тваринами та правильному догляду за ними.

Завдяки таким заходам команда Центру соціальних проєктів ШНЛ отримує корисний досвід спілкування з людьми, який зможе використовувати у майбутньому.

2.3. Розшук безвісно зниклих осіб

За останні роки в Україні величезних обертів почали набувати громадські організації з розшуку зниклих безвісти осіб. Члени Центру соціальних проєктів Школи наукового лідерства факультету № 1 активно взаємодіють з пошуковими загонами.

Треба зазначити, що всі учасники пошукового загону – це добровольці, які витрачають свій вільний час, а також власні фінансові та інші ресурси (бензин, обладнання, транспорт) на пошуки безвісно зниклих людей.

Зазвичай усі пошуки починаються з розшуку та збирання первинної інформації про зниклу особу. Первинна інформація складається з опису зовнішності зниклого, опису одягу, у якому востаннє бачили зниклого, а також з часу та місця, де востаннє бачили зниклу людину. Усю первинну інформацію розміщують у месенджері «Viber», а також на сторінках у соціальних мережах. Після цього команда пошукового загону вирішує, яке екіпірування, яке їм потрібно для пошуку, обговорює дату та місце зустрічі. Після усіх вищеперерахованих дій усю інформацію координатори викладають у месенджері «Viber», де всі бажаючі можуть її побачити та долучитися до пошуків.

Під час пошуків зниклої людини величезну роль відіграє організація пошуків, а саме: обладнання, карта території, на якій проходитимуть пошуки, автопортрети з детальним описом зниклого, а також місця, де його останній раз бачили, номерами мобільних телефонів свідків, які можуть знати куди могла поїхати зникла особа. Важливу роль у пошуках грає і людський фактор, мотивованість

пошуковців, їх навички поводження з картами, доскональне знання особливостей місцевості, вміння працювати у команді та, водночас, брати на себе відповідальність в екстрених ситуаціях.

А тепер детально розберемо сам процес проведення пошуків безвісно зниклої людини.

Найефективнішими методами проведення пошуків на місцевості є пошук «Лінійкою по квадратах» та у складі групи з трьох осіб.

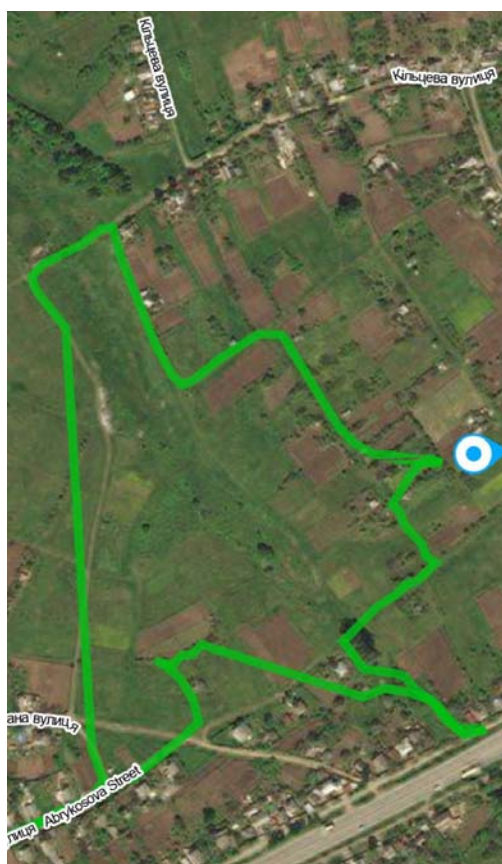
У першому варіанті увесь загін стає у пряму лінію з інтервалом 2–3 метри. Через кожні 3 людини розташовується старший з рацією. Територія можливого перебування зниклої особи поділяється на квадрати та ретельно, швидко та уважно обстежується представниками загону.

Другий метод проведення пошуків є ефективним на великій території або на території, рельєф якої унеможлиблює перший варіант. Під час застосування цього методу формується декілька груп на чолі із найбільш досвідченим старшим учасником, який повинен вміти орієнтуватися за допомогою карти та компасу, вміти надати у разі необхідності домедичну допомогу та постійно підтримувати зв'язок з іншими групами. Під час пошуків треба максимально звертати увагу на перехожих та запитувати: «Чи не могли Ви бачити зниклого?»»,

перераховуючи при цьому прикмети зниклого. Після обстеження території особовий склад загону збирається та ділиться інформацією, яку вдалося знайти.

Спорядження для пошуків

Прокладання маршруту пошуків

2.4. Організація профорієнтаційних заходів

Профорієнтаційна робота Центру соціальних проєктів Школи наукового лідерства факультету № 1 спрямована на виявлення зацікавленості учнів шкіл/ліцеїв у подальшому навчанні у Харківському національному університеті внутрішніх справ, а також на формування серед активних учнів спільноти, члени якої мають можливість разом з представниками Школи наукового лідерства брати участь у творчих конкурсах, волонтерських програмах та заходах, відвідувати на регулярній основі університет та постійно комунікувати з нами в групах у соціальних мережах.

Так, учениця гімназії-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус» Софія Сімейкіна вже декілька разів активно проявила себе у догляді за тваринами у комунальному підприємстві «Центр поводження з тваринами».

Для того, щоб по-справжньому зацікавити учнів, потрібно заздалегідь скласти програму, за якою буде проводитися профорієнтаційна робота. При цьому завжди потрібно враховувати вік слухачів.

Програма для дітей різного віку має певний ряд відмінностей. Однією з найголовніших відмінностей є формат бесіди.

Для учнів молодшого віку формат бесіди будується на іграх та уточнюючих питаннях від виступаючих. Також учні початкової та середньої школи при спілкуванні з курсантами (поліцейськими) цікавляться загальними питаннями організації підрозділів поліції, спеціальним спорядженням поліцейських, питаннями необхідної оборони та застосування засобів самозахисту, особливостями проведення слідчих (розшукових) дій під час тих або інших кримінальних правопорушень.

У спілкуванні з учнями молодшого віку важливо приділяти увагу світоглядним, виховним аспектам, наголошувати на необхідності вирішення будь-якого конфлікту в школі за допомогою комунікації, дотримання правил дорожнього руху, ролі пішоходів і пасажирів. При цьому важливо наводити приклади, максимально зрозумілі учнівській аудиторії, уникаючи опису сцен насилля та жорстокості.

Ще одним з важливих факторів є час проведення бесіди. Діти молодшого віку гарно сприймають інформацію лише перші 40–50 хвилин. Після цього ми рекомендуємо провести відпочинок для дітей.

На відміну від дітей молодшого віку, підлітки, зазвичай, заздалегідь готують питання до спікерів. Бесіда з дітьми 9–11 класів базується на відповідях на питання старшокласників та предметних виступах курсантів про особливості навчання та служби, вступної компанії та перспектив працевлаштування.

Планування профорієнтаційного заходу передбачає наступні організаційні заходи: відведення часу на презентації, розподіл обов'язків щодо тематики та черговості виступів, визначення відповідальних за технічне обладнання та реквізит, попередній контакт зі школою.

Найчастіше для проведення профорієнтаційного заходу потрібно 5–6 мотивованих курсантів, один із яких повинен бути відповідальним за технічні засоби та слідкувати за часом.

Для того, щоб учням було цікаво слухати виступаючих, ми радимо готувати тематичні презентації, присвячені не лише особливостям навчання в університеті, але і актуальним питанням права, історії, окремим святам, до яких приурочений візит до школи. Так, до Міжнародного дня захисту дітей учасники Школи наукового лідерства підготували для школярів Санаторної школи-інтернату № 11 захоплюючі презентації, присвячені історії святкування Міжнародного дня захисту дітей, видатним дітям України, які вже у ранньому віці досягли значних успіхів у науці, спорті та творчості, порушенням прав дитини в історії, а також екскурсу в світ поліцейської професії.

Робочий профорієнтаційний період розпочинається з початку листопада та закінчується у кінці січня. Саме у цей період діти приймають одне з найважливіших рішень у своєму житті – вибір майбутньої професії.

Приблизно за тиждень до проведення профорієнтаційних заходів ми зв'язуємося з керівництвом шкіл/ліцеїв та обговорюємо всі організаційні питання, а саме: тематику нашого візиту, день, час, вікову категорію слухачів, сценарій.

Якщо захід проводиться для 5–9 класів, то їм буде цікавіше слухати не просто «сухий» текст, а у ході гри отримувати відповіді на свої запитання. Ігри допомагають максимально мобілізувати увагу дитини, а також забезпечують її

максимальну відкритість та активність. Для цієї вікової категорії зазвичай ми використовуємо таку гру:

Гра «Питання-відповідь»

Для цієї гри необхідно заздалегідь приготувати картонні картки та роздати їх учням. Далі діти пишуть на кожній окремій картці з одного боку питання, що їх цікавить у сфері поліцейської професії, а з іншого боку – надають власну відповіді на це питання, яка, на її думку, є правильною. Після цього всі картки збираються виступаючими. Потім курсанти зачитують на картках кожне окреме питання та дають правильну відповідь на нього.

Гра «Газетка про професію»

На початку профорієнтаційного заходу ми роздаємо дітям «футболки», намальовані на аркушах А4. У кінці заняття діти мають можливість їх розмалювати і написати все, що запам'ятали у ході проведеної бесіди.

Таким чином, ми ретельно готуємося до кожного візиту в школу. Ми розглядаємо профорієнтаційну роботу як постійну комунікацію з нашими потенційними абітурієнтами, формування спільноти небайдужих молодих людей, які будуть готові не лише до умов формальних умов вступу та навчання у Харківському національному університеті внутрішніх справ, але і ціннісно, організаційно будуть уже частиною нашого колективу.

2.5. Організаційні питання з розробки соціальних проектів

2.5.1. Які соціальні проекти бувають

Соціальний проект є одним із способів розвитку сучасного суспільства, який представляє собою певний обмежений у часі та ресурсах ланцюжок заходів, після здійснення яких досягається вирішення проблем, які є значущими для суспільства.

1. Освітні, як правило, представляють собою проведення лекційних заходів, в основі яких лежать нові освітні методи розвиваючих ігор та дидактичних матеріалів.

2. Захисно-правові, що включають в себе організацію заходів для людей, що потрапили в складні життєві ситуації, а також допомогу і захист тварин.

3. Благодійні, які здійснюють підтримку людей, що знаходяться за межею бідності, а також захист тварин. Центр соціальних проєктів факультету № 1 постійно проводить поїздки до Центру поводження з тваринами.

4. Культурні, метою яких є збереження існуючих культурних традицій, національної культури, різноманітних напрямків мистецтва.

5. Науково-технічні проєкти. До цього виду проєктів можна віднести організацію науково-практичних конференцій, підготовку подібних методичних матеріалів, проведення опитувань, тестувань, анкетувань з метою отримання та дослідження конкретного результату в рамках наукових грантів.

2.5.2. Сфери, де курсантом ЗВО МВС України доцільно реалізовувати соціальні проекти

Сама Школа наукового лідерства є проектом, який ми успішно реалізуємо. Школа виникла та активно розвивається на громадських засадах. Можливо, саме у цьому секрет нашого постійного руху вперед та надзвичайно багатоаспектної діяльності, яка, в першу чергу, проявляється у наших все нових проектах.

Школа і робота з нашими учасниками дала нам можливість переосмислити сутність соціального проекту, в основі якої лежить ініціатива, небайдужість та врахування інтересів та цінностей самого учня. Так, ми щотижня відвідуємо КП «Центр поводження з тваринами» та допомагаємо у догляді за тваринами, розчісуємо, миємо їх, оброблюємо від паразитів, вигулюємо та проводимо з ними час, організуємо для мешканців міста тренінги та майстер-класи, присвячені безпечному поводженню з тваринами. Окрім цього, ми долучаємося до проведення пошуків безвісно зниклих людей разом з пошуковим загonom «ЛісаАлерт».

У рамках Школи створені також патрулі добродішності. Завданнями патрулів добродішності Центру соціальних проектів є замальовування на стінах будинків адрес телеграм-каналів із продажу наркотиків, допомога ветеранам МВС у вирішенні побутових і господарчих питань, проведення просвітницьких зустрічей з молоддю на теми здорового способу життя, недопущення вживання наркотиків, формування правової культури і добросусідства.

У серпні ми маємо підписати меморандум про співпрацю з Головою правління Громадської організації «Рух «Здорова нація», у рамках якого Школі будуть передані балончики для замальовування написів про продаж наркотиків, а також листівки для молоді про шкodu наркотиків, які ми будемо роздавати у рамках патрулів. На наступному тижні запускаємо новий напрямок роботи – участь в археологічних експедиціях разом з археологами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Наразі ми готуємо проведення двох міжвузівських конкурсів – з дебатів англійською мовою та з судових дебатів. У рамках Центру взаємодії з іншими закладами освіти з вересня плануються спільні тренінги зі студентами Національного фармацевтичного університету. Центр взаємодії з гімназією «Кадетський корпус», Центр взаємодії з ліцеєм «Патріот» та Центр взаємодії з ліцеєм «Правоохоронець» з вересня раз на два тижні будуть проводити зустрічі зі школярами, поїздки та тренінги.

Соціально-значущі проекти завжди обмежені у часі та ресурсах, необхідних для їх реалізації. Зауважимо, що при реалізації проектів відбувається об'єднання ресурсів влади, бізнес-спільноти та громадськості. При цьому відбувається включення у вирішення спільних проблем найрізноманітніших категорій населення.

2.5.3. Де можна знайти фінансування на соціальний проєкт

Державна допомога

На державне фінансування в першу чергу можуть розраховувати великі проекти. З чистою репутацією та довгою історією. Проте, існують проблеми зі звітністю і затримкою коштів, а також значне обмеження щодо розміру витрат.

Гранти

Цей спосіб фінансування широко використовується українськими громадськими організаціями для реалізації соціально-культурних проектів від Європейського союзу. Зауважимо, що отримати грант може не тільки організація, але і окрема людина чи ініціативна група (організація без реєстрації), особливо це стосується індивідуальних грантів для молодих діячів культури чи науковців.

Основні організації, що надають гранти

USAID

Організація USAID надає технічну і фінансову підтримку громадським організаціям України.

Основні напрями роботи Агентства включають в себе підтримку торгівлі, сільського господарства, економічного зростання, охорони здоров'я, екстрену гуманітарну допомогу, сприяння у запобіганні конфліктам та підтримку демократії в більш ніж 100 країнах світу.

«Відродження»

Міжнародний фонд «Відродження» – одна з найбільших українських благодійних фундацій, неурядова організація.

Фонд існує з 1991 року та входить до мережі Фундацій Відкритого Суспільства.

Фонд підтримує громадські ініціативи на політичні, соціальні та міжнародні теми, організовує конференції та круглі столи, публікацію різноманітних збірників.

Фонд Конрада Аденауера

Фонд підтримує політичну освіту, а також обдаровану українську молодь шляхом надання стипендій, проведення семінарів, дебатних турнірів, конференцій.

Фонд ім. Фрідріха Еберта

Фонд ім. Фрідріха Еберта займається підтримкою ініціатив, пов'язаних із консолідацією демократичних інститутів, просуванням мистецтва діалогу, просуванням демократії та підтримкою неформальної освіти.

Основні сайти, де можна знайти актуальну інформацію про грантові можливості

Громадський простір системно працює на розвиток громадянського суспільства України, широко висвітлюючи громадські активності, презентуючи неурядові організації (НУО) та їхні досягнення.

Unistudy постійно публікує актуальну інформацію про міжнародні програми, освітні гранти, цікаві конкурси, а також волонтерство в інших країнах світу.

Міжнародні Освітні Програми
та навчання за кордоном

Mladiinfo – сайт підходить для пошуку грантів, стажування, міжнародних тренінгів, конкурсів за різними напрямками.

Краудфандінг і мікрофінансування

Краудфандінг – це спосіб залучити кошти на проєкт за допомогою спеціальних інтернет-майданчиків.

Kickstarter підходить як для бізнесу, так і для творчих ідей. Креативні проєкти заходять краще, тому музику, гаджети, незалежне кіно, комікси підтримують активніше, ніж звичайні IT-пропозиції.

Indiegogo – сайт, за допомогою якого можливо знайти фінансову підтримку притулків, проєктів із захисту прав людини або природи. Рейтинг проєктів розраховується за автоматичним алгоритмом, який враховує число донорів і коментарів.

Bigggidea

Велика ідея – вітчизняний сайт, який об'єднав краудфандінг в Україні.

Головне пам'ятати, що завдяки краудфандингу автор проєкту отримує не лише фінансову підтримку, а й можливість додатково привернути увагу до своєї ініціативи. А це підвищує ймовірність залучення доброчинців, інвесторів та прихильників до соціально корисного проєкту.

BIGGGG
IDEA

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Творчий конкурс – особливості створення роботи та пошуку ресурсів

Даний розділ методичних матеріалів спрямований на розкриття можливостей із творчого розвитку в Школі наукового лідерства факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

Творчість – це специфічна для людини діяльність, що породжує щось якісно нове і відрізняється неповторністю, оригінальністю і унікальністю. Тому процес розвитку науково-технічної творчості є найважливішою складовою сучасної системи освіти.

Наукова творчість – це вид творчої діяльності, що веде до створення принципово нових і соціально значущих духовних продуктів – знань, використовуваних надалі в усіх сферах матеріального і духовного виробництва. Засвоєння основ наукової творчості, творчої праці допоможе майбутнім фахівцям підвищити професійну і соціальну активність, а це, в свою чергу, призведе до свідомого професійного самовизначення за професіями юридичної сфери, підвищенню продуктивності, якості праці, прискорення розвитку усіх галузей права. Звичайно ж, головний напрямок – це висунення і реалізація в наукових дослідженнях творчих ідей і створення наукових робіт і проектів. Наукова творчість – це основа інноваційної діяльності.

Важливість творчої самореалізації в житті курсантів-поліцейських полягає у наступному:

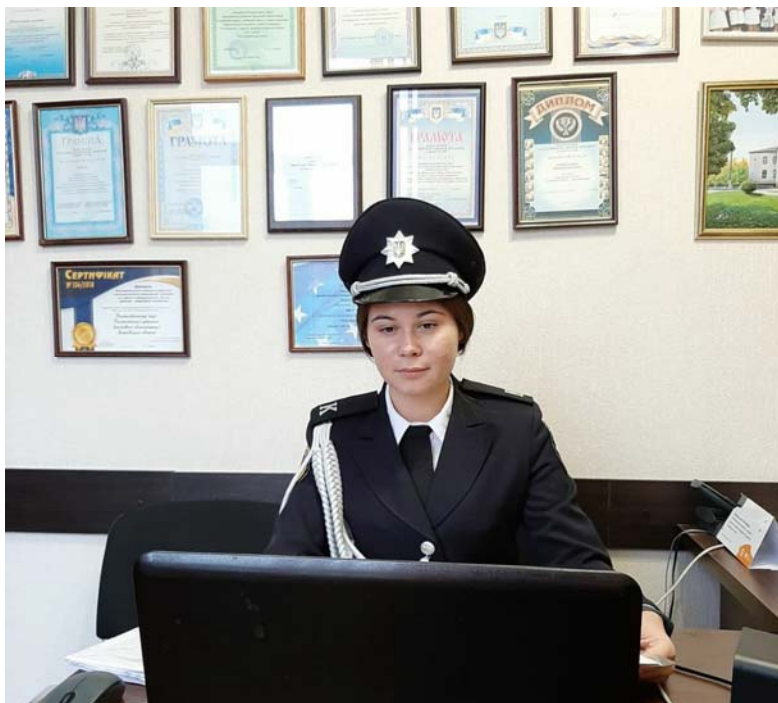
- висвітлення у своїх творах основних проблемних напрямків злочинності і методів боротьби з нею – протидія корупції, антиалкогольна та антинаркотична пропаганда, засудження злочинної поведінки та заохочення до законослухняного способу життя громадян;

- проведення творчих заходів спільно із державними органами, спрямованих на запобігання злочинності;

- сприяння особистому творчому розвитку;

- висвітлення у творчості ідей, отриманих у ході наукового осмислення;

- використання творчості у налагодженні діалогу з громадськістю шляхом проведення спільних заходів, виставок, концертів тощо;
- використання творчості у міжнародному діалозі та міжкультурному обміні, зокрема шляхом участі у міжнародних програмах, конкурсах, мистецьких резиденціях.

3.1.1. Інформаційні ресурси для пошуку творчих конкурсів

Сьогодні вкрай важливо розвивати потенціал молодих людей, тому що вони – майбутнє нашої країни. У ЗВО МВС України достатньо уваги приділяють вихованню кожної особистості, а також сприяють координації творчої діяльності курсантів університету, підвищенню естетичного й етичного розвитку молоді.

Самоосвіта є дуже важливим критерієм для навчання кожного, тому колектив Школи наукового лідерства факультету № 1 радить якомога частіше звертатись до онлайн-платформ, де можна знайти велику кількість конкурсів/програм творчого характеру.

Для пошуку доступних конкурсів, проєктів, освітніх програм у сфері творчості можна використовувати такі інформаційні ресурси як:

1. Сайти:

Litcentr – корисний сайт з безліччю літературних конкурсів на абсолютно різну тематику;

LITCENTR Головна Анонси Статті Публікації Umbrella Перекладачі LitMapa Контакти

🏠 / Конкурси

Календар подій

Резиденція «Дім Автора» на острові Закінтос, Греція
Категорія «Конкурси»
Дата: 31 Грудня 2021
Місто: Закінтос, Греція

Прийом творів на Конкурс видавництва «Смолоскип»
Категорія «Конкурси»
Дата: 31 Грудня 2021
Місто: Україна

Конкурс рукописів від Видавництва «Читай українською»
Категорія «Конкурси»
Дата: 31 Грудня 2021
Місто: Україна

Збірка фантастики «Коли зірки шикуються в ряд»
Категорія «Конкурси»
Дата: 31 Грудня 2021
Місто: Україна

Літературна премія імені Василя Кожелянка
Категорія «Конкурси»

Прийом творів на Літературну премію Ірпеня 2021
Категорія «Конкурси»

Додати свій анонс

« Серпня 2021 »

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

» Підтримати LITCENTR

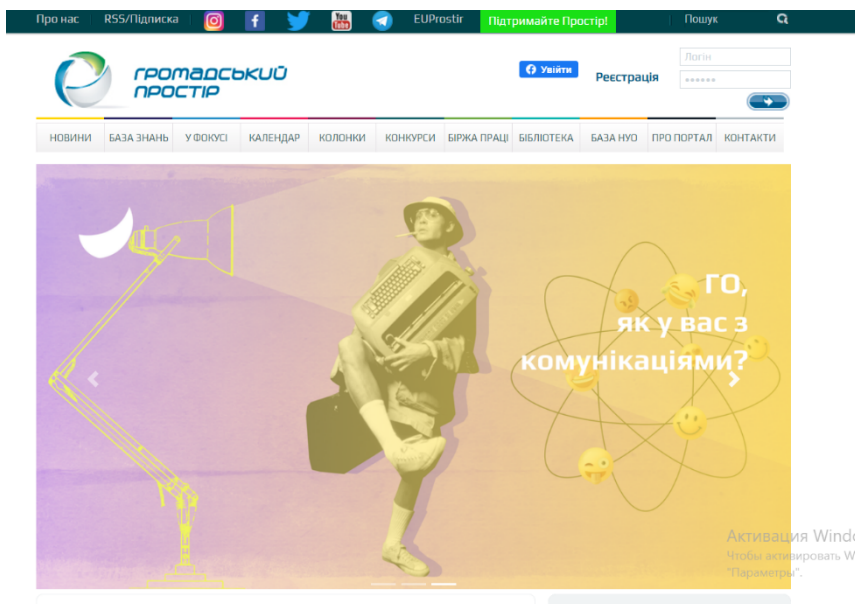
ВАША ПІДТРИМКА БУДУЄ СПІЛЬНОТУ!

Форма входу Активация Wit
Чтобы активировать "Параметры".

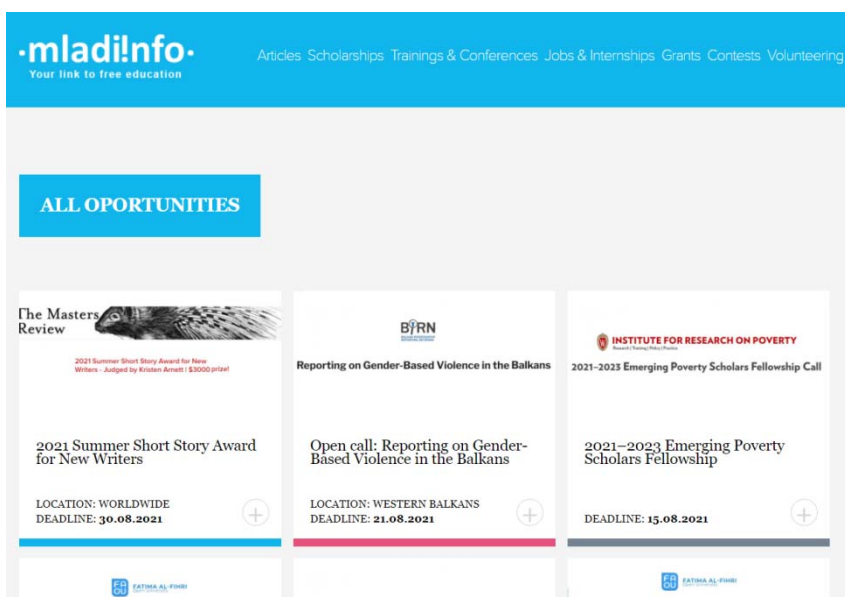
Логін:

Наведи камеру та відскануй

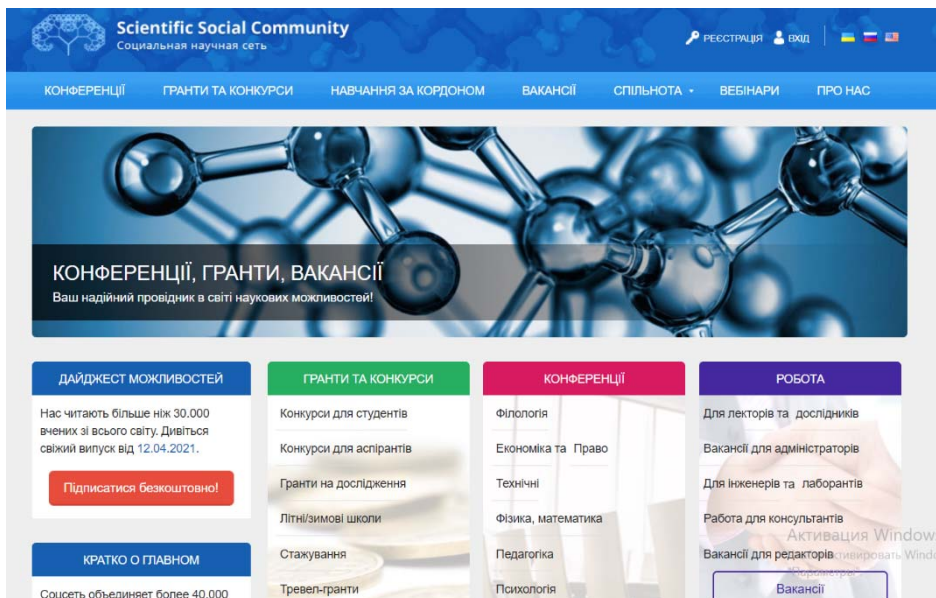
Громадський простір – сайт, де зібрані різні категорії конкурсів, грантів та ін., у тому числі і творчих;

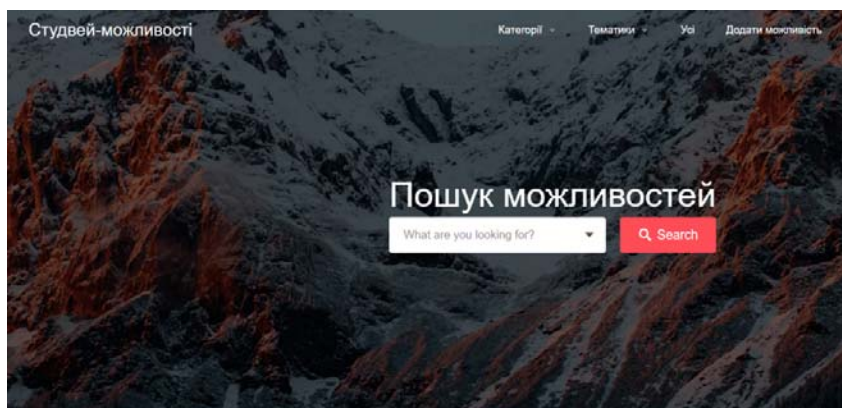
Mladi!nfo – англomовний ресурс для пошуку міжнародних конкурсів;

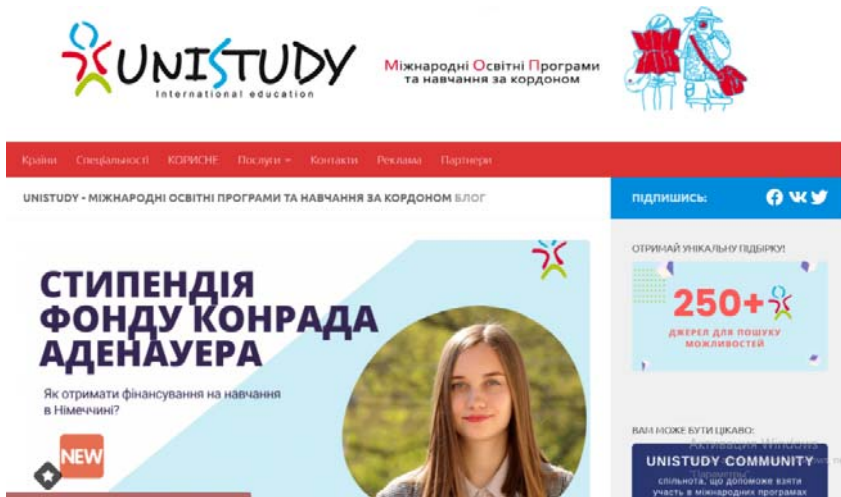
QR КОД (<https://www.science-community.org/uk>) – наукова соцмережа, що об'єднує більше ніж 40 000 вчених з України, Росії, Білорусі, Казахстану та інших країн. Проект надає сервіси для моніторингу грантів, конференцій, наукових вакансій, журналів та наукових подій;

Студвей-можливості – сайт з можливістю обрання категорії для конкурсів, конференцій тощо;

UniStudy – міжнародні освітні програми та навчання за кордоном.

2. Телеграм-канали:

МОЖЛИВОСТІ – дуже цікавий і корисний телеграм-канал, де зібрані усі категорії івентів для самореалізації та розвитку;

Твій космос можливостей – ще один телеграм-канал, схожий з попереднім, де також можна відслідковувати цікаві конкурси, гранти та інше;

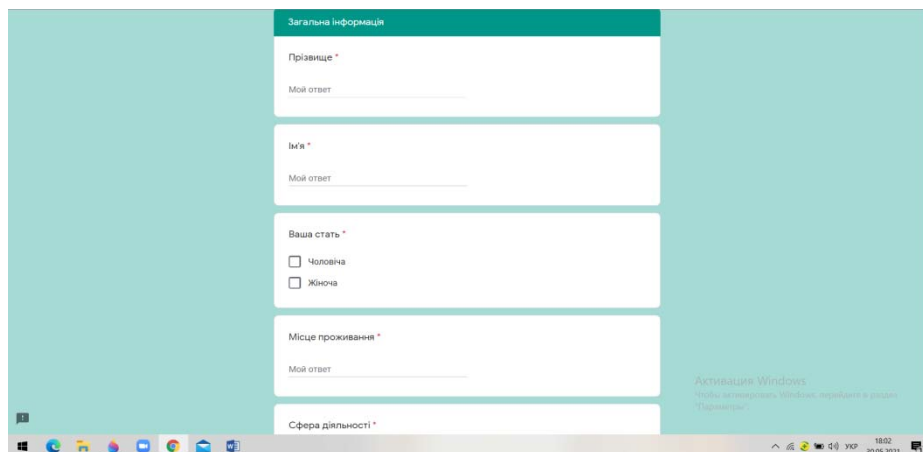

StudwayDIEM – телеграм-канал, де публікуються різні проєкти та івенти.

3.1.2. Поради щодо написання робіт на літературний конкурс

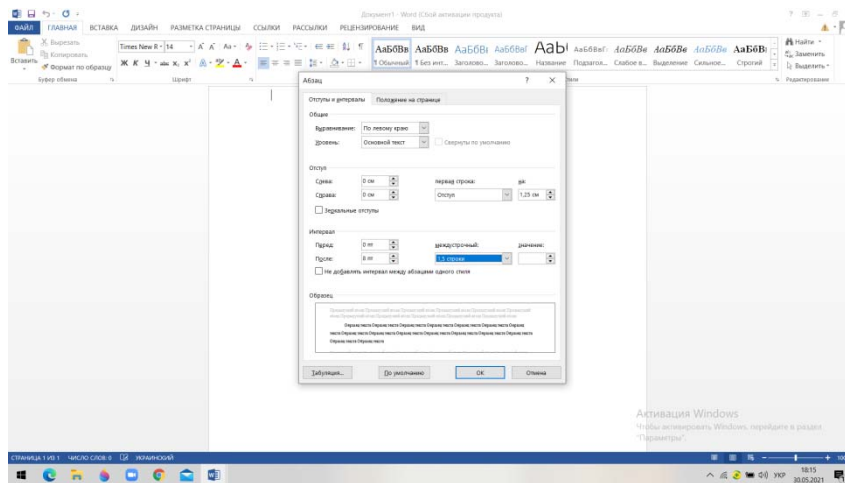
Для подачі заявки на будь-який літературний конкурс, частіше за все, потрібно заповнити Google-форму, наприклад:

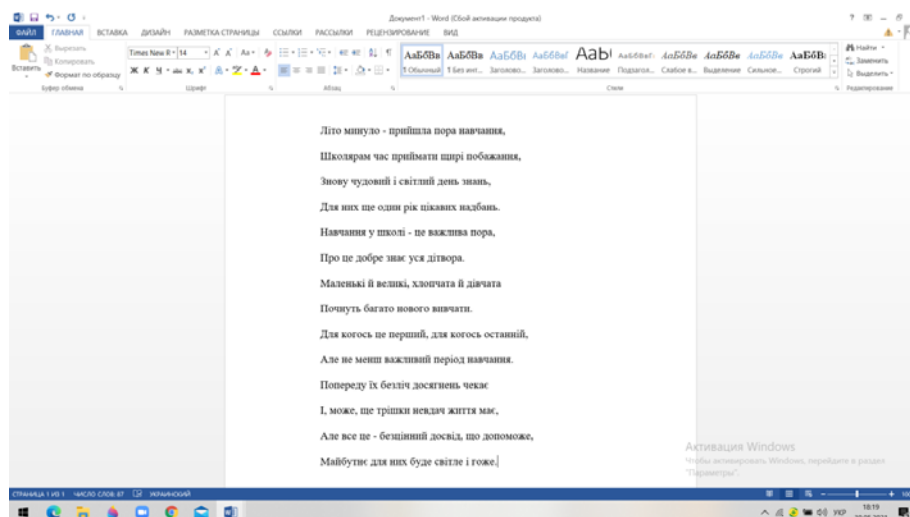
Це не складно – слід лише ввести запитувану інформацію у потрібний рядок і відправити форму на перевірку до організаторів. Важливо пам'ятати, що всі поля Google-форми мають бути заповнені. Зустрічаються також випадки, коли у формі встановлені обмеження щодо кількості знаків, у разі перевищення допустимого максимуму яких форму неможливо буде надіслати.

Після обрання певного творчого конкурсу і успішної реєстрації можна починати працювати над самою роботою.

Для цього створюємо документ Word, дивимося вимоги до оформлення роботи і встановлюємо їх у документі. Зазвичай це шрифт Times New Roman, 14 кегль, абзацний відступ – 1,25 см (якщо це поезія або есе), міжрядковий інтервал – 1,5. Але перед тим, як оформлювати таким чином документ, перевірте вимоги на офіційній сторінці конкурсу, вони можуть відрізнятися від зазвичай встановлених.

Після цього починаємо писати твір або вірш, що обов'язково має відповідати умовам конкурсу.

Для більш якісного та швидкого написання твору або віршу можна використовувати такі корисні сайти, як:

- словник синонімів, незамінний помічник при написанні художніх творів;

- енциклопедія українських рим, завжди допоможе, якщо ви зіштовхнулися з проблемою підбору рим у написанні віршів;

- сайт, де зібрані найрізноманітніші твори та вірші, що, можливо, допоможуть вам віднайти натхнення.

Після успішного завершення роботи залишається останній крок – відправити роботу для участі у конкурсі.

Для цього, як правило, достатньо знайти на сторінці з інформацією про конкурс електронну адресу для відправлення роботи.

3. УМОВИ КОНКУРСУ

- 3.1. Конкурсні твори подаються в електронному варіанті на електронну адресу: liteco.ngo@gmail.com. Кінцевий термін подання конкурсних робіт **31 липня 2021**. Контакт для запитань та деталей, що виникають у зв'язку із участю у Конкурсі: 0966886927 (Viber, Telegram)
- 3.2. На конкурс приймаються тільки оригінальні авторські твори (есе, новели, романи, оповідання, вірші, тощо), які раніше не друкувались.
- 3.3. На розгляд приймаються прозові та поетичні твори, написані українською мовою на тему історії Рівненщини – різних жанрів, у тому числі й фентезі.
- 3.4. Обсяг конкурсної роботи - необмежений.
- 3.5. Для участі у Конкурсі необхідно подати:

Наостанок залишається тільки чекати відповіді від організаторів щодо прийняття вашої роботи на конкурс і самих результатів.

3.1.3. Типові помилки при підготовці твору на конкурс

Типові помилки при підготовці твору на конкурс:

1. Неправильно вказані дані.

Перевіряйте ті дані, що вносите в анкету або безпосередньо у сам файл, аби не допустити помилок, що у подальшому може спричинити неможливість участі у конкурсі.

2. Невідповідність тематиці конкурсу.

Уважно читайте тему та умови конкурсу. За невідповідність тематиці роботу не будуть навіть перевіряти.

3. Подання попередньої роботи знову.

Якщо ви вже використовували свій твір в якомусь іншому конкурсі, то небажано відправляти його на інший конкурс повторно. Деякі організатори виділяють навіть окремі рядки для заборони відправки раніше використаних робіт.

ВАЖЛИВО! Намагайтеся не затягувати і написати роботу якомога раніше дедлайну, аби її встигли перевірити і залишився час на корективи, якщо вони будуть потрібні. Часто буває, що роботи, відправлені в останній день дедлайну не перевіряють і не приймають. Тому, аби ви були впевнені, що ваш твір отримали та допустили до участі у творчому заході – відправляйте її не в останній день зазначеного строку.

3.2. Презентація та самопрезентація власних робіт

Для того, щоб краще та якісніше представити свою роботу (творчу, наукову та ін.) організаторам та членам журі, можна використовувати такий творчий метод як створення презентацій.

Презентації покликані передавати короткий зміст інформації, яку представляє доповідач, та становить її візуальну основу. Зазвичай презентації у ЗВО МВС України використовують для:

- захисту наукових робіт, рефератів, доповідей;
- представлення проєктів на різного роду конкурсах;
- для самопрезентації.

Поради щодо оформлення презентацій:

– **робити слайди не для себе, а для глядача.** Коли на слайді картинка не відповідає змісту або недоречно підібраний стиль – це призводить до погіршення сприйняття аудиторією та різного роду непорозумінь;

– **небагато тексту.** Презентація потрібна для кращого подання матеріалу у візуальному вигляді, тому важливою є стислість тексту. Це гарантує, що аудиторія звертатиме увагу на доповідача, а не відволікатиметься;

– **одна (найбільш доречна) фотографія.** Фотографія – це інструмент візуального представлення повідомлення. Тому важливо пам'ятати, що фотографій на презентаціях потрібно бути більше, ніж тексту.

– **обирайте стиль через емоції.** Подумайте про те, які емоції повинна викликати презентація. Запишіть їх за допомогою 5–6 прикметників, а потім підберіть фон, шрифт і колірну палітру. Якщо на всіх слайдах ви використовуєте однакові шрифти, кольори, відтінки та способи виділення, то слухачі звикають до них і легко читають слайди, ніби кадри анімації в фільмах.

3.3. Програми для підтримки творчої молоді

Сьогодні вкрай важливо розвивати потенціал молодих людей, тому що вони – майбутнє нашої країни. У ЗВО МВС України достатньо уваги приділяють саме такому вихованню кожної особистості, а також сприяють координації творчої діяльності курсантів університету, підвищенню естетичного й етичного розвитку молоді.

Самоосвіта є дуже важливим критерієм для навчання кожного, тому колектив Школи наукового лідерства факультету № 1 радить якомога частіше звертатись до

онлайн-платформ, де можна знайти велику кількість конкурсів/програм творчого характеру. Наприклад, Telegram-канали:

1. «Можливості».
2. «Неформальное О».
3. «InternsGo!».
4. «StudwayDIEM».

Завдяки використанню цих Інтернет-ресурсів Ви завжди будете мати першість у пошуку актуальної інформації.

Також не менш важливо моніторити офіційний сайт Харківського національного університету внутрішніх справ, де постійно оновлюються новини про різні можливості для здобувачів вищої освіти. Громадські утворення у межах ЗВО, прикладом якого є Школа наукового лідерства факультету № 1, сприяють системній активній участі курсантів у творчих програмах і конкурсах.

А тепер хочемо навести декілька програм, які покликані розвивати та заохочувати творчий потенціал здобувачів вищої освіти.

1. Конкурс «Молода людина року» у номінації «Культура і мистецтво», який щорічно проводиться в Харкові для виявлення талановитої молоді. Детальну інформацію можна знайти на офіційному сайті Управління у справах сім'ї та молоді Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради. Надавши пакет документів, ви матимете можливість отримати новий досвід та презентувати свої досягнення у творчій діяльності.

2. Erasmus+ – програма обмінів студентів, викладачів, та науковців країн-членів Євросоюзу та інших країн. Вона спрямована на розвиток сфери освіти, професіоналізму, творчого потенціалу. Завдяки участі в конкурсних програмах, ви зможете знімати відео, малювати плакати, писати вірші, отримувати новий досвід та ділитися власним, а також робити все для розширення «кордонів» власної творчості.

Erasmus+

3. У наш час майже кожен може стати відомим режисером або письменником, художником чи дизайнером. Якщо ви пишете вірші, оповідання, то постійно займайтесь пошуком конкурсів для початківців у літературній справі. Так, наприклад, газета «Дебют» публікує твори молодих митців, які знаходяться лише на початку своєї кар'єри, таким чином, надаючи можливості для подальшого їх розвитку.

Якщо ви лише розпочинаєте свій письменницький шлях, то сайт «LITCENTR» (<https://litcentr.in.ua/news/1-0-10>) допоможе знайти велике різноманіття конкурсів, наприклад:

1. *Обласна літературна премія імені Тані Шамрай*. Премія присуджується щорічно за рукопис 1 (2-ої, якщо книга була видана давно) книги поезії, прози, драматургії тощо молодим літераторам (вік – до 35 років). Перевага надається структурованим, добре вичитаним добіркам, що практично готові до видання. Дозволено самовисування учасників (<https://litcentr.in.ua/news/2021-02-15-13028>).

2. *Стипендія для молодих письменників*. Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголошує кожного року про початок відбору кандидатів на здобуття стипендій Президента України для молодих письменників і митців у сфері музичного, театрального, образотворчого, хореографічного, естрадно-циркового мистецтва та кіномистецтва.

На офіційному сайті Харківської обласної ради (<http://oblrada.kharkov.ua/ua/>) у вкладці «Конкурси, гранти» є перелік актуальних новин для талановитої молоді, наприклад: Обласний конкурс ім. О. С. Масельського на кращий літературний твір, учасником якого можуть стати як і

прозаїки, так і драматурги, поети, журналісти Харківської області, які потребують підтримки, розвитку та стимулювання власної творчості.

Людина, яка може розкрити весь ваш творчий потенціал – це і є ви самі. Прикладіть якомога більше зусиль задля того, аби стати дійсно фахівцем у своїй улюбленій справі. Для майбутнього правоохоронця дуже важливо мати високий рівень культури, ефективний розвиток якого можливий завдяки участі у творчих конкурсах, програмах і курсах.

3.4. Плакати як окремий вид творчої діяльності

Справа художника – відновлювати зв'язок, розчищати горизонти від тієї безладної купи нікчемних фактів, які, як бурелом, загороджують все історичні перспективи.

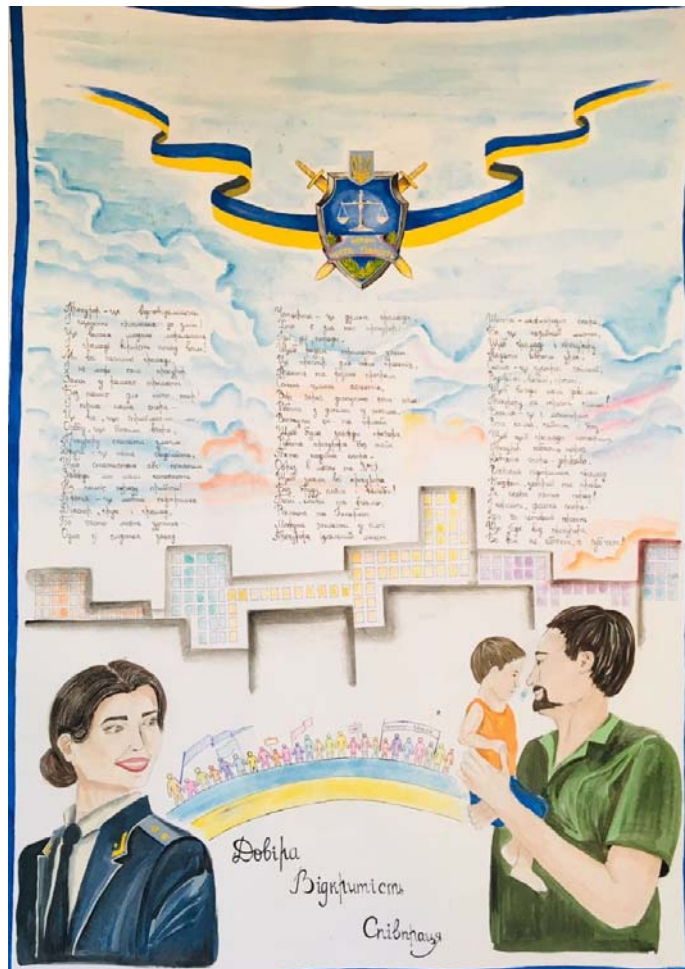
~ А. А. Блок ~

Плакати – це справді унікальна можливість проявити себе у творчих конкурсах.

За допомогою плакатів ми маємо можливість показати суспільству великі проблеми людства у простому зображенні. Плакати також вдало можна поєднати з прозою або поезією, які влучно окреслюють проблематику плакату.

Обов'язковими деталями плакату є великий шрифт яскравого кольору, який одразу привертає увагу. Текст, завдяки якому людина більш близько знайомиться з темою плакату. І також безпосередньо зображення, що ілюструє те, що автор хоче донести до цільової аудиторії.

Бажаємо наснаги та натхнення у створенні плакатів!

3.4.1. Вимоги та поради щодо створення плакатів

Обов'язково потрібно дізнатися, які вимоги висуває конкурс, у якому ви збираєтеся взяти участь.

Основними вимогами до створення плакатів є:

✓ *Дотримуйтеся одного стилю* (наприклад, якщо Ви виконуєте плакат у мультиплікаційному стилі, то окремі зображення у реалістичному стилі будуть виглядати недоречно);

✓ *Обирайте контрастні кольори* (чорний фон + білі літери, темно-фіолетовий фон + жовті літери);

✓ *Намагайтеся не використовувати у створенні плакату декілька різних матеріалів* (виключення становить акварель + гелеві ручки, їх часто використовують разом для того, щоб промалювати контури та надати контрасту акварельним об'єктам);

✓ *Ніколи не починайте створення плакату на пом'ятому або на неякісному папері*;

✓ *Завжди продумуйте наперед розташування основних деталей плакату та виконуйте ескіз* (це робиться для того, щоб не було скупчення основних деталей, або навпаки не було багато порожнього місця);

✓ *Ніколи не малюйте, якщо не має натхнення, бо тоді плакат буде схожий на надрукований*.

На даний момент існує приблизно 8 стилів плакатів і кожен з них має свої особливості та вимоги. Серед них виділяють театральні плакати та афіші, кіноафіші, агітаційні плакати, рекламні плакати, музикальні плакати, спортивні плакати, соціальні плакати та учбово-інструктивні плакати.

Найбільш популярним стилем для конкурсів серед молоді є соціальні плакати. Як і агітаційні, вони містять в собі заклик або пропаганду, але іншого плану – у них мовою мистецтва передається патріотизм, турбота про близьких, зачіпаються суспільні проблеми і актуальні теми, що хвилюють багатьох людей.

РОЗДІЛ 4. ПОРАДИ ЩОДО ВДАЛОГО НАПИСАННЯ ЕСЕ

Есе – це плід повільної думки, медитативного розглядання предмета, екзистенційного переживання ситуації (Олександр Геніс). Під час написання автор має розкрити задану тему, не втративши її цілісності та актуальності.

Жанр есе в Україні набуває все більшої популярності. Кількість конкурсів, номінацій, фестивалів росте з кожним роком, тому ми хочемо наголосити на важливості вміння курсантів (слухачів) працювати з текстом, бути генераторами оригінальних думок, які стануть початком створення неповторного, багаторівневого, а часом і суперечливого тексту.

Для Вас, як майбутніх науковців, дуже важливо розвивати у собі потенціал до написання есе, що включає як творчий, так і науковий аспект роботи. У майбутньому Ви зможете використати цей досвід у написанні більш великих матеріалів, наприклад, наукових робіт, тому що зможете виражати свої власні думки, а не копіювати інформацію з Інтернету, влучно підбирати теми, структурувати текст та пропонувати принципово нові ідеї.

Матеріал, з яким Ви ознайомлюєтеся в методичних рекомендаціях, є продуктом інтелектуальної праці та систематизації накопиченого досвіду активних учасників Школи наукового лідерства. Радимо взяти до уваги викладену інформацію, яка сприятиме Вашому всебічному розвитку як фахівця та особистості.

4.1. «Есе» чи «есея»?

Слово «есе» (essai) спочатку було французьким і походить від латинського *exagium*, що означає «зважування», інакше «перевірка» або «тестування» (ви можете бачити, наскільки воно близьке до слова «іспит»). Під цим терміном розуміється прозовий твір середнього обсягу з чіткою авторською позицією.

У європейських мовах французьке есе утворило різні варіанти: англійське есе (assay), іспанське ensayo, італійське saggio, сербське есеј, польське eseј, українське есе (есеј, -я). В українському радянському літературознавстві та журналістиці перший варіант написання (середнього роду) був нормативним. У незалежній

Україні використовуються обидва варіанти, але останнім часом переважає другий (чоловічого роду).

У нинішній ситуації українських гуманітарних наук є багато спірних моментів. Якщо академічна журналістика традиційно орієнтувалася на «російську» модель слова «есе», то молоді журналісти та письменники більше стурбовані західними тенденціями в Великобританії, США і Польщі (рідше Німеччини) і вважають за краще використовувати «есея».

4.2. Вимоги до написання есе

Есе чи есей – невеликий за обсягом твір, який висловлює особисті думки та враження щодо певної проблеми чи теми і не претендує на всебічне та остаточне тлумачення теми; це своєрідне мистецтво на перетині публіцистичного та художнього напрямів.

Робота над написанням есе – це творчий процес. Вибирайте тему, виходячи зі своїх інтересів та ідей, максимально наближених та корисних для того соціального середовища, де Ви перебуваєте у цей самий час.

Загальні вимоги до написання есе:

- Обсяг до 3 сторінок (формат А4);
- Шрифт Times New Roman;
- Кегель – 14;
- Інтервал – 1,5;
- Есе повинно мати заголовок;
- Обсяг тексту – 800–1000 слів.

Вимоги до написання вдалого есе

Вступ має давати уявлення про структуру есе, стисло змальовувати проблему та давати читачу уявлення, чому саме автор почав писати даний твір, що мотивувало саме його поділитися своєю власною позицією і, найголовніше, чому цю позицію необхідно розвивати при подальшому написанні автором свого есе.

Основна частина служить для доведення авторської позиції на підставі життєвих прикладів, історичних подій, правил поведінки, наукових фактів і

проведених досліджень, соціологічних опитувань, прикладів із художньої літератури та філософських тверджень.

Висновок має містити в собі всі основні сенси та позиції, які автор хотів передати в своєму есе, тобто «чисті» ідеї, які з'явилися у свідомості автора ще до написання тексту есе.

Не бійтеся експериментувати зі структурою есе, додавати елементи образності та навіть гумору при описанні серйозних процесів міжнародного та загальнодержавного значення.

Уникайте шаблонних виразів, намагайтеся максимально передати власне ставлення до проблеми, використовуючи приклади не лише із державного життя, але і з повсякденних та побутових ситуацій.

Не соромтеся описувати власні емоції, переживання, мрії про майбутнє, дорогих Вам людей, пам'ятні для Вас події у контексті описуваної проблеми.

Не варто використання в тексті жаргонізму або нецензурні висловлювання, мову ненависті, пропаганду шкідливих звичок або насильства. Пам'ятайте, есе має передавати глибинні струни душі – найціннішого та найсвітлішого, що є в людині.

Не копіюйте роботи інших людей повністю або частково. Виключеннями є влучні цитати на підтвердження Ваших думок та дані статистики. Краще перед написанням почитайте позицію інших дослідників, публіцистів, літераторів щодо проблеми, якій Ви збираєтеся присвятити власне есе. Пам'ятайте, стороння інформація має бути лише засобом для підтвердження Вашої позиції. Не треба губити власне «Я» за наведеними фактами та авторитетними висловлюваннями.

4.3. Стиль викладу думок у есе

Як вже було зазначено раніше, есе – це невеликий прозовий твір із вільною композицією.

Йому притаманні такі риси:

- *емоційність* (вираження емоцій за допомогою художніх засобів та насиченості думки);
- *експресивність* (вираження ставлення митця до змісту твору);

- *художність* (поєднання творчих і професійних якостей, які визначають кінцевий результат праці).

Крім стилів, також потрібно звернути увагу на прийоми викладу думок у есе, наприклад:

1. Ефектний вступ – початок дуже важливий елемент, бо саме з нього читач робить висновок, чи варто продовжувати йому читати ваше есе. Головна мета – зацікавити!

Для цікавого вступу слід розглянути декілька прийомів:

- Стандартний (автор умовно повинен відповідати на питання: Хто? Що? Де? Чому? Як?, що вразить та зацікавить читача есе);

- Несподіваний (слід звернути увагу на різкий розвиток подій, що шокує читача та змусить бути в напруженні до кінця есе);

- Дієвий (у творі спочатку повинні бути наведені причини, а згодом і наслідки подій, що розвиваються);

- Інформативний (за допомогою статистичної інформації);

- Цитатний (цитата зацікавить читача та зменшить смислову загрузку твору).

2. Хронологія – потрібно не забувати про час, але й не надто детально заглиблюватися в історичні корені, адже це призведе до сухості тексту та може відвернути увагу читача.

3. Порівняння;

4. Опис. Виклад думки повинен бути: чітким; виражений позитивною для читача мовою; лаконічним; багатим на художні засоби; бути зрозумілим пересічному читачеві; без повторів; бути унікальним.

4.4. Підбір джерел для підготовки есе

При плануванні будь-якої діяльності, включаючи написання есе, доцільно отримати певний обсяг інформації з обраної теми і вивчити шляхи її розкриття. Тема есе підкаже, де шукати потрібний матеріал. Переважно здобувачі освіти користуються Інтернет-ресурсами, бібліотечними ресурсами, словниками та довідниками. Перегляд означає редагування тексту з акцентом на ефективність.

Якість тексту складається з чотирьох основних елементів: ясності думки, виразності, грамотності і коректності. Вам необхідно чітко сформулювати ідеї, які хочете висловити, інакше ви не зможете донести ці ідеї та інформацію до читачів.

Процес «продуктивного» пошуку джерел, які розкривають суть проблеми і особливості обраного напрямку, не має формалізованих схем і алгоритмів, а являє собою самостійне творче дослідження здобувача освіти. Такий пошук має суб'єктивні риси і безпосередньо залежить від ступеня теоретичної підготовки студента або курсанта, його здібностей, навичок і компетенцій у роботі зі спеціалізованою інформацією, науковою літературою, вмінням виокремлювати, класифікувати, аналізувати і розробляти власні висновки та рекомендації на основі прочитаного.

Щоб текст вийшов змістовним, до джерел *висуваються наступні вимоги*:

1. Краще використовувати не одне джерело, а декілька;

2. Різноманіття: щоб обрати корисну літературу, необхідно ознайомитися з бібліотечними матеріалами та каталогами галузевих журналів, звернути увагу на дослідження авторів, які досліджують питання, пов'язані з темою, обраною для есе. При цьому не варто соромитися звертатися навіть до дитячої художньої літератури, казок чи легенд, якщо це допоможе просто та максимально зрозуміло розкрити сутність важливої та складної проблеми;

3. Єдність сучасності, минулого та майбутнього: бажано ознайомитися з публікаціями у виданнях та журналах останніх років, а також проаналізувати ставлення до проблеми протягом історії людства та спрогнозувати тенденції її розвитку в майбутньому;

4. Звернення до подібних методичних порад: у методичній літературі вказані найбільш важливі джерела, з яких ви можете почерпнути нові ідеї, цікаві дані, факти і приклади для свого есе. До них відносяться офіційні документи, наукова і науково-популярна література, енциклопедії, довідкові матеріали з різних галузей знань, художня література, газетні і журнальні статті;

5. Пріоритетність вибору основних та додаткових джерел: варто звернути увагу на розстановку пріоритетів при виборі літератури, так як весь її обсяг за

напрямом обраної теми важко опрацювати. Особливу увагу слід приділяти ґрунтовним дослідженням, які сформуують основу для побудови структури есе і його змісту, а потім, у процесі накопичення інформації, опрацьовувати додаткові джерела, в яких Ви можете знайти різні аспекти проблемного поля індивідуального завдання.

Отже, універсального і ефективного методу роботи з джерелами інформації для кожного здобувача освіти зазвичай не надається, оскільки така діяльність має цілком творчий характер. Головне – визначити мету, а також детально та повно осмислити обрану ідею. Прочитайте не одну статтю, а декілька, зберіть інформацію не з однієї, а з декількох з них, розкрийте точки зору різних авторів, порівняйте їх, поспілкуйтеся з оточенням, записуйте думки і факти, які спадають на думку і про які прочитали, і, з'єднавши воедино усю інформацію, зрештою, ви отримаєте очікуваний результат.

4.5. Важливість використання емоційно забарвлених слів

Кожен з нас мріє стати майстром у своїй справі, робити її тільки на високому рівні та надавати поради іншим задля поліпшення загальної якості праці. Така роль випала і нам, тому маємо декілька влучних «рецептів краси» для написання дійсно професійного есе:

1. По-перше, невід'ємною частиною вдалого есе є саме його забарвлення та оздоблення найрізноманітнішими способами: прикметники, приказки, дієприслівникові звороти та фразеологізми і так далі. З їх допомогою можливо максимально відтворити емоційний стан, який хотів передати автор – це наче додавання спецій при приготуванні страв: тільки загострює почуття.

2. Заміна однакових слів на синонімічні допоможе уникнути тавтології, яка іноді сильно знецінює звучання твору загалом.

3. Акцентувати увагу ліпше на позитивних аспектах, адже приємніше відтворювати картину у різнокольорових барвах, аніж у сірих. Навіть за умови, що сучасність далеко не завжди викликає позитивні емоції, звернення до майбутнього дозволить створити гарний настрій та налаштувати добрі відчуття.

4. Змішування різних структур речень є цікавим методом. Поєднання інверсії, коротких та складних речень зацікавлять читача своєю неординарністю.

5. Важливим елементом есе є розповіді, взяті із власного досвіду. Читач завжди більше повірить тому, хто реально переживав те, про що пише. Додавання своїх спогадів, діалогів, детальний опис почуттів приверне до себе увагу реалізмом сучасності та надасть змогу більше ознайомитись з внутрішнім світом та глибиною автора.

6. Звичайно, гарною звичкою стане і постійний моніторинг нових засобів створення по-справжньому професійного есе, адже за їх допомогою можливо досягти успіху та здивувати аудиторію.

4.6. Як доцільно використати елементи особистого досвіду при написанні есе

Письмовий виклад власних думок та переконань знайшов своє вираження у форматі есе. Для структури есе властиво наводити приклади для підтвердження аргументу чи для його спростування.

Одним із найцікавіших та креативних прикладів в есе може стати власний досвід автора. Ви можете використовувати елементи автобіографії, цікаві чи повчальні історії зі свого життя, наводити алгоритми дій у тих чи інших ситуаціях, керуючись своїм минулим досвідом. Також цікавим варіантом може бути прямий діалог з людиною, про яку ви пишете есе. Припустимо, вам необхідно написати есе про сучасну жінку-науковицю. Щоб донести свої аргументи справді переконливо, можна зв'язатися з конкретною особою і взяти у неї інтерв'ю, а потім процитувати її як приклад, обов'язково врахувавши при цьому всі правила оформлення цитат. Якщо ж такої можливості немає, можна використати інтерв'ю, яке особа давала раніше, наприклад, публіцистичним виданням, чи журналістам. Такий спосіб підтвердження аргументу є справді дієвим, переконливим та значущим. Використовуючи дану техніку, ви застосуєте, по-перше, власний досвід прямого спілкування із центральною особою в есе. По-друге, розвиваєте навички комунікації

та доцільного, максимально стислого й актуального використання наданої Вам інформації.

Попри значущість власного досвіду як прикладу для підтвердження власних переконань, з його використанням потрібно бути дуже обережним. Якщо вам бракує досвіду у певних економічних, соціальних, політичних сферах, для підтвердження аргументу краще обрати загальнонауковий факт.

4.7. Що надихає на написання есе

Створювати тексти – це мистецтво, адже ми надаємо сенс пустому паперу і перетворюємо його на певний потік творчої інформації. Коли пишеш, тебе охоплює певний порив, який не має меж, таке почуття, коли в голові вирує тисячі думок, які так і хочеться відтворити в реальному житті й перенести на папір. У кожної людини бувають як зльоти, так і падіння у сфері творчості.

Де ж знайти натхнення для написання есе? Як мотивувати себе? Муза, яка вона?

Натхнення... Саме слово надихає на щось грандіозне...

Які ж поради можна дати у такій непростій сфері, пов'язаній з внутрішніми духовними переживаннями, якою є натхнення.

1. Частіше за все ми беремо натхнення в людях, наприклад, у ході неформального спілкування з друзями. За короткий час ми встигаємо поділитися останніми новинами, враженнями та подіями. До наступної нашої зустрічі ми маємо час обміркувати досвід знайомих. Живе спілкування з друзями може передати атмосферу енергії, позитиву, натхнення.

2. Наразі для активних людей організують багато різних неймовірно насичених семінарів, вебінарів та конференцій. А міжнародні платформи пропонують різноманітні онлайн-курси, які дуже інформативні та цікаві.

3. Вільне володіння мовою відкриває безліч можливостей. Найголовніше – це весь час покращувати свої знання, підкорювати нові вершини, намагатися дійти високого рівня. Перед молоддю відкриваються значно більші горизонти, коли вони

досконало володіють мистецтвом слова. Велика роль відводиться і володінню іноземними мовами.

4. Творчим людям дуже важливо іноді побути наодинці. Уявіть собі, що те цунамі думок та ідей, що вирує у головах творців, щодня поповнюється побутовими проблемами... Станеться вибух і всесвітній потоп! Тому важливо час від часу бути на самоті зі своїми думками. Саме ці дорогоцінні хвилини і можуть надихнути на створення унікальних текстів.

Можемо сміливо стверджувати, що у системі освіти є місце для натхнення. Школа наукового лідерства дає можливість розвинути нашу активну життєву позицію, наснагу і бажання бути енергійними і завжди перемагати. У нас не втрачено головне: бажання до активного, цікавого життя, до прекрасного та до розвитку.

4.8. Написання есе англійською мовою

Написання есе відіграє велику роль у житті курсанта, який тільки починає свій шлях до наукового лідерства. Есе допомагає висловити власну думку щодо конкретної ситуації чи проблеми, виразити свої почуття, емоції, індивідуальні враження, а також знайти рішення проблеми, яке не буде претендувати на вичерпну відповідь.

Написання есе англійською мовою є більш цікавим різновидом звичайного есе, але потребує більш серйозних знань, вмінь та навичок. Есе англійською мовою потребує ретельної уваги щодо написання, аналізу, перевірки та надіслання на конкурсну програму. Есе англійською мовою може надати Вам свої плюси, оскільки знання та розвиток іноземних мов є поштовхом для нових шляхів та відкриттів у сфері володіння іноземними мовами.

Написання есе англійською мовою має свої специфічні етапи щодо його створення:

1. Пошук конкурсів з написання есе та визначення теми;
2. Пошук натхнення для написання есе англійською мовою;
3. Аналіз та пошук інформації;

4. Правильний переклад есе англійською мовою;
5. Ресурси та джерела для перекладу тесту.

Першим етапом створення есе є пошук конкурсів з написання цього виду роботи та визначення конкретної теми. На сьогодні пошук конкурсів з написання есе англійською мовою та взагалі есе будь-якою мовою не вимагає багато часу, оскільки в мережі Інтернет існує безліч конкурсів із написання есе. Наприклад, такі конкурси можна знайти на сайтах університетів, а також у соціальних мережах або месенджерах, які розміщують інформацію про конкурси, програми та проекти для саморозвитку. Наприклад, у месенджері Telegram існують групи, створені для людей, які хочуть взяти участь у науковому житті суспільства, а саме це: Studway DIEM, ГУРТ, МОЖЛИВОСТІ, Твій простір можливостей, Неформальное «О» тощо. У цих групах можна знайти багато конкурсів щодо написання есе англійською мовою, вдосконалити свої навички та знання щодо володіння англійською мовою, отримати незабутній досвід та враження від написання есе, а також можна отримати цінні призи за перемогу або участь. Також корисними сайтами, де можна знайти подібні конкурси, можуть бути:

За допомогою цих сайтів, соціальних мереж та груп Ви зможете знайти ті конкурси есе англійською мовою, які Вам більше подобаються.

Другим не менш важливим етапом для написання цікавого та захоплюючого есе англійською мовою є пошук натхнення. Натхнення в науковій діяльності

відіграє велику роль, оскільки без натхнення не може бути написано есе, яке гідно перемоги. Натхненням може слугувати все, що пов'язано з англійською мовою, якщо Ви маєте жагу до її навчання. Це може бути перегляд кінокартин, мультфільмів англійською мовою, читання книжок, статей, віршів або доповідей, які написані англійською мовою. Головне, на нашу думку, – це почати, а натхнення прийде згодом.

Третім етапом написання есе англійською мовою є пошук та аналіз інформації. Есе – це викладення Ваших думок, хвилювань або міркувань. Але в есе також повинна бути частина, яка підкріплюється науковими фактами. Достовірну інформацію можна знайти в будь-якій бібліотеці, а також мережі Інтернет, але потрібно дуже ретельно підходити до обрання та перевірки такої інформації, оскільки у Всесвітній мережі є інформація, яка не має наукового навантаження, або не є перевіреною та достовірною. Користуватися ресурсами бібліотеки буде більш правильним варіантом, оскільки там зібрана вся перевірена та корисна інформація, яка може Вам допомогти. На базі Харківського національного університету внутрішніх справ є бібліотека з великою кількістю інформації, яка може знадобитися Вам для написання переможного есе. Також існує електронна бібліотека, де в електронному варіанті Ви зможете знайти всю потрібну інформацію.

Одним з найважливіших етапів створення есе є його переклад. Якщо Ви добре володієте англійською мовою на рівні B1–C2, то краще одразу починати писати есе англійською мовою, але якщо Ви володієте англійською мовою на рівні A1–A2, то на допомогу в перекладі Вам може прийти викладач кафедри іноземних мов університету. Викладачі знають новий сленг, лексику та правильну граматику, яка Вам допоможе у перемозі в конкурсі чи написанні цікавого та незвичайного есе.

На завершальному етапі написання есе ми рекомендуємо Вам використовувати новітні джерела та Інтернет-ресурси для перекладу есе англійською мовою. Прикладами таких джерел можуть бути:

- онлайн-словник слів та фраз англomовного сленгу;

- вільна пошукова система, в якій знаходиться повний текст наукових публікацій всіх форматів та дисциплін;

- реєстр науковців, де Ви можете знайти їхні різноманітні праці та знайти корисну інформацію.

Отже, ми можемо дійти висновку, що написання есе англійською мовою потребує багатогранної та ретельної підготовки, творчого натхнення, достовірного аналізу тексту та правильного перекладу кожної складової есе. Есе англійською мовою потрібно для вдосконалення або набуття навичок володіння цією мовою, яке обов'язково знадобиться Вам у майбутній професії правоохоронця.

4.9. Написання колективного есе

Есе – це суб'єктивний, індивідуальний, самостійний простір, де формуються позиції, висловлюються думки, передбачення та розкривається відповідне індивідуальне ставлення до тієї чи іншої ситуації. На сторінках есе людина може вільно висловлювати свої враження, роздуми, але не забувати, що есе надзвичайно рухова, жива, оригінальна система, котра не може бути побудована на однозначності фактів та суджень. Зараз ми ознайомимося з процесом написання колективного есе.

Різниця написання колективного есе та есе окремої людини полягає в тому, що в колективному есе ми можемо розглянути всі можливі аспекти питання за допомогою розподілу обов'язків, де кожен відповідає за розгляд окремого аспекту в межах загальної проблеми (властивості, об'єкту, якості), що в результаті призводить до повноти, всебічності та різноплановості розгляду.

Процес написання колективного есе можна розбити на кілька стадій: обмірковування – планування – написання – перевірка – виправлення.

Перед написанням роботи ми повинні вміти правильно визначити мету, основні цілі, джерела інформації, відвести час на роботу кожному окремому автору та на загальне редагування. У такому есе велика роль відводиться головному редактору, який виступає ідейним натхненником самого процесу написання, розподіляє обов'язки та контролює їх виконання.

Вдале колективне есе можливе лише в тому випадку, коли не порушується структура його написання. Усі окремі ідеї повинні логічно узгоджуватися. При цьому вступ та висновок має написати головний редактор.

Для того, щоб Ваша робота зацікавила читача з перших слів, Ви повинні оригінально написати вступ. Для цього порадимо декілька прийомів, яким повинен бути вступ:

- несподіваний – має шокувати та зацікавити одночасно;
- дієвий – має з перших слів перенести слухача в уявний світ есе;
- діалоговий – має дати відчуття діалогу з слухачем.

У нас уже є досвід з написання колективного есе. Головою Школи наукового лідерства Віталієм Найдою було вперше організовано написання колективного есе «Шість капелюхів мислення над взаємодією НАТО з громадянським суспільством в Україні у протидії інформаційній війні Російської Федерації». В основу роботи був покладений метод «Шести капелюхів» Едварда де Боно, який дозволяє реалізувати в роботі паралельне мислення: конструктивне мислення, при якому різні точки зору і підходи не стикаються, а співіснують. Це поняття також має назву – «повнокольорове мислення», адже воно виникає лише в разі, коли ми в змозі оперуватися всіма аспектами нашого мислення по черзі.

Метод шести капелюхів – це простий і практичний спосіб розділення процесу мислення на шість різних режимів, кожен з яких представлений метафоричним капелюхом певного кольору. Зараз ми з вами більш детально розглянемо цей метод.

Насамперед, чому він має таку назву? Усі шість капелюхів різняться за кольором і кожному притаманні властиві тільки йому риси та якості.

Ознайомимось з кожним капелюхом окремо.

- Білий капелюх – фокусування уваги на інформації (аналіз відомих фактів та цифр, а також оцінка того, яких відомостей не вистачає та з яких джерел їх можна отримати).

- Жовтий капелюх – дослідження можливих успіхів, пошук переваг та оптимістичний прогноз події / ідеї / ситуації, яка розглядається.

- Чорний капелюх – оцінка ситуації з точки зору наявності недоліків, ризиків та загроз її розвитку.

- Червоний капелюх – увага до емоцій, відчуттів та інтуїції. Не вдаючись у подробиці та міркування. На цьому етапі висловлюються всі інтуїтивні здогадки.

- Зелений капелюх – пошук альтернатив, генерація ідей, модифікація вже наявних напрацювань.

- Синій капелюх – управління процесом дискусії, підбиття підсумків і обговорення користі та ефективності методу в конкретних умовах.

Застосовуючи метод «Шести капелюхів», ми змогли отримали певні ґрунтовні висновки за допомогою вмілого розподілу задач в колективі та зрозуміли важливість колективної праці для досягнення високих цілей.

РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ

У сучасному світі неможливо побудувати гарну кар'єру без знань англійської мови.

Послідовний системний розвиток усіх складників комунікативної компетентності неможливий без формування певної мотивації до спілкування іноземною мовою. Створення психологічних умов для розвитку та бажання вивчати іноземну мову є особливо важливим на будь-якому етапі. Подібними психологічними умовами є реалізація потреби у друзях у різних куточках світу, новому досвіді, наближенні до європейських та світових стандартів фінансового забезпечення інтелектуальної праці, зокрема винагороди за перемоги в міжнародних конкурсах, гранти на реалізацію соціальних і наукових проєктів, а також у самореалізації на принципово новому рівні.

Виходячи із власного досвіду, ми можемо дати декілька простих, але у той же час дієвих порад, які можуть змінити ваше ставлення до вивчення англійської мови:

1. Перша і найдієвіша порада – це починати говорити англійською мовою ще з того моменту, коли ви приступили до вивчення, адже лише так ми можемо досягнути гарної вимови та швидше запам'ятати нові слова. Потрібно розуміти, що необхідно негайно використовувати нову лексику та слова, які Ви опанували, оскільки так вони залишаються у нас в активній лексиці, тобто у тій, яку ми використовуємо кожного дня.

2. Не потрібно забивати голову різними складними фразами. Якщо Ви вивчили складне слово та почнете вживати у вашій повсякденній розмові, то це не означає Ваш високий рівень підготовки, а лише навпаки. Носії англійської мови звикли використовувати ту лексику, яка є простою у використанні та зручною для них самих. Тому не потрібно одразу вживати складні слова та вирази. Почніть з простого.

3. Також хотілося б додати, що не потрібно прагнути досконалості ще на початку вивчення, що є ключовою помилкою у багатьох підлітків та навіть дорослих людей. Дехто настільки прагне ідеально розмовляти та знати граматичні правила,

що вже після перших невдалих спроб опускає руки та кидає вивчення англійської мови.

Як говорив відомий поліглот з Ірландії Бені Льюїс: «Кращий спосіб справитися з проблемою – сміятися над власними помилками і не намагатися бути досконалим».

Існує досить багато шляхів покращити рівень англійської мови.

Почнемо з простого – заняття з репетитором. Багато хто вважає, що якщо Ви будете відвідувати найкращого вчителя, то результат прийде сам по собі, але це далеко не так. Окрім уроків із викладачем, Ви повинні приділяти велику увагу самостійному вивченню мови і мати бажання опанувати пройдений матеріал. Лише тоді буде помітний результат вже за декілька місяців. Навіть якщо ви будете відвідувати додаткові заняття 3 рази на тиждень, не працюючи самостійно, помітного результату не буде і через рік інтенсивної роботи.

Наразі велику популярність серед молоді має соціальна мережа Instagram. Наведемо декілька, на нашу думку, корисних сторінок, які стовідсотково допоможуть при вивченні англійської мови:

– це чудовий вибір для початківців та для справжніх професіоналів. Саме тут Ви маєте можливість вивчити всю граматику та навчитися говорити без пауз;

– як менше, ніж за рік навчитися спокійно спілкуватись із носіями, а також на власному досвіді визначати цілі та пріоритети при вивченні іноземних мов;

– допоможе дізнатися як покращити свій акцент та вимову. Також Ви маєте можливість приєднатися до розмовних клубів, які проходять майже кожної неділі;

– це платні курси, які допоможуть дивитися фільми та слухати пісні в оригіналі, а головне розуміти їх. Саме за допомогою цього курсу Ви полюбите вивчення англійської мови;

– Ви маєте змогу не лише опанувати всі ази англійської мови, але й зможете розширити вже набуті знання. Саме на цьому ресурсі Ви можете отримати безкоштовні книги на англійській та дізнатися як дивитися Youtube із користю для вивчення мови;

– склала близько трьох міжнародних екзаменів на максимальний рівень та допомагає студентам та дорослим заговорити на англійській мові;

– це чудові курси на різну тематику, які допоможуть тобі опанувати будь-яку галузь англійської мови, а також якісно підготуватися до міжнародних екзаменів. Даний ресурс також містить матеріали для вивчення простої англійської мови;

– підійде, якщо бажаєте вивчити ідіоми та вирази, а також дізнатися про те, як краще всього їх запам'ятати.

Без регулярного та щоденного вивчення матеріалу неможливо досягнути високих результатів, тому можемо порекомендувати такі джерела для вивчення англійської мови:

– сайт для розвитку читання;

– короткі розповіді англійською за 5–10 хвилин;

– щоденна радіопередача, яка триває близько 15 хвилин для якісного вивчення мови;

- фільми та серіали англійською з влаштованим перекладачем.

Не менш ефективним способом покращення рівня володіння англійською є участь у дебатах англійською мовою.

Перш ніж розпочати потрібно чітко розуміти, що таке дебати.

Дебати – це ефективний інструмент розвитку особисті, а вже потім структурований публічний обмін думками між двома сторонами з актуальної теми. Простими словами – це вміння висловлювати свою думку та відстоювати її. Суть дебатів полягає у виступі перед іншою стороною та публікою. Протягом дебатів Ви повинні швидко адаптуватися до нових умов, чітко формулювати свої думки, відстоювати свою позицію та стійко реагувати на аргументи противника. Як наслідок, дебатери є успішними у навчанні та мають кращі можливості у професійній реалізації свого потенціалу.

Можемо виділити такі найпопулярніші види дебатів: політичні, парламентські, судові та формат Карла Поппера.

Формат дебатів Карла Поппера є найпоширенішим видом дебатів. Він ґрунтується на класичній дискусії між двома опонентами, один із яких – стверджує, а інший – заперечує та наводить контраргументи щодо наведеної думки. Нещодавно ХНУВС відкрив для себе даний напрямок розвитку. Дебати відбулися англійською мовою за форматом Карла Поппера та тривали майже цілий день. На цих дебатах учасники обговорили всі актуальні проблеми 21-го сторіччя та вдало подискутували. Для того, аби прийняти участь потрібно було пройти відбір, тому перед тим, як висувати свою кандидатуру, необхідно було покращити свій рівень іноземної мови та ораторського мистецтва.

Участь у дебатах можливо покращити не тільки рівень володіння англійською мовою, але й загальні знання та вміння правильно вираження своєї думки.

Ще одним чудовим способом покращення рівня англійської мови, навіть якщо ви тільки опанували граматику, є онлайн-розмови у ZOOM, WhatsApp, Skype з носіями мови. Існують такі ресурси, на яких Ви можете навчитися живої розмовної англійської під час невимушеного спілкування з людиною з іншої країни. Цей метод є дійсно дієвим, бо саме завдяки живому спілкуванню можливо подолати бар'єр, який заважає вільно розмовляти. Уже після декількох місяців регулярних бесід, Ви зможете порівняти, наскільки покращився Ваш рівень англійської.

italki Site language: English LOG IN SIGN UP

Become fluent in any language

Get 1-on-1 online lessons with native language teachers, and connect to people around the world.

[GET STARTED NOW](#)

[See how it works](#)

Join our community of more than 2,000,000 language learners [Join](#)

1000+ teachers. 2000+ tutors. *Any language.*

Language	Teachers	Tutors
English u.s.a.	449	938
English U.K.	245	275
Spanish	281	577
French	125	303
German	69	149
Chinese	162	513
Japanese	51	167
Portuguese	79	179
Arabic	52	106
Italian	44	168
Russian	44	37
Korean	18	82
Turkish		
Serbian		
Hebrew		
Hindi		
Dutch		
Polish		

Discover over 50+ languages

How do I schedule a lesson?

Пропонуємо використати такі безкоштовні сайти, на яких Ви зможете знайти собі співрозмовника:

– сайт для людей, які прагнуть практикувати свою розмовну англійську або знайти друга за перепискою;

– це сервіс, який працює за тією ж схемою, що й попередній, але тут є можливість спробувати себе в якості вчителя англійської мови;

– особливість цього сервісу полягає в тому, що учень у той же час є і вчителем. Для цього потрібно знайти друга, який бездоганно знає англійську та мріє вивчити українську чи російську;

– це спільнота людей, які мріють досягнути детального знання мови, тому на цьому ресурсі можете знайти багато корисного матеріалу;

– допоможе знайти не лише вчителів, але й справжніх друзів, які матимуть спільні інтереси чи хобі;

– на перший погляд сайт для знайомств, однак, це не так. Насправді люди реєструються тут, щоб вивчати різні мови або навіть подорожувати разом.

Варто зазначити, що в Університеті створюються необхідні умови для опанування іноземних мов. Так, на кафедрі іноземних мов існує окремий гурток, який направлений на вивчення французької мови, де викладачі якісно викладають матеріал, а також забезпечують додатковими вправами, які значно покращують рівень володіння мовою.

Відвідування гуртків не гарантує якісного та швидкого вивчення мови, оскільки потрібно багато працювати самостійно та постійно новими шляхами намагатися покращити власні навички.

5.1. Програми міжнародного обміну

Кожен бажачий віком 18–30 років має право брати участь у програмах міжнародного обміну. Проекти фінансуються за рахунок приймаючої сторони (проїзд, харчування, проживання), в деяких випадках учасник має оплатити за власний рахунок ПЛР-тест (на коронавірус), страхування та членський внесок до організації, яка набирає учасників з України. Такі програми надзвичайно корисні для молоді, сприяють розвитку молодих людей.

Українські NGO публікують анкети на відбір до проектів у Телеграм-каналах та на сторінках у Facebook:

Рекомендації для подання конкурентоспроможної заявки на участь у проекті:

1. Високий / середній рівень володіння англійською мовою (рекомендовано B1);
2. Мотиваційний лист на 150–200 слів (зазвичай вказується кількість);
3. Бути активним членом NGO;
4. Написати про свою громадську діяльність, волонтерство, активну життєву позицію, власні проекти;
5. Проявити інтерес до тематики проекту у мотиваційному листі;
6. Мати дійсний закордонний паспорт.

Отже, цей комплекс порад допоможе отримати можливість прийняти участь у міжнародних проектах з молодіжного обміну, відвідати багато країн, обмінятись досвідом з іноземцями.

5.2. Про переваги участі у наукових міжнародних конференціях

Для молодих вчених важливо брати участь саме в міжнародних наукових конференціях, оскільки це можливість проявити себе на міжнаціональному рівні.

Сучасні технології значно спрощують процедуру участі, оскільки у такому заході є можливість брати участь у будь-якому форматі. Найпростішим варіантом участі для курсантів (студентів) є дистанційна форма, оскільки це займає мінімум сил і часу та не потребує витрат на переїзди в інші країни для виступу.

Для участі необхідно зареєструватися на сайті конференції, заплатити суму організаційного внеску (якщо прописано в умовах участі) і відправити тези в електронному форматі на електронну пошту оргкомітету.

KARTOS IR ŠEIMOS

APIE • NAUJIENOS • CONFERENCE • DUOMENYS • REZULTATAI • KOMANDA • MOKSLINIŲ TYRIMŲ INFRASTRUKTŪRA • KONTAKTAI • FB

Full Name *

First Last

Co-Author's Name

First Last

Co-Author's Name

First Last

Organization *

Country *

Email *

Your Abstract Title *

Your Abstract *

Le film est un essai de Chris Marker (1983), du nom du cycle vocal éponyme de Moussorgski.

SANS SOLEIL

Sofya kotereva

Valérie Vazhenina

Александра Бокарева

Marina Levina

gatine

Включить звук Остановить видео Безопасность Участники Чат Демонстрация экрана Опрос Запись Сессионные залы Реакции Завершить

Участь в міжнародних наукових конференціях дуже корисна, оскільки це можливість не лише проявити себе, але й покращити навички із іноземних мов, що є важливим в професійній діяльності майбутніх поліцейських. Здобувачі освіти можуть абсолютно вільно оприлюднити результати своїх досліджень у вигляді статей, тез, доповідей.

Безпосередніми перевагами участі в міжнародних науково-практичних конференціях є:

- можливість брати участь у дистанційному та заочному форматі, що дозволяє швидко отримати публікацію, оскільки від моменту подачі тез до отримання готового збірника проходить буквально тиждень;
- опубліковані збірники знаходяться у відкритому вигляді і доступі для цитувань;
- можливість опублікувати роботу іноземною мовою;
- доступна велика кількість країн для участі в конференції;
- можливість не тільки ознайомитися з роботами зарубіжних колег, але і обмінятися досвідом;
- роботи публікуються на рівних правах, незалежно від того чи Ви курсант/студент, вчений, педагог або аспірант.

Досвід участі в таких конференціях є виключно позитивним та корисним не лише в професійній діяльності, але й для особистісного розвитку. Так, для багатьох участь в наукових конференціях в подальшому стає ключем до успішної науково-педагогічної кар'єри.

Знайти та ознайомитися з інформацією про міжнародні конференції можете за такими посиланнями:

5.3. Рекомендації щодо написання тез англійською мовою

Тези – це лаконічно сформульовані твердження, які потрібно довести і обґрунтувати. Написання тез потребує певного часу та навичок. Якщо Ви маєте середній/високий рівень володіння англійською мовою, то Ви можете спробувати себе у написанні тез іноземною мовою. Саме написання тез англійською вказує на високий рівень підготовки курсанта, адже не кожен зможе чітко та стисло висловити свої ідеї українською мовою.

Щодо основних правил оформлення тез іноземною мовою, то зазначимо наступні:

- над назвою роботи вказується ПІБ автора, його (її) наукового керівника, місце роботи або навчання;
- у якості основного шрифту використовується Times New Roman з кеглем 12–14 та полуторним інтервалом між рядків;
- орієнтиром для оформлення списку літератури служить ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»;
- матеріал повинен бути грамотно оформлений з точки зору орфографії, пунктуації, достовірності та унікальності.

Andriy Olegovich TOPCHIV,
2nd-year student at Faculty No. 1
Kharkiv National University of Internal Affairs

THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT IN GLOBAL JUSTICE SYSTEM

Keywords: International Criminal Court; Rome Statute; principle of complementarity; informing; African Union.

International criminal law is a relatively new branch of international law and one of the most dynamic branches of public international law. The creation of a permanent International Criminal Court (ICC) represents a fundamentally new stage in both the development and codification of the norms of international criminal law and in the formation of its institutions. Global justice knows no bounds that exist for national law enforcement. When it comes to global justice, the establishment of the differences in national and foreign is not obligatory.

According to the principle of complementarity, an international criminal court is only complementary to national jurisdictions. Unlike the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia and the International Criminal Tribunal for Rwanda, it does not have priority over national authorities in the investigation and punishment of crimes under its jurisdiction. It is States that have the primary duty or right to bring perpetrators to justice. To that end, they must, with the necessary assistance of the international community, ensure that national laws and procedures comply with international standards.

The ICC can only assume jurisdiction over the crimes committed in situations where, following Article 17 of the Rome Statute of the International Criminal Court (the ICC Statute), «the State is unwilling or unable genuinely to

Для початку необхідно обрати тему, яка є актуальною і цікавою саме для Вас. Для того, аби знайти тему майбутньої тези, Ви можете звернутися до національних та міжнародних періодичних видань, новин чи інших джерел. Після того, як Ви обрали та ознайомилися з темою, необхідно звернутися до наукового керівника та затвердити обраний Вами напрямок дослідження.

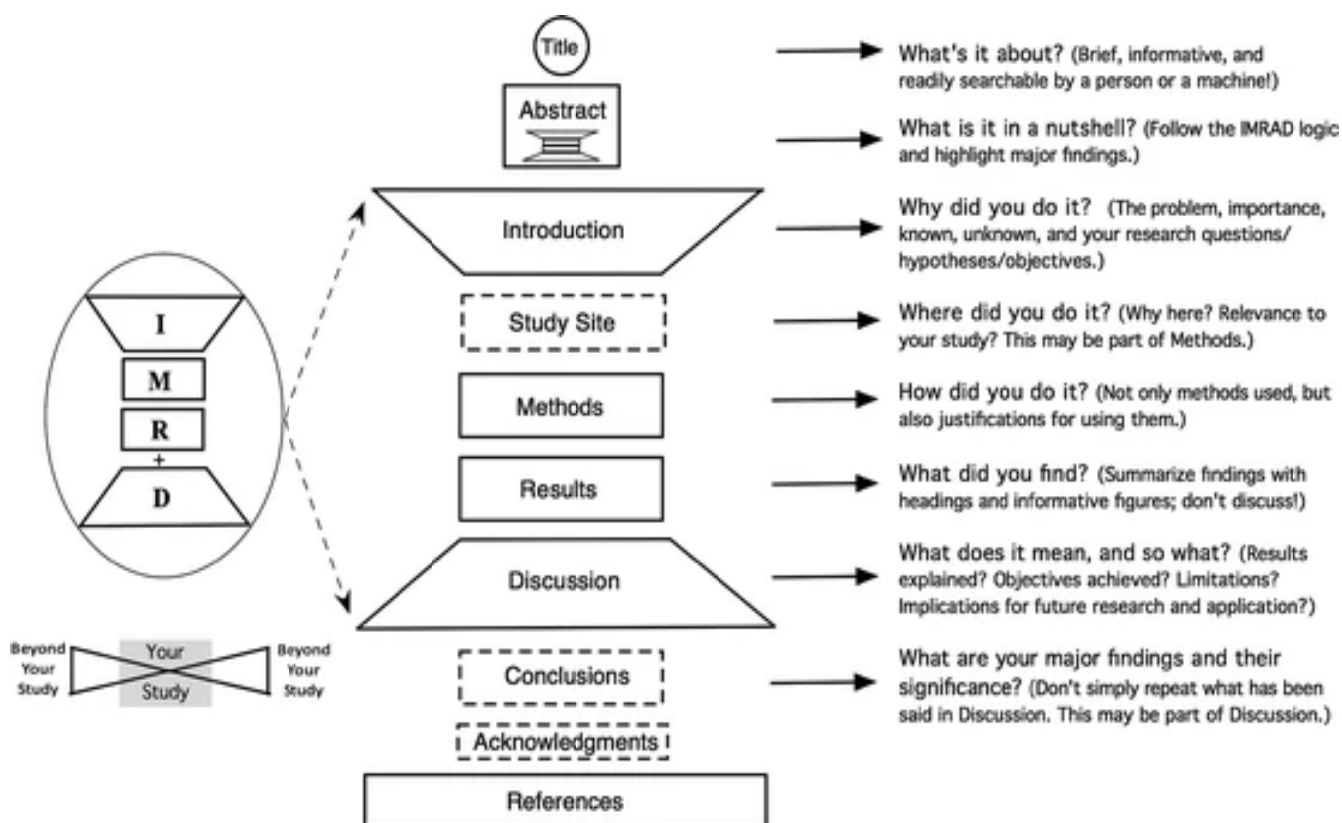
Також не менш важливим етапом є вибір наставника/наукового керівника, адже це саме та людина з якою Ви будете співпрацювати та обговорювати вашу роботу. Тому не слід робити це у поспіху, а навпаки потрібно все проаналізувати та тільки потім приступати до роботи.

Перед початком написання тези слід ознайомитися із загальними відомостями щодо обраної теми. Важливим моментом може стати перечитування наукових праць, збірників, періодичних видань. Якщо говорити про загальні вимоги написання будь-яких тез, то варто зазначити, що основний зміст має підпорядковуватись темі виступу та розкривати основну ідею наукового дослідження за допомогою висновків.

Головною метою тез є допомогти учасникам конференції зрозуміти суть дослідження, оцінити достовірність і науковість отриманих результатів. Всі тези доповідей конференції повинні відповідати на три головних питання. Що вивчалось (проблема, новизна, актуальність)? Як проводилося дослідження (методологія, огляд літератури, збір даних)? Які результати були отримані (висновки)? Варто зазначити, що текст тезисів є зменшеною формою тексту доповіді.

Для того, щоб сформулювати вступ, можемо використати такі словосполучення: *The main ideas of my report are... Here I will present the most important conclusions... To accomplish such results... We will describe the details ...*

Зазначимо, що написання тез підпорядковується правилу **IMRAD**, що означає: *1. Introduction; 2. Materials & Methods; 3. Results & Discussion.*

Зупинимось на кожній з цих частин докладніше і коротко розглянемо лексико-граматичні структури, які зазвичай використовуються при складанні вступу.

Можемо використати такі словосполучення: *The paper deals with/concerns the problem of... The report is devoted to the problem of... The report is aimed at ... The aim/the purpose of this investigation is/was to...*

За типом використаного присудка граматично ці конструкції можна об'єднати в дві групи. Першу групу складають речення із присудком, вираженим дієсловами в Present Simple (наприклад, *deals with / concerns*). Другу становлять речення, в яких складений іменний присудок виражено дієсловом-зв'язкою «to be» і іменною частиною у вигляді інфінітива (наприклад, *was to assess / is to identify*), дієприкметника (*is immediate / is devoted to*).

Дотримуючись зазначеної структури, переходимо до наступної частини тез, а саме – «**Materials&Methods**».

Зазначимо головні правила для цієї частини:

- необхідно зазначити, яким чином були отримані результати дослідження, тобто чітко описати її систему;

- результати дослідження повинні бути визначені, а їх показники мають бути об'єктивно підтверджені;
- використання встановлених методів для більш якісного дослідження (наприклад, теорія обґрунтування часто використовується в соціології);
- у випадку використання інформації із опублікованого дослідження, необхідно включити в текст цитату.

В даній частині застосуємо такі мовні кліше: *We have investigated... Samples/formulae/compounds were obtained by means of... Substances were made up from... In our study we have adopted/applied an innovative approach to testing/modeling... We developed/used a method... This method/approach enables predictions of/helps to investigate/ offers to practical way to.*

В частині «**Results&Discussion**» необхідно об'єктивно чітко сформулювати висновки дослідження, які не будуть містити зайвих розсудів, яким чином були отримані результати. Головною метою висновків є підсумувати вже зазначене в основній частині роботи. Також в даній частині необхідно зазначити про важливість дослідження та його значення та перспективи для науки.

Рекомендуємо також застосовувати наступні словосполучення при написанні наукової роботи англійською мовою:

It's generally believed that ...	Прийнято вважати, що...
Secondly, many people claim that ...	По-друге, більшість заявляють, що...
An advantage of... is ...	Перевага цього в тому, що...
On the other hand, it is often claimed that...	З іншої сторони, завжди заявляють, що...
In addition, most people would agree that the most serious disadvantage of... is...	На додаток, багато хто погодиться, найсерйознішим недоліком є...
Furthermore, it is generally believed that...	Більше того, прийнято вважати, що...
Taking everything into consideration...	Беручи все до уваги...
Although, it must be said that there is no absolute answer to the question of...	Проте, слід сказати, що немає однозначної відповіді на це питання...
In the first place, it is my belief that ...	Насамперед, я вірю, що...

Secondly, what is more efficient...	По-друге, більш раціональним є...
This can be clearly shown by the fact that ...	Це може ясно показати той факт, що...
In contrast, it must be admitted that ...	На відміну від цього, слід визнати, що...
Taking everything into account, it must be said that ...	Беручи все зазначене до уваги, слід сказати, що...
People should focus their attention on ways to overcome the problem of ...	Людям слід зосередитися на шляхах вирішення проблеми...
As the result...	В результаті...
Secondly, the alternative way to solve the problem of ... would be ...	По-друге, альтернативним вирішенням проблеми буде...
One final suggestion, which would help enormously, is to ...	Одне фінальне рішення, яке неодмінно допоможе...

Необхідно також зазначити про важливість використання фраз-кліше, які дозволяють виділити основні структурні елементи роботи та змістовні частини, наприклад: *more over* – більш того; *in addition* – в додаток; *further more* – крім того; *besides* – крім; *apart from* – крім; *both*– обидва.

Щиро бажаємо успіхів у вивченні все нових іноземних мов!

ДОДАТОК № 1

ЗРАЗОК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Секція № 3
УДК 343.97

Віталій Олегович НАЙДА,

слухач магістратури 1 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://orcid.org/0000-0003-3072-7326>

Науковий керівник: **Юрій Володимирович ОРЛОВ,**

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри

кримінального права і кримінології факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

МИСТЕЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

В умовах посилення ролі соціальної взаємодії людей в сучасному українському демократичному суспільстві, відходу від радянської моделі, заснованої на домінуванні агентної поведінки більшості населення та стилю соціалістичного реалізму в мистецтві, пошуку нових практик та механізмів об'єднання і конструктивного діалогу, вільного вибору діяльності у сфері культури мистецтво може розглядатися як дієва платформа взаємодії творчої спільноти України з державними органами та інститутами громадянського суспільства у ході запобігання злочинності. Мистецтво, як і злочинність, виникає разом із людиною, постійно розвивається, знаходить нові форми вираження. Ремесло художника – слушно зауважував Х. Ортега-і-Гассет – полягає в тому, щоб, узявши крихітний шматочок реальності: який-небудь пейзаж, якусь фігуру, якісь звуки, якісь слова – примусити їх виражати увесь інший світ [1, с. 343].

У рамках нашого дослідження ми будемо спиратися на позицію Ю. Б. Борєва і розглядати мистецтво як «дублера» різних форм діяльності людини, що, не замінюючи жодної з них, моделює їх [2, с. 204–205]. При цьому зазначимо, що з точки зору впливу на злочинність інтерес представляє як масове мистецтво, так і його індивідуальні, перформативні модуси буття. Перше дозволяє у художній формі показати широкій громадськості негативний вплив злочинного способу життя на

окрему особистість та на суспільство в цілому. Друге – використати творчість як практику індивідуального запобігання, припинення криміналізації особистості.

Під використанням мистецтва для запобігання злочинності ми розуміємо діяльність представників творчих професій, творчих спілок спільно з державними органами, інститутами громадянського суспільства, бізнес-структурами, міжнародними фондами та іншими суб'єктами, які беруть участь у створенні, поширенні та фінансуванні творів мистецтва, що відображають особливості формування особистості злочинця та жертви, детермінанти злочинності, фонові для злочинності явища, пропонують заходи для їх обмеження тощо, а також організацію та проведення творчих заходів (форуми, зустрічі, літературні клуби тощо), метою яких є залучення громадськості до творчого висвітлення і вирішення проблеми запобігання злочинності.

На нашу думку, запобіжний вплив мистецтва на злочинність розкривається у наступних основних напрямках:

1) на індивідуальному рівні: а) сприяння творчій самореалізації осіб, схильних до вчинення злочинів, сублімація агресивного потенціалу у творчій активності; б) виявлення, фіксація, рефлексія-споглядання у творчій, мистецькій діяльності витіснених безсвідомих факторів, комплексів, травматичного досвіду, які чинять соціально девіантогенний, в тому числі й криміногенний, вплив (арттерапія, що спирається на концепцію архетипів К. Г. Юнга). Ці напрями можуть реалізовуватись як елементи ранньої, а також посткримінальної профілактики, зокрема як складова програм ресоціалізації засуджених;

2) на груповому, масовому рівні: а) висвітлення у творах мистецтва образів, сцен, конфліктів, що відображають антиалкогольну і антинаркотичну пропаганду, підтримання законослухняного способу життя і засудження злочинної діяльності; б) об'єднання творчої спільноти України, її взаємодія з державними органами та інститутами громадянського суспільства з метою проведення мистецьких заходів, спрямованих на запобігання злочинності.

Зауважимо, що донесення інформації про будь-який твір мистецтва до широкої громадськості, а також, в окремих випадках, його створення і поширення

можливе лише за умови взаємодії представників творчих професій, творчих спілок з державними органами, інститутами громадянського суспільства, бізнес-структурами, міжнародними фондами в організаційній та інформаційній сферах.

На основі запропонованих нами напрямів запобіжного впливу мистецтва на злочинність, суб'єктів та сфер взаємодії ми можемо запропонувати наступні заходи кримінологічного використання мистецтва:

- співробітництво з видавництвами з метою публікації спогадів співробітників правоохоронних органів, ветеранів органів внутрішніх справ і Національної поліції у сфері їх професійного досвіду протидії злочинності (мемуари, збірки віршів, оповідань, повісті, романи);

- проведення конкурсів, виставок дитячих малюнків, виступів дитячих колективів художньої самодіяльності, театралізованих постановок, спрямованих на засудження злочинності як явища та пропаганду законослухняного способу життя;

- співробітництво кінокомпаній зі співробітниками правоохоронних органів, ветеранами органів внутрішніх справ і Національної поліції у ході написання сценаріїв кінофільмів, окремих просвітницьких відео;

- проведення літературних вечорів, форумів, мистецьких резиденцій, з'їздів художників, поетів та інших митців, спрямованих на об'єднання творчої спільноти України навколо осмислення явища злочинності та висвітлення боротьби з нею творчості;

- розвиток і підтримка діяльності літературних та художніх гуртків, організація відповідних конкурсів на базі закладів вищої освіти МВС України, територіальних органів і підрозділів Національної поліції України та інших правоохоронних органів;

- організація зустрічей представників творчої спільноти, у тому числі сучасного мистецтва (стріт-арт тощо), з підрозділами взаємодії з громадськістю правоохоронних органів та профільними громадськими організаціями, спрямованих на запобігання злочинності через мистецтво;

- проведення масових заходів і концертів, присвячених вшануванню пам'яті правоохоронців, загиблих при виконанні службових обов'язків, тематичних творчих

заходів, спрямованих на інформування громадськості про негативний вплив фонових для злочинності явищ (наркоманії, алкоголізму, домашньому насильству, самогубствам, дитячій безпритульності тощо);

- співпраця з міжнародними організаціями та фондами в рамках фінансування грантових соціальних проєктів, спрямованих на запобігання злочинності через мистецтво;

- удосконалення типових програм ресоціалізації засуджених і практики їх реалізації з урахуванням превентивного потенціалу залучення осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі, до творчої мистецької активності, застосування підходів архетипічної арт-терапії з метою нейтралізації або послаблення криміногенного впливу безсвідомих комплексів;

- застосування архетипічної арт-терапії у системі ювенальної превенції, роботі шкільних психологів.

Підсумовуючи, зауважимо, що викладені вище положення щодо напрямів і заходів використання мистецтва у кримінологічних цілях є лише спробою пунктирно позначити ключові аспекти розкриття його кримінально-превентивного потенціалу. Певна річ, останній поширюється далеко не на всі види злочинності. Скажімо, відтворення кримінальних практик в економічній сфері жодним чином, як видається, не може бути зменшене мистецьким впливом. Втім, значний сегмент злочинності неповнолітніх, політичної (зокрема, екстремізм, кримінальний сепаратизм, тероризм), а також агресивно-насильницької, рецидивної злочинності, наркотичних й деяких інших кримінальних практик цілком може бути підданий обструктивному мистецькому впливові. Зрештою саме соціально позитивна контркультура здатна бути конкурентом кримінально-субкультурним явищам, адже відомо, що останні є практично не «чутливими» до спроб імперативно-заборонного тиску. Водночас і саме мистецтво є вельми строкатим феноменом людського буття. Воно здатне зумовлювати не лише кримінально-превентивні, а й криміногенні ефекти, бути інструментом політичної пропаганди, соціальної дезінтеграції, вмістилищем антидержавницьких наративів й мови ворожнечі, ненависті. І це – ще

один кримінологічно значущий аспект об'єктивації мистецтва, що потребує подальших ґрунтовних наукових розробок.

Список бібліографічних посилань

1. Ортега и Гассет Х. Эссе на эстетические темы в форме предисловия // Эстетика. Философия культуры. Москва: Искусство, 1991. С. 335–378.
2. Борев Ю. Эстетика. Москва: Русь-Олимп: АСТ: Астрель, 2005. 829 с.

Одержано 09.03.2021

ДОДАТОК № 2

ПРИКЛАД ОПИСАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПРОЄКТУ

ПРОЕКТ «STEP UP: ШКОЛА ДЛЯ АКТИВНИХ ПІДЛІТКІВ»

1. Опис проблеми, яка вирішується (або актуальність проекту)

У наш час під впливом складної економічної ситуації, наявності великої кількості неповних, неблагополучних сімей, конфлікту на Донбасі в Україні має місце проблема соціалізації важких підлітків. Важкий підліток, у нашому розумінні, є підлітком, який в силу особливостей виховання, економічного стану сім'ї, індивідуальних поведінкових чи психічних особливостей має труднощі у соціалізації, тобто стає замкненим, відірваним від колективу або навпаки допускає прояви агресії, булінгу, має незадовільний рівень успішності у школі, допускає конфліктні ситуації з вчителями у навчальному закладі.

Переважає більшість соціальних проєктів та окремих лекцій, тренінгів, орієнтованих на недопущення зазначених вище ситуацій та допомогу в соціалізації важким підліткам, які проводять і співробітники Національної поліції, і члени громадських організацій тощо, спрямовані на те, щоб довести інформацію широкому колу слухачів – класу чи групі класів окремої школи.

2. Цільова аудиторія

На нашу думку, принципово важливим моментом у ході проведення заходів із соціалізації важких підлітків є виокремлення двох категорій підлітків – активних та важких.

Проєктом, в рамках якого проводиться робота з цими двома категоріями підлітків і є проєкт «Step Up: школа для активних підлітків».

Активні підлітки можуть виступати агентами соціалізації та позитивно впливати на своїх важких однолітків. Відповідно, заходи з активними мають бути спрямовані на усвідомлення ними необхідності допомоги тим підліткам, які відчувають труднощі у соціалізації. Окрім самого лише усвідомлення цієї проблеми активними підлітками, їх необхідно навчати основам комунікації з такими підлітками, психології, командоутворенню для того, щоб у шкільних колективах

активні брали шефство над своїми важкими однолітками, ставали для них наставниками, а разом з тим агентами соціалізації. Ми розглядаємо можливість створення активними підлітками відповідних відділів шкільного самоврядування, які будуть займатися допомогою в соціалізації важким підліткам. Також можливе створення громадської організації, яка зможе проводити таку діяльність на регіональному чи всеукраїнському рівнях.

Активні підлітки для 1 етапу відбиралися за критеріями:

- наявності активної життєвої позиції, участі у громадському житті школи і міста;
- успішності навчання, стану поведінки у школі та її за межами;
- наявності хобі, додаткових досягнень у навчанні, спорті, науковій діяльності;
- наявності досвіду участі у програмах, конкурсах, школах за темою проекту, досвіду організації заходів з теми проекту.

Другою категорією є безпосередньо важкі підлітки. Такі підлітки, як вже було зазначено, потребують допомоги в соціалізації, яка може полягати у вдосконаленні їх розумових якостей, пізнанні своїх здібностей та розвитку комунікації шляхом взаємодії з активними підлітками і спільної їх участі у різних виховних та розважальних заходах.

3. Сутність ідеї, опис процесів і планів, що вже виконані та плануються у ході реалізації проекту

Проблема, якій присвячений проект – це труднощі соціалізації важких підлітків.

Мета проекту – сприяння соціалізації «важких підлітків» шляхом навчання громадсько-активних школярів ефективній комунікації з соціально вразливими однолітками.

Сутність ідеї проекту «Step Up: школа для активних підлітків» полягає у проведенні на базі центру денного перебування «Компас» фонду «Благо», Харківського національного університету внутрішніх справ, інших закладів (антикафе «7/9», арени «Лазертаг», кінотеатру «Планета кіно ІМАХ») професійними

тренерами, співробітниками благодійного фонду «Благо» та громадської організації «Фонд професійного розвитку Харкова», викладацьким складом Харківського національного університету внутрішніх справ заняті з учасниками проекту чисельністю 30 осіб (на 1 етапі 15 осіб активних підлітків, на 2 етапі ще 15 осіб важких підлітків).

Нами були визначені основні принципи проекту «Step Up: школа для активних підлітків»:

- безоплатності для всіх учасників на всіх етапах проекту (витрати на проїзд та проживання не покриваються, відвідування заходів та кава-брейків покриваються за рахунок бюджету проекту (додаток 1));

- добровільності (учасник самостійно за власним бажанням відвідує заходи, не за настановою школи (установи));

- взаємної поваги та інтересу до проекту як з боку організаторів, так і з боку учасників (учасники за систематичні пропуски заходів без поважних причин відраховуються без права повернення);

- організованості (додержання часу, регламенту заходів, місця проведення, встановлених організаторами);

- ініціативності (проявляється переважно в процесі знаходження і мотивування до участі активними учасниками важких підлітків на 2 етапі);

- стратегічності (проявляється у стратегічних, далекоглядних цілях, а саме у тому, що кращі випускники створюватимуть на базі шкільних відділів самоврядування секції для роботи з важкими підлітками, а також у тому, що громадська організація по взаємодії з важкими підлітками може бути створена в майбутньому зусиллями активних випускників нашого проекту.

В рамках реалізації 1 етапу проекту нами було організовано інформаційну компанію, яка полягала у:

- розробленні інформаційних афіш проекту (додаток 2);

- проведенні зустрічей з адміністраціями шкіл, представникам адміністрації були вручені інформаційні афіші, які були розміщені у приміщеннях шкіл, та запропоновано поширити інформацію про проект серед учнів 8–10 класів,

– проведенні інформаційних зустрічей з учнями шкіл, які проявили інтерес до проекту. На зустрічах школярів було ознайомлено з суттю проекту, заходами в рамках проекту, роз'яснено порядок реєстрації за допомогою Google-форм (додаток 3).

Інформаційна компанія охопила значну кількість навчальних закладів. Так, були проведені вищевказані інформаційні заходи у ХЗОШ № 70, ХЗОШ № 113, ХЗОШ № 88 імені Зубарева, ХСШ № 119, ХСШ № 80 (Індустріального району), ХСШ № 66, ХГ № 178 «Освіта» (Слобідського району), КЗ ХСШ «Ліцей Правоохоронець» (Московський район), ХЗОШ № 150(Шевченківський район).

Обробка поданих заявок, відбір учасників 1 етапу здійснювались нами з листопада по грудень, з авторами найбільш якісних і мотивованих заявок було проведено співбесіду на базі ХЗОШ № 70.

За результатами співбесіди ми обрали учасників 1 етапу проекту «StepUp: школа для активних підлітків» (додаток 4).

Заняття на 1 етапі ми організували за наступними напрямками щосуботи:

- основи комунікації (проведений 15.12.2018);
- командоутворення (проведений 22.12.2018);
- соціальне проектування (проведений 04.01.2019);
- тимблдінг в антикафе «7/9» (проведений 05.01.2019);
- основи психології;
- основи самозахисту.

Урочисте відкриття 1 етапу проекту ми провели 13 грудня 2018 року в залі засідань Вченої ради Харківського національного університету внутрішніх справ. Сценарний план заходу додається (додаток 5).

На відкритті були присутні: Михайло Бурдін – проректор ХНУВС, Ольга Климовська – консультант ЮНІСЕФ, Людмила Куценко – PR-менеджер проекту «UPSHIFT Україна», Костянтин Шеремет – старший інспектор відділу ювенальної превенції ГУНП в Харківській області, курсанти ХНУВС. Урочисте відкриття проекту було висвітлено у харківських ЗМІ.

В рамках заходу відбулося вручення учням-учасникам проекту футболок із символікою проекту (додаток 6), профорієнтаційної продукції університету, проведення екскурсії, в рамках якої учасники мали можливість відвідати місця університету, де будуть проходити заняття в рамках проекту, завітати до музею ХНУВС. Наприкінці зустрічі учасники разом з організаторами-кураторами у дружній атмосфері відвідали кафе гіпермаркету «Metro», де за рахунок бюджету проекту учасники мали можливість вибрати страви, напої та десерти (додаток 6). Усіх учасників (15 осіб) було розподілено на 3 підгрупи, за кожною з яких був призначений куратор з числа організаторів проекту для зручності зв'язку та організації.

Варто зазначити, що на кожному тренінгу був організований кава-брейк, який складався із 4 різновидів печива, 4 різновидів шоколадних цукерок, які оновлювалися за потребою, кави, чаю, для чого були закуплені електричні чайники.

За проведення тренінгів, тривалість яких складала від 1,5–2 годин, тренери одержували фіксовану винагороду 500 грн під розписку.

Тренінги в рамках 1 етапу проводилися на базі Харківського центру для проблемних підлітків «Компас» та Харківського національного університету внутрішніх справ.

1. Основи комунікації – це перший проведений нами 15 грудня 2018 року тренінг в рамках проекту «Step Up: школа для активних підлітків» на базі Харківського центру для проблемних підлітків «Компас». Тренером став Дмитро Ляховецький, бізнес-тренер, психолог, консультант по методу позитивної психотерапії, керівник ораторського клубу при Харківському Клубі Підприємців, арбітр гри «Управлінські поєдинки». В рамках тренінгу учасники набули навичок з ораторської майстерності, культури спілкування, майстерності переконання тощо (додаток 7).

2. Командоутворення (проведений 22.12.2018). Тренером стала Наталя Кругла, співробітниця Фонду «Професійний розвиток Харкова». Учасники ознайомилися з розподілом ролей у команді, основами ефективної командної роботи для досягнення спільних цілей, взяли участь у вирішенні захоплюючих командних завдань.

3. Соціальне проектування (проведений 04.01.2019 на базі Харківського центру для проблемних підлітків «Компас»). Тренером виступив доцент кафедри соціальної і гуманітарної політики Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, кандидат наук з державного управління Кулініч Олег Васильович. На тренінгу були розглянуті існуючі для молоді соціальні можливості та джерела, де їх можна знайти. Учасники ознайомилися з особливостями, етапами, принципами проектної діяльності (додаток 8).

3. Тімблдінг в антикафе «7/9» (проведений 05.01.2019) – під тімблдінгми ми розуміємо заходи розважального характеру, які згуртовують учасників проекту в неформальній атмосфері, дають можливість краще дізнатися один про одного та завести стійкі знайомства. Отже, в рамках проекту ми організували відвідування учасниками антикафе «7/9», забронювавши його на 4 години за рахунок бюджету проекту. Учасники мали можливість пограти в настільні та комп'ютерні ігри, поласувати печивом тощо (додаток 10). У якості подарунка учасникам були вручені брендові шапки проекту (додаток 9).

4. Основи психології (проведений 02.02.2019 на базі Харківського центру для проблемних підлітків «Компас»). Тренером стала викладач кафедри криміналістики та судової експертології Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук Заболотна Юлія Василівна, яка на тренінгу занурила учасників проекту у світ самопізнання, визначення свого ставлення до оточуючих, наголосивши на психологічних особливостях важких підлітків. Учасники були вражені проведенням самоаналізом, жваво обговорювали почуте (додаток 10).

5. Основи самозахисту (проведений 09.02.2019 на базі Харківського національного університету внутрішніх справ). Тренером став викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ, майор поліції Калюжний Михайло Григорович. На тренінгу учасники набули навичок з першочергових дій у типових ситуаціях нападу злочинця, правильного падіння тощо. На тренінгу була забезпечена максимальна безпека учасників від травмування (додаток 11).

На 2 етапі кожен із учасників знаходить за допомогою адміністрації та колективу школи та за участі організаторів проекту підшефного важкого підлітка з числа проблемних (діти-переселенці з Донбасу, яким важко влитися у шкільний колектив, діти, які піддаються булінгу з боку їх однолітків, а також ті підлітки, які самі допускають прояви насилля тощо) та подальші заняття в рамках проекту вони проходять разом. Список учасників додається (додаток 12).

Заняття на цьому етапі охоплюють тренінги з домедичної допомоги, прийомів самооборони, основ підприємництва, командні спортивні ігри тощо. На цьому етапі проблемні підлітки разом з активними будуть відвідувати разом різні заходи навчального та розважального характеру, метою яких є згуртувати активних та важких підлітків в одну команду, що має призвести до позитивних зрушень у поведінці та розвитку проблемних підлітків, а також продемонструє їм, що соціально-корисна діяльність є дуже цікавою.

Мотивацією для важких підлітків буде слугувати можливість безкоштовно відвідувати заняття, кіно, лазертаг, отримувати фірмові продукти (футболки та рюкзаки), а також приємні подарунки (наразі вже закуплено за рахунок бюджету проекту 30 шт. фітнес-браслетів «Xiaomi Mi Band 2» для нагородження в кінці 2 етапу проекту 30 наших активних та важких випускників, розроблено і надруковано сертифікати). Кожен із наших активних та проблемних учасників вже отримав фірмову футболку, зимову шапку і блокнот проекту (додаток 13).

Заняття на 2 етапі проходять щосуботи за наступними напрямками:

- домедична допомога;
- похід у кінотеатр;
- дії у надзвичайних ситуаціях;
- основи підприємництва;
- криміналістика;
- самооборона;
- ораторське мистецтво;
- спортивні змагання;
- поїздка в Екопарк;

- квест по місту.

1. Тренінг з домедичної допомоги був проведений студентом ХНМУ Дейером Кирилом Олександровичем 02.03.2019. Учасники набули теоретичних знань та практичних навичок з проведення серцево-легеневої реанімації, зупинення кровотеч, іммобілізації кінцівок тощо. Також у цей день тренерка Барабаш Дар'я Олегівна провела для учасників інтенсив з іноземної мови (додаток 14).

2. Похід в кінотеатр «Імах» був організований нами для всіх учасників 09.03.2019. Вони переглянули фільм «Капітан Марвел». Такі розважальні заходи призначені для згуртування у неформальній атмосфері нашої команди (додаток 15).

3. Тренінг присвячений «Діям у надзвичайних ситуаціях» (проведений 16.03.19), який провів доцент кафедри з тактико-спеціальної підготовки Котелюх Микола Олександрович, відбувся на території Харківського національного університету внутрішніх справ. Тренінг проходив понад півтори години, за цей час дітям були продемонстровані респіратори та протигази, які учасники проекту змогли випробувати на собі за встановлений час. Були роз'яснені загальні правила поведінки під час надзвичайних ситуацій та зазначено, чого робити не можна (додаток 16).

Наша команда прийняла активну участь та презентувала проект у заході «Upshift Demo Day», де ми поділилися досвідом реалізації нашого проекту (додаток 17).

Організацією та проведенням усіх інших зазначених заходів ми займаємося у теперішній час.

Після випуску наших учасників, їх нагородження на урочистій церемонії закриття проекту в ХНУВС у червні 2019 року випускники школи зможуть поживити роботу шкільного самоврядування з проблемними підлітками шляхом створення відповідних відділів при шкільному самоврядуванні.

В подальшому нами планується створення протягом липня–вересня 2019 року молодіжної громадської організації, яка буде займатися взаємодією з проблемними підлітками.

Після цього у вересні–жовтні 2019 року ми плануємо запускати другу хвилю проекту, яка вже буде охоплювати переважно школи Слобідського та Московського районів міста та школи Харківського району Харківської області.

6. Опис партнерів і наявних ресурсів (у тому числі короткий опис команди проекту)

Головним партнером проекту є керівництво Харківського національного університету внутрішніх справ, яке безпосередньо зацікавлено у проведенні проекту як заходу направлено на профорієнтацію, на зацікавлення майбутніх абітурієнтів, на те, що проект буде висвітлений у харківських ЗМІ.

Університет зможе надати викладацький склад для проведення занять, курсантів для роботи з групами, забезпечити дипломами та іншими відзнаками.

Команду проекту окрім вже зазначених осіб (за згодою) буде складати курсантський актив університету, який долучиться до реалізації проекту.

Ми сподіваємося, що нашими партнерами стануть також Молодіжна рада при Харківському міському голові (в плані залучення до організації та реалізації проекту, поширення інформації про нього в соціальних мережах тощо), Харківська міська рада, зокрема Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту в плані координації проекту, фінансовій підтримці. Підтримка Молодіжної ради та Харківської міської ради буде зумовлена соціальним ефектом на учасників, який буде полягати у корисному для здоров'я проведенні дозвілля, формування навичок та вмінь, які необхідні в сучасних умовах для протидії злочинності, реагування на надзвичайні ситуації, надання домедичної допомоги тощо.

ДОДАТОК № 3
ЗРАЗОК БЮДЖЕТУ ПРОЄКТУ

№	назва	одиниця виміру	кількість	вартість за одиницю	сума, грн.
---	-------	-------------------	-----------	---------------------------	------------

1	Послуги залучених фахівців				
1.1	Розробка логотипу, макетування афіші, сертифікатів	послуга	1	1000,00	1000,00
1.2	Розробка відео-роліку з презентацією проекту	послуга	1	1500,00	1500,00
1.3	Гонорар тренерам	тренінг	13	600,00	7800,00
1.4	Гонорар кураторам команд	особа	3	1000,00	3000,00
2.	Канцтовари				
2.1	Канцтовари для тренінгів (2 пачки паперу для друку - 500 арк., маркери (набір 4 кольори) 3 шт., папір для фліпчарта (рулонна) - 10 упаковок стікери клейкові, файли (1 пачка)	шт.	1	2000,00	2000,00
2.3	Ручки	шт.	30	8,00	240,00
3.	Поліграфія				
3.1	Блокноти учасників школи (A5)	шт.	30	22,00	660,00
3.2	Сертифікати (A4, 4+0)	шт.	30	20,00	600,00
3.3	Футболки учасникам та кураторам команд	шт.	33	250,00	8250,00
3.4	Афіші (A3, 4+0)	шт.	50	20,00	1000,00
3.5	Роздаткові матеріали на тренінгах	шт.	30	50,00	1500,00
4.	Харчування				
4.1	Кава-брейк на 1 етапі (однораз. посуд, печиво, цукерки, чай, цукор, вода) - 15 учасників + 3 куратори + тренер (50 грн на особу)	тренінг	6	950,00	5700,00
4.2	Кава-брейк (однораз. посуд, печиво, цукерки, чай, цукор, вода) - 30 учасників + 3 куратори + тренер (50 грн на особу)	тренінг	7	1700,00	11900,00
4.3	Вода питна 0,75 л	шт.	48	12,00	576,00
4.4	Кава-брейк на турнірі з «Що? Де? Коли?»	особа	33	70,00	2310,00
4.5	Фруктовий перекус на спортивному змаганні	особа	33	30,00	990,00
5	Призи				
5.1	Призи на спортивні змагання	шт.	30	50,00	1500,00
5.2	Призи на конкурси в Анті-кафе	шт.	15	30,00	450,00
5.3	Призи на «Що? Де? Коли»	шт.	30	50,00	1500,00
5.4	Призи (фітнес-трекер Xiaomi mi Band 2)	шт.	30	600,00	18000,00
6	Відвідування				
6.1	Дружня вечерея команд з кураторами	особа	18	80,00	1440,00
6.2	Витрати на відвідування боулінгу учасниками + 3 куратори	доріжка/год	10	180,00	1800,00
6.3	Витрати на відвідування кіно учасниками + 3 куратори	особа	33	80,00	2640,00
6.4	Витрати на відвідування Анті-кафе	год	4	1000,00	4000,00
7	Придбання				
7.1	Чайник електричний	шт.	2	300,00	600,00
	ЗАГАЛОМ:				80956,00

ДОДАТОК № 4
БРЕНДОВА ПРОДУКЦІЯ ПРОЕКТУ
«STEP UP: ШКОЛА ДЛЯ АКТИВНИХ ПІДЛІТКІВ»

ДОДАТОК № 5

ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОЄКТУ НА «UPSHIFT DEMO DAY»

ДОДАТОК № 6
ЗРАЗКИ ВІРШІВ

10 КРОКІВ НАДІЇ

**Робота-переможець конкурсу, організованого Генеральною прокуратурою
України, надрукована у «Віснику прокуратури»**

(Найда В. О.)

Як корупцію нам подолати?

Чи можливо це взагалі?

Чи існують дієві поради,

Що зупинять нарешті її?

Вони є, і наше завдання,

Щоб важкі кроки її

У нас не викликали бажання

З нею пліч-о-пліч іти.

Наші кроки – то кроки надії,

Що нарешті прийде їй кінець!

Десять кроків – кроків до мрії

У сотень небайдужих сердець!

Перший крок – професійна культура,

Стрімке зростання її,

Щоб поліція і прокуратура

Взірцем у всьому були!

Другий крок – то буква закону,

Сила і правда його,

Підзвітність – тільки народу!

І закон – на чолі усього!

Третій – то пільги та блага,

Бо на службі не можна без них,

Щоб в державі усі пам'ятали,

Хто на варті закону стоїть!
Крок четвертий – високі зарплати,
Щоб слідчий або прокурор
Міг про родину подбати,
Й не порушив при цьому закон.
П'ятим кроком дієві реформи
Перетворення б нам принесли:
І зміни не тільки у формі,
А й у суті речей, взагалі.

Шостий крок – підготовка й освіта,
Грунтовні, доступні для нас,
Щоб наша українська Феміда
Мала знань величезний запас.

Сьомий крок – то люди навколо,
Їхня думка про право й закон.
Нехай знатимуть діти зі школи,
Що їх друг – це є прокурор!

Восьмий крок – мабуть, найдовший,
То є закордонні знання,
Як корупцію стримати можна
І усунути із життя.

Дев'ятий – це образ прокурора
В рекламі, газетах і книжках,
Чесного служителя закону
Образ тільки в правильних тонах.

Десятий крок – це вплив громади.
Співпраця, партнерство і мир.
Спільні проекти, дії, наради.
Довіра – ось наш орієнтир!
Такі вони – кроки надії,

Кроки віри, кроки до мети!
Нехай ці радісні мрії
Дозволять корупцію перемогти!

ЛЕТИ

Робота-переможець літературного конкурсу «ЖитомирГЕН»

(Найда В. О.)

Лети, наче птах, в цьому світі,
Лети, як не зможе літак,
Лети, в тебе є на це сили,
Як летить у небі той птах!
Лети, людей ти не слухай,
Що крила тобі не дано.
Крилами стають твої руки,
Коли роблять іншим добро!
Два крила – душа твоя й розум
Підіймуть тебе до небес,
Якщо будеш, крізь щастя і сльози,
В чистоті їх тримати в себе!
Не будеш у золото пхати,
Не будеш стирати у кров.
А будеш любити, кохати
Та іншим дарувати любов.
Та знай, що крилам буває
Затісно в твоїм житті,
Де нового нічого немає,
Де минуле давно в забутті.
Якщо раптом крила ти втратив
На роботі, у сварці, в біді,

То тобі не треба чекати,
Що почнуть вони самі рости.
Ти відчуй, що в світі є простір
Для тебе і твоєї мети,
Що весь бруд, зневаги і злості
Вже не є бар'єром тобі!
Ти відчуй добра твого силу,
Ти відчуй багатство душі,
Силу друзів, природи, родини,
Розкрий всі таланти свої!
Не залазь у красиву коробку,
У багатстві себе не топи.
Відкрий ширше прижмурене око,
Що роками затуляли тобі!
Відчуй, що маєш ти крила.
Крила до твоєї мети!
Відчуй, яка вона – сила!
Сила розуму і сила душі!

ДОДАТОК № 7

ПРИКЛАДИ ЕСЕ

Голова Школи наукового лідерства факультету № 1 Віталій Найда

ЯК ФОНД КОНРАДА АДЕНАУЕРА ДОПОМАГАЄ У РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Молодь – це наше майбутнє! Хочеться вірити, що це майбутнє буде високорозвиненим. А для цього молодь має здобувати гарну освіту, брати участь в управлінні державою та відкривати власний бізнес. Україна потребує саме такої молоді, але ситуація в нашій державі далека від ідеалу. У діяльності організацій громадянського суспільства в Україні у 2018 році брали участь лише 19,5% молодих людей [1], а у 2017 році лише 2,9% молодих людей віком 19–34 років вказали, що є членами якої-небудь політичної партії [2]. Кожна п'ята працююча молода людина працює неформально, а загалом із 3,7 млн неформально зайнятих – 37,9% складають особи віком 15–34 років [3]. Опитування 2018 року показало, що 33,9% опитаної молоді в Україні упродовж останніх 3-х років не відвідували жодних додаткових освітніх заходів [1].

За всіма цими цифрами стоять чийсь розбиті мрії, ненаписані книги і несконструйовані винаходи, які б могли змінити долю людства. Я сам народився і виріс у бідному районі Харкова, де часто стикався з байдужістю та пасивністю молодих людей. Коли я вирішив стати поліцейським, мій батько, який сам вже більше двадцяти років служив у поліції, сказав мені, що краще б я виїхав працювати і здобувати освіту за кордоном. Але я був непохитним у своїй мрії і згодом зміг переконати батька в тому, що молода людина може реалізувати себе і в Україні.

На моєму шляху до мрії велику роль відіграв Фонд Конрада Аденауера. Діяльність фонду в сфері роботи з молоддю в Україні подібна до тієї, яку в 1949–1963 роках розгорнув у Німеччині перший федеральний канцлер ФРН Конрад Аденауер. Він відновив гідний рівень життя населення, побудував соціальну ринкову економіку та уславився на міжнародній арені. Так і Фонд, названий у його честь, допомагає молодим і активним людям в Україні розширювати своє уявлення

про Німеччину, реалізовувати власні соціальні проекти та відкривати для себе громадську та політичну сфери.

Це були б лише пусті слова, якби я сам не був стипендіатом програми Харківського офісу Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні. Моє знайомство з Фондом розпочалося з програми Вища політична школа, освітнього проекту Центру «Ейдос» та Фонду Конрада Аденауера, де мене навчили, що таке політичні ідеології та правова культура, як дивилися на політику Платон і Аристотель, навіщо нам енергоефективність та відновлювальні джерела енергії. З усіх політичних ідеологій ближче всього мені була християнсько-демократична. Я сам більше всього ціную свободу, солідарність і рівність. Я також сприймаю кожну людину як творіння Боже з усією її неповторністю. Підтримую європейську ідею, соціальну ринкову економіку, демократію та захист довкілля. Вища політична школа познайомила мене не тільки з Фондом, але також із багатьма активними громадськими діячами в Україні: талановитим політологом Віктором Тараном, майстром з написання есе Сергієм Корнилюком, експертом у сонячній енергетиці Андрієм Шекетою та багатьма іншими активістами. На фінальній рефлексії програми я вперше у житті усвідомив і висловив уголос свою життєву місію – пропагувати образ чесного і сумлінного поліцейського у суспільстві та налагоджувати співпрацю населення та поліції.

Після цієї програми я твердо вирішив, що хочу стати стипендіатом Фонду Конрада Аденауера. На той момент у мене було близько сорока наукових публікацій, багато перемог у конкурсах, але я не пройшов з першого разу... Я зрозумів, що маю вдосконалювати поряд із науковою діяльністю навички громадської роботи, щоб мати більше шансів стати стипендіатом. Тоді я зрозумів, що знання мають силу лише тоді, коли втілені у соціальних ініціативах. Я разом із своїм найкращим другом Іваном Панаско реалізував проект із допомоги у соціалізації важким підліткам, зрозумів, як це закладати бюджет проекту, ходити по школам і підбирати учасників, організовувати тренінги та веселі походи у кіно для дітей, які опинилися у складній ситуації. Після цього з другої спроби я з великою

радістю прочитав повідомлення про те, що я був обраний стипендіатом Фонду Конрада Аденауера.

Мій перший семінар Фонду в Дніпрі [4] відкрив колишній президент Європарламенту Ганс Петерінг з надихаючою Промовою про Європу. Я мав можливість відвідати музей «Пам'ять єврейського народу і Голокост в Україні», де дізнався, що таке «менора», «іврит» і «священна Тора». Я був вражений найвищим ступенем усвідомлення німецькою нацією тяжких наслідків Голокосту і готовністю навіть через сімдесят п'ять років підтримувати розвиток єврейської культури. Наступного дня ми зустрілися з заступником Генерального консула Німеччини в Донецьку, який розповів нам про наслідки російської агресії на Донбасі та необхідність встановлення миру в Україні. На цьому першому семінарі я познайомився з іншими стипендіатами Фонду обох наборів: молодими послами ЄС в Україні, членами студентського самоврядування, практикуючими юристами та фізиками, які можуть годинами захоплююче розповідати про будову атома чи темну матерію. У такому середовищі ти відчуваєш величезний потяг до самовдосконалення та нових звершень, не стримуєш сліз під час прощання з цими близькими тобі по духу людьми.

На другому семінарі [5] я був вражений презентацією про ландшафтний парк Дуйсбург, де у будівлях старого заводу постав парк розваг світової величини. Я подумав про десятки покинутих заводів в Україні... Як все-таки креативність допомагає рятувати економіку та навколишнє середовище! Ми зустрілися з представником «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit» Денисом Ткачовим, який розповів нам про донорську підтримку Німеччиною соціальних проектів в Україні, спрямованих на відбудову зруйнованих війною шкіл на Донбасі, відкриття молодіжних центрів та закупівлю медичного обладнання [6]. Цей семінар припав на період перед різдвяними святами, тому я мав можливість у теплій атмосфері скуштувати традиційний німецький штолен, дізнатися від керівника Харківського офісу Фонду Тіма Петерса про те, як зустрічають Різдво у Німеччині. Упродовж усього семінару в мене був настільки творчий настрій, що вечорами у

готелі я писав вірш про довіру до суду в Україні, який згодом зайняв перше місце на всеукраїнському конкурсі.

Після цих семінарів я взяв участь у Безпековому Форумі від Фонду, де я дізнався, як залишатися максимально об'єктивним в умовах інформаційно-психологічної війни Росії проти України. Фонд підтримав мій соціальний проєкт про організацію Форуму, який би об'єднав поетів і співаків Харкова навколо патріотизму, демократизму та інших соціальних питань.

Стипендіальна програма дала мені набагато більше, ніж просто додаткове фінансування: нові знайомства, зарубіжний досвід, залучення до громадської активності та багато іншого. Я бачу, що діяльність Фонду Конрада Аденауера допомагає українській молоді ламати печальну статистику минулих років і вибудовувати своє успішне майбутнє!

UKRAINE-EUROPE: UKRAINE'S PERSONAL DIARY

Dear Diary,

My name is Ukraine. Like any country that seeks a good life for its people, I try my best to make people proud of me. I have many neighbors, countries from which you can borrow in valuable experience to improve the lives of citizens. A striking example that has sunk in to my heart and ignited the fire of hope in the hearts of my Ukrainian children are the countries of the European Union, which, as a small family, unite at a festive table and solve family problems, rejoice in their relatives' victories, plan and develop for the actions in accordance with the realities of today.

On my way and the way of Ukrainians there were many obstacles that hindered our entry into this family. But my patriotic children, brave and courageous, just and independent, fought our way to the dream of happiness with their blood. The revolution of dignity and the struggle for the freedom of Ukraine created a new Ukrainian idea – the idea of dignity, freedom and the future. And so, starting with the events on Independence Square in 2014, I began to move towards the European family.

The first step in setting me on a par with European countries was the adoption of the Association Agreement between Ukraine and the European Union, which set out the top priorities for me to become and develop as a member of the European family. On March 21, 2014, the political bloc of the Agreement was signed – the part of the document that deals with political cooperation, security issues and the fight against terrorism. On June 27, 2014, the economic part of the Agreement was signed.

Almost at the same time, in 2015, the Sustainable Development Strategy «Ukraine 2020» came in to force, which defines the purpose, vectors, roadmap, priorities and indicators of appropriate defense, socio-economic, organizational, political and legal conditions for the formation and development of Ukraine.

But, in my opinion, the success of any European integration policy lies not in the statements and declarations of the European choice, but in the banal adherence to the principles and goals of a particular policy.

In each of my corners, project same data acquainting the population with the culture of European countries, European integration and training lectures and seminars have been launched, which give Ukrainians the opportunity to improve their knowledge and skills according to European standards.

Also, I want to mention that one of the important areas of cooperation between me and Europe is the approximation of Ukrainian legislation to EU legislation. I have made many commitments to approximate my legislation. Usually, such an obligation clearly defines a specific EU legal act to which our legislation should be approximated. The Agreement mentions more than 400 such EU legal acts. In order not to over load the main text of the Agreement, such legal acts are listed in the annexes to the Agreement. This priority area of cooperation will help me and my people to quickly realize our goal and dream of being on a par with the developed countries of the European Union.

In particular, the priority areas of cooperation between me and the EU are the transport sector, as he tasks include: development of Ukraine's transport infrastructure and its integration in to the European transport system; increasing the level of transport safety and adapting their levant national legislation with the involvement of the EC TWINNING project; modernization and renewal of fixed assets and rolling stock; creation of the Common Aviation Area between Ukraine and the EU.

Undoubtedly, Europe is ready to work with me. I, Ukraine, act as a strategic partner for the EU, primarily due to common areas of interest: security and peace on the continent, economic cooperation, cultural ties, etc. My European choice opens new prospects for cooperation with developed countries of the continent, provides opportunities for economic development, strengthening my position in the world system of international relations. This is the best way to realize national interests.

So, dear Diary, I will finish my story, but my history as a member of the European Union is just beginning. The directions of cooperation between me and the European Union effectively influence the development of our relations. I and my people need to do a

lot to succeed: reforming energy, trade and investment, justice and home affairs, the environment, transport, cross-border cooperation, science, technology and space cooperation – but I know and believe that my invincible warriors – patriots will fight for this victory for us, and I, as their mother – Ukraine, will help and support the mine very thing, because our dream must be realized for a happy life.

ФЕНОМЕН ЛІДЕРСТВА ГЕЙДАРА АЛІЄВА

Історія людства багата прикладами різноманітного політичного лідерства, що охоплює як порівняно короткий, так і тривалий періоди. У сучасному світі важко знайти людей, які не мали б національного лідера, який зіграв би надзвичайну роль у їх долі у доленосні та важкі етапи історії, що сформували традиції держави. Якщо погортати сторінки життя цих лідерів, наповнені змістом та сенсом, можна отримати чітке уявлення про традиції держави, історію та рівень розвитку народів, до яких вони належать. Місце і роль кожного народу в історії спираються на неймовірно важливу місію блискучої особистості, яка, взявши на себе відповідальність у складній політичній ситуації, грала неоціненну роль у долі своєї країни.

Лідер на всі часи – це унікальне явище в політиці. До цього явища слід віднести великого сина азербайджанського народу Гейдара Алієва, який став саме цією зіркою, яскраве світло якої не зникає, а продовжує освітлювати вічність своєю впевненою і спокійною аурую. Гейдар Алієв, визнаний за життя національним лідером азербайджанського народу, не втратив народного визнання та любові після смерті. Він став ідеалом для кожного азербайджанця не тільки як талановитий правитель країни, але і як глибоко гармонійна, цілісна і всебічно розвинена особистість. Підкорення цим генієм вершини національного керівництва стало можливим завдяки його здатності зіграти вирішальну роль у найскладніші та найважчі моменти долі країни та народу, негайно здійснити рятувальну місію, вивести державу і націю на правильний шлях. Але крім цього Гейдар Алієв за своєю природою був невтомною людиною, його робота над собою продовжувалась протягом усього життя, таланти, надані Богом, розвивалися в прагненні пізнавати нове, завжди бути попереду часу.

Чи варто дивуватися тому, що коли республіка після здобуття незалежності переживала найскладніші часи, коли її охопило беззаконня, агресивний вірменський націоналізм підняв голову, що призвело до сепаратистського руху та кровопролиття, великому лідеру вдалося стати за кермо держави, яка вирушила у складну незалежну подорож. Потужний економічний та культурний розвиток Азербайджану пов'язаний з ім'ям Гейдара Алієва. У роки, коли республіка переживала найскладніші часи після здобуття незалежності, йому вдалося не тільки вивести країну з хаосу, але і зробити її процвітаючою державою. Гейдар Алієв в найкоротші терміни поставив Азербайджан на шлях розвитку та процвітання. Це був період, який називали періодом вознесіння, пов'язаний з людиною, яка підняла історію своєї країни. Коли Гейдар Алієв прийшов до влади на посаду президента республіки, він не тільки досяг внутрішньої політичної стабільності в Азербайджані, але й заклав основу економічної незалежності країни. Для відновлення виробництва, покращення фінансового стану та залучення інвестицій було розроблено антикризову програму. Метою політики соціальної орієнтації, яку проводив Президент Азербайджанської Республіки Гейдар Алієв, є не лише подолання соціальної нерівності, а й вирівнювання та усунення відмінностей у матеріальному становищі громадян. Він став гарантом гідного рівня життя для всіх членів суспільства, видавав укази, важливі для соціального забезпечення та боротьби з бідністю. Завдяки передбачливості національного лідера були закладені основи нових економічних відносин в республіці, створено приватний сектор, залучено великі іноземні інвестиції, створено багато можливостей для підприємців, фабрики та заводи для виробництва товарів, які можуть вийти на світовий ринок. Це створило не тільки нові промислові сфери, але й нові робочі місця. «Держава з потужною економікою може все» – таким принципом керувався Гейдар Алієв. В результаті заходів, здійснених президентом на шляху побудови незалежної та стабільної держави, було сформовано Національну армію, здатну захищати національні інтереси Азербайджану. Більше третини століття державного будівництва, економічного відродження, політичної свідомості та політичного життя в сучасному Азербайджані тісно пов'язані з іменем Гейдара Алієва.

Президента Азербайджанської Республіки Гейдара Алієва завжди підтримувала безмірна любов до Батьківщини, до свого народу, бажання бачити їх щасливими, жити в мирі та злагоді, він був повен людяності та справедливості. Так, саме на це орієнтувався великий творець понад три десятиліття, несучи весь тягар на своїх плечах: велику відповідальність за долю своєї Батьківщини, яка викликає захоплення всього світу.

ДОДАТОК № 8

ЗРАЗОК МОТИВАЦІЙНОГО ЛИСТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

MOTIVATION LETTER

I'd like to kindly request out evaluate my candidacy for the Bilateral scholars hips for 2020/2021.

My name is Vitalii Naida, I'm a cadet of Kharkiv National University of Internal Affairs, Corporal Police.

I am aware that every ones should respect another personas God offers protection to His people. These are not just words. It is eternal truth based on a great deal of routine work. At the end of the day I usually sum up the results of the day, think of the plans for the next one and good deals done for the people. Only then I can say with certainty that the day was not a total loss. I understand this truth and try to make it a reality.

I always dreamed of career of Ukrainian police officer. At school I intensely studied law to become a police officer, participated in contests and competitions. My father who has served 25 years in the police has also always been an example for me and now I continue the dynasty of policemen.

I'd like to devote a particular attention to the development and implementation of innovative projects that ensure the development of the city. I have experience in writing projects.

The purpose of my application is to have more opportunities to implement my own life mission – to promote public trust and interaction between the community and the police in Ukrainian internationally.

I'd like to find new friend sand adherents, get acquainted with public projects that are being implemented in the Slovakia, expand my knowledge of the culture and traditions of the Slovakia, as well as scientific discoveries for my future scientific activities. I also know a doctor of law, an honorary professor, president of the European Institute for Continuing Education, General Josef Zatko, who has repeatedly invited me to Slovakia. And I want to fulfill the promise I made to the general.

Within the frame work of the Program, I will be able to find effective mechanisms to continue and improve the projects which we are implementing now, to develop new programs for improving the social sphere of the Ukrainian society, as well as to implement the principle of inseparability of police from the project activities and science.

After graduation from the university, I am going to serve in the police, in the position of investigator to investigate crimes related to fraud. I am also going to continue to engage in social activities, to develop and implement new public projects in the field of police interaction with society. Also in the future I am going to be engaged in science and advanced education in order to become a teacher and train future police officers, meet with representatives of the community. I am going to continue to write my stories, poems and articles about patriotism, service to the motherland and police service.

I believe that the skills I have already acquired in social designing and scientific work (scientific provisions are the basis of any project and the condition of its viability), creative approach to the solution of the tasks (literary abilities), social activity will help me to become a member of the Program.

ДОДАТОК № 9
ЗРАЗОК РЕКОМЕНДАЦІЙНОГО ЛИСТА ВІД ВИКЛАДАЧА
АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

A REFERENCE LETTER

I am writing in support of Vitalii Naida, a cadet of police as a candidate for rewarding the Slovak government scholarship.

I have known Vitalii since December of 2016. He takes an active part in various spheres of University activity. He is a member of University self-governance community.

As the young man has chosen the profession of a policeman he has duty shifts, assists the city police officers in regular patrols of the assigned area and protection of public safety in crowded places during football matches, concert and festivals.

He participates in public life of the Faculty and University, the winner of the project «Upshift-Ukraine-2018», is a member of the Academic Council of Kharkiv National University of Internal Affairs, Secretary of the Scientific Society of the Kharkiv National University of Internal Affairs, the head of the public formation of the course of the Society of Ethnology Parlor, is regularly engaged to serve as an interpreter to police departments of Main Administration of the National Police in Kharkiv Region.

He was involved in public projects (the project «School of Personality in 2017», the project «Higher political school 2019», the project «Open grants school 2019», the project «Winter Stud respublica 2019»). He heads the Society of Ethnic Literature. He is the author of the public project «School of Courage» that won the 1st place in the youth project competition «Kharkiv is a city of youth initiatives – 2018». The Mayor of Kharkiv awarded Vitalii. He was a member of the University team in the Forum «Cadets' and Students' Spring – 2018» in Chernihiv where the team won the 1st award.

Together with a team of his faithful friends and like-minded people, Vitalii developed the idea of socializing difficult teenagers and successfully defended it in the framework of the «UPSHIFT Ukraine» project, went through all stages of the project. The project was granted 60.000 UAH hryven.

I feel very confident that he will be extremely successful in all his future endeavors.
It is evident that Vitalii really has a desire to learn more and challenge himself.

Yulia V. Zabolotna
Head of Science Society
Kharkiv National University of Internal Affairs
Contact information: yuvs-yuvs@ukr.net
Phone +380976560409
01/03/2020